

Jučer sam shvatila kako smo mi kanadski Hrvati opet pod pritiscima, prema nama se ponaša kao da smo došli iz neke čudne zemlje! Prema našoj domovini Hrvatskoj i prema svim Hrvatima naša nova "domovina" ponaša se kao da smo zemlja drugog reda, i građani pod sumnjom. Jasno, mi toga nismo čak niti dovoljno svjesni, a kad se toga i možda i sjetimo, dolaze druge brige, ili ono što se zove "indolentnost", priredi brigo na drugoga, a kako mi izgleda nemamo tog "dežurnog" drugog - vrijeme je da svatko od vas nešto učini, jer nažalost, teško se piše Hrvatskoj i Hrvatima u Kanadi.

U HRVATSKOJ ISKRI br. 61 (30. lipnja 2000.) pisala sam već o problemu kanadskih viza za Hrvate koji nam dolaze u posjete. Nažalost, tada sam smatrala da je to samo problem mojih i Vaših gostiju, no izgleda da je to problem i svakog čak i službenog gosta, jer izgleda da se je Kanada postavila kao istražitelj i sudac prema Hrvatskoj. Nije dovoljno da Hrvatska ko-operira sa haaškim sudom, nije dovoljno da Hrvatska sama sudi pojedinačne ili masovne zločine pred svojim sudovima, kao i svaka druga pravna država. Sve to nije dovoljno, jer izgleda Kanada sumnja u naše riječi i djela, a posebno u legitimnost našeg Domovinskog rata.

Svjesna sam kako je ovo vrlo teška optužba, ali mislim da više nema smisla birati riječi, već treba pogledati istini u oči. Kako čujemo, a i potvrđeno nam je iz Veleposlanstva, naš konzul kojeg zaista trebamo u Mississaugi ne može doći u Kanadu, jer ima problema s vizom. On je, naime, bio jedan od sudionika Domovinskog rata i vjerojatno ne želi, ne može, ne smije ispuniti dokument koji traži kanadska Vlada kako bi dobio kanadsku radnu vizu. U ovom trenu ne želim ulaziti u nepromišljenost odluke da se vrati gosp. Picukarić u Hrvatsku, jedini dostojan konzul kojeg smo imali ovdje, bez novog konzula na njegovom mjestu. No, kako već rekoh više puta, znamo mi što stoji iza svega toga, no danas nije riječ o tome kako nažalost nema velike veze Domovine i nas izvan Domovine. Danas je riječ o nama, Kanadi i našim (ne)akcijama.

Vratimo se fomularu za kanadsku vizu, koju moraju ispuniti svi koji žele doći u Kanadu. Taj dokument, taj fantomski formular, koji moraju izgleda ispunjavati nekoliko zemalja, bar po mišljenju kanadskih službenika Ministarstva useljeništva, stavlja u pitanje tajne jedne zemlje, a pitanjima koje jasno postavlja optužuje našu Hrvatsku za nešto što mi uopće ne možemo shvatiti: za moguć zločin pojedinca, ali time i države, koja ne reagira dovoljno odlučno na (moguće) zločine pojedinaca Hrvata, u ovom slučaju. Podsjetit ću vas na neka pitanja:

2/ What was you military ID number?

4/ Where were you stationed during the war? (Give dates, names, places)

7/ What was the name and/or nickname of your immediate supervising officer?

Kako rekoh u 61. broju HRVATSKE ISKRE, rečeno je predstavnicima AMCA-e kad su razgovarali o tom formularu da svatko mora ispuniti taj formular, iz svih krajeva svijeta - što uopće nije istina. Pitajte bilo kojeg Španjolca ili Meksikanca, Rusa ili recimo Iranca - njihovi formulari su normalni, dok su Hrvati stavljeni na ispitivanje, koje je ravno svakoj kontrašpijunaži u neprijateljskim zemljama.

Kako Vama, dragi prijatelji, dokazati kako je svatko od Vas važan, vrijedan, potreban? Kako Vam reći da je Vaše reagiranje nužno, kako svaka vaša riječ postaje potrebna,

posebno u ovoj situaciji? Kako Vas uvjeriti koliko je nužno sjesti, s prijateljima načiniti neku akciju, neki pomak, neki zarez, kako ja to zovem, kako bi se ova situacija izmijenila?

Kako vidite mi više nemamo naših lobista koji su se redovno sastajali s predstavnicima kanadske Vlade. Nažalost, naši lobisti su dotučeni od strane samih Hrvata. Nažalost mi nemamo ni neki dostojan Kanadsko-hrvatski kongres. Duboko sam svjesna da će se sada razni javiti koji zauzimaju pozicije, stalno šalju kojekakve vijesti na internetu, prse se položajima - no male ili nikakve su koristi od njih. Nažalost, vodstvo Kanadsko-hrvatskog kongresa nije dovoljno jako, ili se možda bavi drugim poslovima, pa nema onog jakog glasa koji bi predstavljao kanadske Hrvate u Ottawi. Naš torontski Kongres isto ne radi, jer dosta im je svega. Tučeni su, maltretirani, pa kako je sve to dobrovoljni rad - zašto i bi radili? Neke udruge iz kojih su potekli najveći lobisti ove zajednice vođeni su ljudima koji govore kako se mi, valjda obični ljudi, ne trebamo brinuti za takve stvari, jer eto imamo Veleposlanstvo. Žalosno, ali istinito. Eto, tako nema nikog, dragi prijatelji - tu smo samo Vi i ja, i vaše udruge, ako još i postoje.

Nema drugog načina nego onako "s neba pa u rebra" - dosta je spavanja! Ministarstvo Vanjskih poslova Hrvatske i Veleposlanstvo u Ottawi rade na rješenju ovoga problema na svoj način, ali mi taj problem trebamo pokušati riješiti na svoj način. Kanadska visa za hrvatske građane je također i Vaš i moj problem, problem svakoga koji plaća porez Kanadi i koji dozvoljava ili ne dozvoljava ovoj zemlji, koja je i naš dom - to nikada nemojte zaboraviti - da maltretira i sudi na jedan perfidan način naš Domovinski rat. Nema riječi kojima vam želim ukazati na izvanrednu važnost Vaše akcije sada, danas, sutra, ali ne više prekossutra, jer vrč se je već razbio, kako kaže ona naša poslovice, na bunaru. Mi nemamo našeg konzula zbog tog formulara. Naši gosti su u pitanju, naše obitelji su u pitanju, a još jednu stvar nemojte zaboraviti - neki službenici koji rade u kanadskoj ambasadi u Beču su došli s one strane Drine. I to je važna informacija.

Zato danas napišite pismo Ministarstvu useljeništva (adresa: Citizenship and Immigration Canada, Jean Edmonds Tower North, 300 Slater St., 6th floor, Section A, Ottawa, Ont. K1A 1L1, Tel: (613) 946-0571) o ovom teškom prekršaju protiv Hrvatske. Služite se lijepim riječima, dokazujući da je taj formular potreban za one koji skrivaju ratne zločince, za one koji ne surađuju s Haagom. I konačno, tko dozvoli Kanadi sebe staviti u red s Haagom? Zar je Kanada treći sud koji mi moramo prolaziti kako bi dokazali da smo napadnuti bili, da smo bili ubijani, tučeni, bombardirani, a hrvatska puška nije puknula u drugoj zemlji, osim u obrani svog stanovništva? Kopiju svakog pisma kojeg ste ODMAH DANAS poslali u Ottawu, pošaljite na adresu uredništva HRVATSKE ISKRE. Kad skupimo sve te kopije, poslat ćemo ih opet u Ottawu, s delegacijom iz naše zajednice.

Osim toga, ODMAH ugovorite sastanak sa Vašim predstavnikom u Ottawi, ali i u Ontariju - neka čuju kako smo mi tretirani, kako je tretirana zemlja koja je svima pokazala da se ne boji prošlosti, da mirno gleda u oči budućnosti i brani svoju neovisnost. Nemojte se dati smesti i slušati bujicu riječi kako su tamo bili zločini, ne zna se tko ih je počinio i slične gluposti. Sjetite se samo Vukovara i mirno gledajte u oči Vašim predstavnicima u Parlamentu kako bi uspjeli izboriti da se naše goste, kao i službene predstavnike Hrvatske, tretira kao i sve druge, s poštovanjem i raširenim rukama dobrodošlice.

Tako ja mislim.

Valentina

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte

U OVOM BROJU :

- Razgovor s Predsjednikom Mesićem
- Održan 10. Izborni sabor HSLS-a
- Zimska Olimpijada, umjesto Hrvatske McDonalds
- Bozanić: Crkva ponovno suočena s komunizmom
- Interview s kardinalom Vinkom Puljićem
- Globalna Hrvatska
- U Hrvatskoj 411.115 nezaposlenih osoba
- Milošević pred Haaškim sudom
- Otok Brač
- Uz Stepinčevo
- Naš lijepi hrvatski jezik
- Stepinčevo u našoj zajednici

Stepinčevo, župa Presveto Trojstvo

Hrvatska ISKRA

(Bivši "CIRKULAR"
za Toronto i okolicu)

Kanadsko-hrvatski vjesnik
Canadian-croatian journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief

Glavna Urednica

Valentina Krčmar

Technical Director

Tehnički Urednik

Emil Šimunović

Contributing Editors

Damir Borovčak, Dr. Darko Desaty,
Stanislav (Batan) Dodig, Vladimir Goss,
Biserka Milinković, Marina Vuković,
Višnje Milas - Matutinović

Address - Adresa

1137 Centre Street

Thornhill, ON, L4J 3M6 CANADA

Telephone - Telefon

(905) 738 4797, (416) 894 9235

Fax: (905) 738 9853

E-mail: iskra1@look.ca

Yearly Subscription - Godišnja pretplata

KANADA \$80.00

USA \$70.00

Advertising rates

1/2 page - \$100.00 per issue

\$1,000.00 yearly

\$500.00 per six months

1/3 page - \$50.00 per issue

\$500.00 yearly

1/8 page (business card)

\$25.00 per issue

\$300.00 yearly

Advertising is payable in advance.

Cheques payable to HRVATSKA ISKRA

Čekove nasloviti na HRVATSKU ISKRU

Sadržaj:	
Pismo urednice	2
Vijesti iz zajednice	3
Razgovor s Predsjednikom Mesićem	4-5
Slovenija i EU	5
Vijesti iz Istre	5
Održan 10. izborni Sabor HSLS-a	6
Račan: Vlada iz djelomice blokirana	6
Vijesti sa Olimpijade	7
Crkva je suočena s komunizmom	8
U Izraelu uručena odličja "pravednika"	8
Popis stanovništva u Hrvatskoj	9
Hrvatsko iseljeničtvo	10
Gospodarstvo	11
Milošević pred Haškim sudom	12
Interview s kardinalom Vinkom Puljićem	13-14
Vijesti iz Bosne i Hercegovine	14
D. Borovčak: Hello Toronto-ovdje Zagreb	15
M. Vuković: Čavrljanje uz šalicu kave	16
What Budiša's victory may mean for Croatia	17
Saudi 'charity'	17
Clinton-Milošević wiretaps surface	18
Milošević to face single war crimes trial	18
Come and visit Croatia: Island Brač	19
Mojim očima	21
Uz Stepinčevu	22-23
Strip knjiga o kardinalu Stepincu	23
Vijesti iz Hrvatskog leksikografskog zavoda	24
Naš lijepi hrvatski jezik	25
Vijesti iz kulture	26
Hrvatska povijest	27
Zanimljivosti	28
Događaji u našoj zajednici	29-32
Vaša pisma	33
Vaše zdravlje	34
Za svakog pomalo	35
Motrišta	36
Posebni dodatak HRVATSKOJ ISKRI	
Dijaspori nema tko pisati	
I Hrvati traže svoje pretke na Internetu	

Pismo urednice

Dragi čitatelji,

Pred vama je novi izgled ISKRE. Možda će vam se činiti kako je sve isto, jer ovo je pismo pisano prije odlaska u tisak, tako da nisam sigurna kako će "nova" ISKRA izgledati. No, novina je to da više (uglavnom) nema onog najobičnijeg rezanja i ljepljenja, kako što je do sada to bilo rađeno. Sada smo postali kao i sve druge novine. Zahvaljujući novom tehničkom direktoru, gosp. Emilu Šimunoviću, ISKRA se priprema profesionalno. Jasno, i dalje će biti nekih grešaka, pa probajte previše ne zamjeravati, ili nas upozorite, svakako. Emil i ja se trudimo sve učiniti kako bi svatko od vas mogao s ponosom pokazati našu ISKRU gdje god želi. Ovim putem želim dobrodošlicu mladom Emilu Šimunoviću, koji će od sad, nadajmo se, biti "glavni" za tehnički izgled. Vjerojatno ćete pronaći po koju zamjerku, za to sam kriva ja, jer sam neke stvari učinila protiv njegove volje - jer, na kraju, ja sam urednica.

No, ima još jedna promjena. Ako niste primijetili, cijena ISKRE je promijenjena. Za svaki pojedini broj ISKRE sada tražimo CDN \$3.00, a i pretplata je otišla na \$80.00 za godinu. Sve sam pokušavala, kako ne bih trebala dići cijenu, no nažalost više ne ide ovako dalje. Ako želim nastaviti s izlaženjem ovih novina, cijena je morala biti povišena, kako bi koliko-toliko pokrili materijalne troškove tiska, koji nisu mali. Kako ISKRA izlazi svakih 15 dana redovno, i zaista se trudimo da poštuemo izlaženje ISKRE na vrijeme, nadam se da će svatko od Vas shvatiti koliko je to dizanje cijene bila potreba, nažalost, i da vas ta nova cijena neće spriječiti u kupovanju ovih novina. Zaista mi je bilo teško dignuti cijenu, no istini treba pogledati u oči, tu i tamo.

Najnoviji broj ISKRE ima 36 stranica kao i još poseban dodatak, tako da zaista imate puno materijala za čitanje. Nadamo se da će vas naš izbor materijala iz tiska zadovoljiti, ali kao uvijek ponavljam, mnogo se događa, a strana tako malo. Naši dopisnici iz Hrvatske trude se kako bi vas obavijestili o svemu što je interesantno u domovini, od politike do raznih zanimljivih događanja. Politički život Hrvatske je zaista dinamičan, jedino nikako da dođe do nekih pozitivnih rezultata za običnog čovjeka Hrvatske. Možda postoje pomaci koje vide neki, no teško ih je vidjeti kad znate da je momentalno preko 400.000 nezaposlenih u Hrvatskoj. U drugom vam dijelu donosimo jednu od propovijedi kardinala Stepinca. Mislim da bi bilo nužno svakome od vas pročitati nešto o kardinalu, bar neku knjigu, i tek onda ćete shvatiti koliko je taj čovjek volio Hrvatsku i Hrvate.

Hvala na mnogim pismima, neka će biti objavljen u idućem broju, kao i neki članci koji za sada nisu ušli u uži izbor za tisak.

Srdačan pozdrav, Valentina

Za svakog pomalo.... Oliver je opet nadvisio sve ovdašnje estradne zvijezde

U kolovozu 1971. George Harrison priredio je dva humanitarna koncerta u newyorškom Madison Square Gardenu, za pomoć postradalima u katastrofalnim poplavama u Bangladeshu. Grandiozni projekt u kojem su sudjelovali Bob Dylan, Eric Clapton, Ringo Starr i Ravi Shankar zaokružen je trostrukim koncertnim albumom i dokumentarnim filmom "Concert for Bangladesh", a prikupljeno je više od 100 milijuna dolara.

Nažalost, najveći je dio tog novca prosljeđen u Bangladesh tek poslije deset godina jer je Harrison vodio cijelu operaciju bez asistencije menadžera i trebalo mu je mnogo vremena da sam razriješi probleme s autorskim pravima. Prava je šteta što tada pri ruci nije imao nekoga poput Ozrena Kanceljaka! Pomoć bi sigurno stigla onda kad je bila najpotrebnija, a usput bi se nešto i zaradilo. Kako se može zaraditi čak i na dobrotvornom koncertu, Kanceljak je pokazao organizirajući nastup Olivera Dragojevića u pulskoj areni, 25. kolovoza 2001. Sedam tisuća ulaznica po cijeni OD 100 kuna razgrabljeno je već u preprodaji, a nakon pokrivanja troškova ostalo je oko pola milijuna kuna za Opću bolnicu u Puli. No uspješan završetak jedne doista plemenite akcije za Kanceljaka bio je tek početna faza velikog projekta "Oliver u Areni". Snimka koncerta otisnuta je na dvostrukom albumu, koji je odmah nakon objavljivanja postao najtraženije izdanje Croatia Records. S obzirom na Oliverovu popularnost u domovini i dijaspori, kao i na cijelom prostoru bivše države, može se očekivati da će prihod od prodaje

kasete, CD-a i DVD-a ubrzo višestruko nadmašiti darovani utržak s pulskog koncerta, ali na ovitku nema ni slova o tome da će još neka kuna biti uplaćena u humanitarne svrhe.

Dakako odluka se može promijeniti ako samaritanski menadžer procijeni da se treba izboriti za dodatni publicitet no vjerojatnije je da će se "Oliver u Areni" uvrstiti među bestselere hrvatske diskografije i bez medijskih manipulacija kakve su videne kod promocije Gibonnijeva "Mirakula". Premda se novi Oliverov koncertni dokumentarac teško može mjeriti s izvrsnim unplugged albumom snimljenim prije šest godina u "Lisinskom", mladi simpatizeri privučeni hitovima s albuma "Dvi, tri riči" mogli bi se vezati upravo uz snimku iz Arene. Naime, ovaj izbor od 25 pjesama proteže se na više od četvrt stoljeća i ne zaobilazi evergreene s potpisima Zdenka Runjića, ali ponajprije funkcionira kao retrospekcija posljednjih desetaka godina Oliverove karijere. U tom razdoblju on je iskušao mnoštvo novih suradnika i premda je od njih dobio samo nekoliko pjesama za antologiju, superiornom interpretacijom nadvisio je sve ovdašnje estradne zvijezde. Popis gostiju za pulski koncert, na kojem su se našli Vanna, Gibonni, Tedi Spalato i Tony Cetinski, prosječnom se pop konzumentu mogao prikazati kao okupljanje hrvatskog estradnog "dream team-a", no snimka otkriva bitno drukčiji raspored uloga.

Gibonni i Tedi bili su tek nevažni statisti u Oliverovoj predstavi, dok su Vanna i Tony uglavnom smetali na pozornici. Mnogo bolje uklopio se slovenski veteran Oto Pestner u simpatičnoj, dvojezičnoj verziji Runjićeva klasika "Vjeruj u ljubav". S druge strane, Oliver se u solo točkama s lakoćom izvlačio čak i iz najdublje "huljičevštine", a za dvosatnog nastupa potonuo je samo jednom, i to u doista slabijoj pjesmi Tomislava Mrduljaša "Bez tebe". Nakon toga je sve do kraja albuma zadržao visoki prosjek i još jednom odgodio potragu za nasljednikom koja bi sudeći prema formi potencijalnih kandidata ionako bila poprilično uzaludna.

(Nacional, 8. siječnja)

Iz kuharice moje bake

U mojoj je kući, dok su djeca bila mala, vrlo popularna bila prežgana juha. I danas moja djeca, posebno kad je u pitanju neka bolest, često pitaju za ovu juhu. Danas vam donosimo recept ove juhe, naročito za sve one mlade kuharice, koje možda ne znaju dobar recept ove juhe, koja zaista "hits the spot", zagrije vam dušu i tijelo upravo onda kad vam najviše treba.

Prežagana juha s kimlom

Matreijal: 5 jedaćih žlica ulja, 5 jedaćih žlica brašna, 1/2 male žlice komina (kimla); 1/2 l hladne vode; 2 l vrele vode, 2 jedaće žlice soli.

Priprema: Na vrelu ulje metne se brašno i načini tamni zafrig. Zatim se doda komin, zalije hladnom vodom, dobro izmiješa, pomiješa se vrelom vodom i kuha 10 minuta. Kockice od crnoga kruha namazane češnjakom i prepržene na masti najbolji su dodatak ovoj juhi.

Hrvatska razglednica iz 1906. na kojoj piše:

**Samo tebi vjeran biti,
Samo tebe ljubiti!**

Nisam lijep, al'sam fin, ime mi je Valentin...

"Stara kršćanska legenda o popularnom Valentinu vodi nas u doba drevnog rimskog carstva, još za doba kad kršćani još nisu postigli i za sebe priznanje ljudskih prava.

Taj Valentin uzgajao je cvijeće, a bio je i kršćanski dobar ljudima. Jednoga dana zamoli ga neka djevojčica da joj dadne jednu ružu za nekog bolesnog dječaka. Valentin joj dadne rado. Nakon nekoliko dana djevojčica se vratila i pripovijedala je Valentinu kako se bolesni dječak obradovao. Valentin joj dadne još jednu ružu za onog dječaka, a i sam je odlučio pohađati bolesne, siromašne, osamljene darovima svojega cvijeća. Postao je popularan. Kako je pomagao i progonjenim kršćanima, zavidnici su ga bacili u tamnicu, okrutno ga mučili i baš 14. veljače 269. godine pogubili na Flaminijevoj cesti kod staroga Rima.

U to doba Rimljani su slavili svoje "lumperkalije", nešto poput našeg "fašnika". Tako je - navodno - nastao običaj "valentinova" negdje u Engleskoj i Škotskoj: mladi bi neženje ubacivali valentinsku ljubavnu poruku na prag voljene. Kažu da su to bile prve razglednice od 16. st. Navodno su te karte bile vrlo lijepe i ukrašene ljubavnim tekstovima. Sigurno je da su u USA ustanovili poštanski sustav valentinskih čestitki.

Dobrota legendarnog kršćanskog mučenika u mnogočemu je izrođena u ludovanje. Legenda dodaje, da je Valentin, uoči svog smaknuća, napisao neku poruku i potpisao se "od tvog Valentina".... (vel. Josip Gjuran)

Sretno Vam Valentinovo.....

NOVA TEHNIKA LIJEČENJA RAKA DOJKE

Pacijentice s rakom dojke, koje zbog opravdanih zdravstvenih razloga ne smiju pod kirurški nož, više - nisu medicinski otpisane! Neizvjesnost s kojom one žive, znajući da s raspoloživom terapijom nemaju puno izgleda, ubijala je te žene do - jučer! Zagrebačka umirovljenica Slava Klein prva je pacijentica u Hrvatskoj, a druga u svijetu, kojoj su liječnici primjenom nove tehnike doslovce spalili tumor dojke za 15 minuta, nakon čega je odmah otišla doma! Zahvaljujući primjeni nove metode - visokofrekventne termoterapije, u svijetu vrlo mlade tehnike, koju primjenjuju liječnici u Beču i Milanu, ali u spaljivanju tumora jetre, a koju je u nas uveo prof. dr. sc. Ivan Drinković, voditelj Centra za ultrazvučnu dijagnostiku Zavoda za radiologiju KB Merkur, stotine će oboljelih žena znatno produljiti život, a one duhom najjače i preživjeti. Riječ je o metodi pri kojoj se ubodom specijalne igle kroz kožu jakom strujom na temperaturi do 90 stupnjeva spaljuje tumor - te ga se doslovce "čuje" kako se "prži"!

POSTUPAK UZ LOKALNU ANESTEZIJU

U to smo se osvjedočili jučer tijekom ambulantnog zahvata na gospođi Slavi. Na upit prof. dr. sc. Drinkovića jel' je pecka u dojci, dok joj je kroz iglu dozirao struju, vedro je odgovorila: "Nije to ništa doktore". Sretna je što može vidjeti i čuti što se s njom događa, a istodobno njezin život nije u opasnosti. - Sa svojim slabim srcem, Parkinsonovom bolešću i uopće slabim zdravljem, ni u ludilu se ne bih usudila ići na operaciju. Klasični kirurški zahvat ne bih preživjela - pričala nam je Slava tijekom intervencije na njezinu tumoru. Život se u njezinim poznim godinama poigrao s njom. Prije osam godina su joj liječnici na desnoj dojci operirali rak veličine ženske šake. Prošla je kemoterapiju i zračenje i taman kad je pomislila da je to zlo iza nje, prije mjesec i pol na ultrazvučnom pregledu prof. dr. sc. I. Drinković je na lijevoj dojci otkrio zloćudnu tvorbu od centimetra i pol.

- Sve ove protekle godine sam živjela normalno, ne razmišljajući o bolesti, jer sam znala - ako padnem u depresiju, gotova sam. Bolest će me dokrajčiti. Nisam se dala crnim mislima, a kad mi je liječnik otkrio i novi, doduše znatno manji od onog u desnoj dojci, bila sam mirna jer sam čula da izvrsno spaljuje tumore. Trebala sam samo dočekati svoj red kod njega - priča Slava. I Slavina onkologica dr. Paula Podolski s KBC-a Rebrow, koja ju je vodila, složila se da njezina pacijentica ide na ovaj zahvat. Hormonska terapija koju je dobivala zasad je zaustavljala rast tumora, no on je pod svaku cijenu morao van. No, pod nož nikako nije smjela. - Predložio sam joj zahvat spaljivanja tumora metodom visokofrekventne termoterapije, koju sam prošlog kolovoza prvi put primijenio u pacijenta s rakom jetre, a otad sam desetke pacijenata, među kojima i mladih ljudi, operirao tom metodom. Odlučio sam taj zahvat primijeniti i na dojci, kako bih pomogao desecima žena koje se ne smiju kirurški operirati. Postupak je jednostavan. Nakon primljene lokalne anestezije, zahvat se radi perkutano (samo ubod igle kroz kožu), a sve skupa traje deset do 15 minuta. I, što je najvažnije, pacijent ne prima potpunu anesteziju i cijelo je vrijeme svjestan što se s njim događa - veli prof. dr. sc. I. Drinković.

BEZ GUBITKA ŽENSTVENOSTI

Ovaj zahvat je prof. dr. Drinković obavio tri dana nakon što su, prvi u svijetu, to napravili Španjolci. Za žene s rakom dojke ovaj je zahvat povijesni, jer mnoge od njih - pogotovo s tom strašnom dijagnozom koja je u njihovoj psihi sinonim za gubitak ženstvenosti - ponovno mogu vratiti samopuzdanje! K tome, pri ovom zahvatu žena doista nema osjećaj da ima rak jer sve teče glatko i brzo: nema zatrašujućih uređaja, noževa, krvi... samo jedna specijalna igla, duga dvadesetak centimetara, stručna ruka i oko profesora Drinkovića, koji ubod igle i spaljivanje tumora prati na ekranu. Kako bi se spriječila moguća bol, iako pacijentica prima lokalnu anesteziju, djelovanje struje ublažava se ubacivanjem fiziološke otopine tijekom zahvata. Blago peckanje tijekom zahvata sva je bol koju pacijentica može osjetiti. - Nevjerojatno kako je sve proteklo brzo i bez bolova, a zamislite da sam išla na operaciju, ... Tko zna bi li se uopće probudila. A sad idem doma -

prateći upute prof. dr. sc. Drinkovića o stavljanju hladnih obloga na dojkU, Slava se pridržala za ruku svoga susjeda, koji ju je dopratio u bolnicu. - Imam divne susjede koji mi uvijek pomažu, jedan susjed me je dovezao do bolnice, a drugi me sad čeka kako bi me odvezao doma. Imam i najboljeg doktora - smijući se, rekla je Slava. Znala je da je ona prva žena u Hrvatskoj, gotovo i u svijetu, na kojoj je obavljen taj vrhunski zahvat, no imala je puno povjerenje u prof. dr. sc. Drinkovića. - Mirna sam i jako se dobro osjećam jer mi je liječnik sve objasnio. Razgovarao je i s mojim sinom u Njemačkoj, koji ondje radi kao liječnik. Ne bojim se povijesnog zahvata - neposredno prije operacije nam je rekla Slava, a nakraju je slavodobitno rekla: - Jesam li vam rekla da su najvažniji vjera i povjerenje u osobu koja vas liječi. Sve je, kako sam i slutila, proteklo jako dobro. Ona će, rekao je prof. dr. Drinković, morati na kontrolu za tri mjeseca. Tad će se lijepo moći vidjeti posljedice nekroze, a ako "išta zloćudno" ostane, postupak se može ponoviti.

KADA VISOKOFREKVENTNA TERMOTERAPIJA

Sve se pacijentice ne mogu operirati, zbog slabog srca, neke druge bolesti, ili je bolesnica već imala više operacija, pa bi joj novi kirurški zahvat bio visokorizičan! I kad bi sama odlučila pristati na klasičnu operaciju, liječnici to ne bi prihvatili zbog nekoliko faktora rizika, koji mogu završiti smrću. U tom slučaju primjenjuje se metoda visoko-frekventne termoterapije. Ona se također primjenjuje kad tumori nisu operacijski dostupni. Svi perkutani (kroz kožu) rađeni zahvati čine se pod kontrolom ultrazvuka (UZV), kompjutorizirane tomografije (CT) ili magnetske rezonancije (MR). Metoda daje izvrsne rezultate u kombinaciji s lokalnom kemoembolizacijom tumora (začepljenje žila tumora) i sistemskom terapijom.

NAJVIŠE RAKA DOJKE U ZAGREBU, DUBROVNIKU I ISTRI U Hrvatskoj neumoljivo raste broj oboljelih i umrlih od raka dojke, najsmrtonosnije zloćudne bolesti u žena. Posljednji statistički podaci govore o 2600 novooboljelih u 2000. godini, a najviše oboljelih je u Zagrebu, Istri i Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Strah od raka jednako je strašan kao i sama dijagnoza, a najveći je strah, potvrđuju strana istraživanja, strah od kirurškog noža i odstranjenja dojke.

Nova tehnika u uništavanju raka dojke primjenjiva je u gotovo svim oblicima raka (osim kod velikih metastaza). U 30 posto žena koje su imale jedan javlja se i drugi karcinom, pa često baš takve pacijentice ne mogu, zbog visokih godina, oslabljenog srca i organizma iscrpljenog prijašnjim zahvatima ponovno na klasični kirurški zahvat.

- No, kirurgija ostaje i dalje metoda izbora u tretiranju svih zloćudnih bolesti dojke, gdje je i kad je moguće. U slučaju kontra-indikacija, kirurgija otpada - rekao je prof. dr. sc. I. Drinković.

(Gordana Rebić, Večernji list, 8. veljače 2002.)

DVA DOMAĆA ČAJA

KAMILICA, titrica, milica, žabnjak (Matricaria chamomilla L.)

Kamilica je jedna od najstarijih lijekova u kućanstvu. Pravi cvijet kamilice, kad se prereže, mora biti šupalj i ugodnog mirisa. Ublažuje bolove u glavi i leđima kao i grčeve u želudcu, a regulira i probavu. Kao blagi antiseptik dobro je sredstvo za ispiranje grla i usta. Blagi čaj daje se novorođenčadi za umirenje trbobilje (kolike). Za odrasle se priprema jaki čaj od kamilice. Dvije jedaće žlice cvijeta prelije se sa 200-300 g ključale vode i ostavi stajati, poklopljeno, jedan sat. Pritiskivanjem se procjedi, po volji zasladi i toplo pije. Čaj se ne smije kuhati, jer sadrži ljekovito ulje koje se kuhanjem ispari.

LIPA (Tilia officinarum Crantz, Tilia grandifolia Ehrlich.)

Postoji više vrsta lipa; sve su manje više ljekovite. Sabire se cvijet sa pricvjetnim listovima, lijepe zelene boje, bez rde i to čim su se cvijetovi otvorili. Suše se u hladu, na prozračnom mjestu tako da zadrže svoju prirodnu boju i ugodan miris. Lipov cvijet liječi prehladu i organe za disanje. Tjera znoj i mokraću, pospiješuje stolicu. Liječi trajan kromični kašalj, bolove kod mokrenja, čisti krv. Liječi mokraćni mjehur i bubrege. Liječi živce od uzbuđenja i umora. Dvije žlice usitnjenog čaja prelije se sa 300-400 g ključale vode. Za ublaženje kašlja čaj se pije sa žličicom meda. (Izvor: N. Gelenčir, Prirodno liječenje biljem, Znanje, 1970.) (DD)

Vijesti iz zajednice

News from Chicago, Illinois.

Governor George H. Ryan and Illinois First Lady Lynn Ryan hosted their annual reception in honour of the Consulate General of the Midwest at the

Conrad Hilton Hotel in Chicago. Pictured left to right: Mrs. Sola, Mrs. Ryan, Governor Ryan, Consul General Wei Ruixing of the People Republic of China and Consul General Domagoj Sola of Croatia, representing the Dean of the Consular Corps.

Income tax

Vrijeme je ispunjavanja osobnih poreza (income tax). Osobe s niskim zaradama, penzijama, na državnoj pomoći, mogu dobiti besplatnu pomoć preko ureda Canada Customs and Revenue Agency (Revenue Canada) ili preko socijalnih ustanova.

Nova Stranica: www.AnteGotovina.com

U ime odvjetnika generala Gotovine zadovoljstvo mi je obavijestiti Vas o nastanku Internet stranice www.ante.govina.com. Molimo Vas da proširite vijest o našoj stranici posjetiteljima Vaših Internet stranica, te da elektronskom poštom obavijestite Vaše poznanike kako bi i oni bili upoznati sa nastankom iste. Unaprijed Vam zahvaljujemo ukoliko našu stranicu uvrstite kao korisni link na Vašoj Internet stranici. Cilj web stranice AnteGotovina.com je upoznati Vas s najnovijim vijestima, komentarima i analizama o generalu Gotovini, Haaškom Sudu i Domo-vinskom ratu. Najnovije vijesti o generalu Gotovini možete svakodnevno provjeriti pristupom na opciju "Novosti" koja Vam se nalazi lijevo u ponudnom sadržaju. Pristupom na opciju "Kolumne" možete dobiti najnovija mišljenja i članke raznih novinara, izdavača, političara i privatnih osoba iz cijelog svijeta koji iznose svoja mišljenja na najnovija događanja koja se odnose na generala Gotovinu. TRAZIMO KOMENTARE LJUDI ŠIROM SVIJETA, TE VAS POZIVAMO DA NAM DOSTAVITE VLASTITE KOLUMNE zbog mogućnosti objave istih na stranicama AnteGotovina.com. U opciji "Press Releases/ Priopćenja Za Javnost" možete doći do posljednjih izjava odvjetnika generala Gotovine direktno na našoj web stranici. Konačno, možete se priključiti raspravi sa ljudima širom svijeta o ponudnim temama u našem "Heroj" forumu tako da odaberete opciju "Forum/Diskusije".

Nadamo se da ćete biti zadovoljni ponudnim sadržajem na našoj web stranici, te da ćete nas svakodnevno posjećivati u potrazi za najnovijim vijestima!

Sa štovanjem,

Luka Mišetić,odvjetnik

Vama na razmišljanje

Tokom zadnjih tjedana često se piše u tisku o postupku sa zločincima arapskog porijekla u američkom zatvoru na Kubi. Postavlja se pitanje o suđenju i obavještanju javnosti o postupku i presudi. Prije sedam - osam godina, kanadski vojnik u službi UN-a bio je uhvaćen i zavezan za drvo u ucijenjen smrću. Ne sjećam se da li je tisak ikada spomenuo "Geneva Convention of 1949". Saučesnik u vezivanju kanadskog vojnika, kanadski državljani iz Alberta, inače porijeklom iz iste jezične enklave, bio je uhvaćen u Njemačkoj i izručen kanadskim vlastima u 2000. godini. Niti stupac vijesti o suđenju i presudi (koliko ja znam, a pratim i tisak i TV i radio)! Niti advokat kod stabla! (H.M.).

HRVATSKI POSLOVNI IMENIK

Croata International (Croatian business Association) radi na novom izdanju službenog hrvatsko-kanadskog poslovnog imenika za 2002. godinu. Uključite se i Vi u popularni adresar i imenik tisuće uspješnih hrvatskih poduzeća, profesionalaca i udruga.

Za detaljnije informacije izvolite nazvati: (905) 507-1389 ili (905) 624-8415

Hrvatsko društvo "Kordun" održalo je svoju godišnju sjednicu 3. veljače 2002. u dvorani župe Hrvatskih mučenika u Mississaugi. Sjednica je protekla u prijateljskoj atmosferi, a prisutni članovi izabrali su i novi Upravni Odbor. Za predsjednika je ponovno izabran gosp. Ante Mrkonja, dopredsjednik je gosp. Ivica Barić, prvi tajnik gđa. Mica Mišević, drugi tajnik gosp. Mile Salopek, prva blagajnica gđa. Jelena Pleš Tomina, a drugi blagajnik je gosp. Franjo Grašić. Predstojnica Radnog odbora je gđa. Jelena Valentić, a predsjednik Nadzornog odbora gosp. Mile Paulić sa dva člana, gđa. Janja Vukojević i gosp. Pero Valentić. Upravni Odbor Hrvatskog društva Kordun

PLEASE WRITE /REACT

In its newest issue for March 2002, the National Geographic published the article The Danube river. Please read this article including the description of the picture on page 75. For those who do not receive National Geographic, here is that description:

SCARS OF WAR

Hoop dreams spring eternal in the river town of Borovo, Croatia, where apartment houses remain packed with bullet holes ten years after Croatia's war with the Serbs. Fighting broke out after Croatia declared independence from Yugoslavia, a federation of republics of which Serbia was by far the most powerful. A later conflict between Serbs and Albanians in the southern Yugoslavian province of Kosovo sent thousands of refugees to settlement camps along the Danube.

Please read the above paragraph carefully. Can you see how the writer manipulates the words - "after Croatia's war with the Serbs." or carefully changes the subject to refugees from Kosovo? The writer's vocabulary selection, leads a reader to believe that Croats caused the war with Serbs. Yes, there were refugees, but there is not a word about Croatian refugees from that region, nor anything about killings and atrocities in Borovo and Vukovar by Yugoslavian Army led by Serbs. No mention about Serbs taking the patients from the Vukovar hospital and killing them.

This kind of biased writing continues to keep the world misinformed about Croatia and Croats. It is our duty, if we cherish truth and our country, our people and all those who lost their lives for the freedom of Croatia, to write to the National Geographic. Each of us must strongly object that a highly regarded and reputable magazine, such as the National Geographic, would write and present their kind of TRUTH to their readers.

Biserka Milinković

RAZGOVOR:

STJEPAN MESIĆ, PREDSJEDNIK REPUBLIKE HRVATSKE

Nitko ne zna gdje je novac iz dijaspore * Novi veleposlanik u Beogradu bit će Davor Božinović * Imamo najstariju vojsku u Europi * Ne očekujem prijevremene izbore

Prije točno dvije godine, 7. veljače 2000. godine, predsjednički kandidat Stjepan Mesić pobijedio je svog konkurenta Dražena Budišu u drugom izborom krugu i postao predsjednikom Hrvatske. Za novinara koji pokriva sektor "predsjednik države" zanimljivo je primijetiti da je Mesić danas manje sklon šalama i doskočicama, iako katkad ne može odoljeti, puno ozbiljniji, smireniji i promišljeniji u izjavama i ocjenama nego prije dvije godine, ali i ravnodušniji prema kritičarima, uvjeren da ono što radi i govori ima pokriće.

Što ste naučili u protekle dvije godine?

- Puno mi se toga promijenilo u životu, došle su odgovornosti, vrijeme je kad u Hrvatskoj puno toga treba mijenjati, a snage za promjene nisu baš velike. Upravo zato pozivam na konsenzus političkih stranača, znanstvenika, udruga, obrazovnih ustanova, da ne moramo svaki put o nekim važnim stvarima voditi polemike i da bude jasno koji su to prioriteti od kojih nećemo odustati. Sazrelo je vrijeme da se sve snage koje djeluju u Hrvatskoj odluče za strateške pravce, a o svemu drugome možemo raspravljati.

Jeste li prije dvije godine imali osjećaj da će se stvari brže odvijati?

- Jesam, mislio sam da će pravna država brže profunkcionirati, da ćemo brže riješiti hipoteke koje nas opterećuju i da ćemo u kraćem vremenu vratiti dio sredstava koji je iscurio iz Hrvatske. Još nije odgovoreno gdje je novac. Ni dijaspora nema konačnu bilancu što je učinjeno s novcem koji su dali početkom devedesetih. Ako se to ustanovi, možda bi bilo lakše uspostaviti komunikaciju s dijasporom. Dio dijaspore jako je ogorčen na novu vlast, ali zaboravljaju da je došla u trenutku kad više nijedan dolar nije ulazio u Hrvatsku.

Čula sam da ste razgovarali s nekim stranim financijskim stručnjacima i da su vam rekli da se novcu može ući u trag, da se mogu blokirati računi ako Hrvatska to traži, no da s naše strane nije bilo odgovarajućih zahtjeva.

- U Švicarskoj sam razgovarao s ministrom financija i on mi je rekao da se svaki račun onih protiv kojih se u Hrvatskoj vodi postupak zbog financijskih malverzacija može blokirati. Samo traže dokaze da se protiv tih ljudi vode postupci. Je li naša strana učinila nešto da se to riješi, ne znam.

Tijekom dvije godine ostali ste bez ovlasti koje je davao polupredsjednički sustav. Ostalo je još rješenje vaše uloge unutar vojnog paketa zakona i sigurnosni sustav. Dio analitičara tvrdi da loše prolazite u tim razgovorima.

- Prijelaz iz polupredsjedničkog sustava u parlamentarni trebalo je provesti i time sam zadovoljan. Zadovoljan sam i novim paketom vojnih zakona i svojom ulogom u njemu.

Neki najavljuju buru u MORH-u zbog reforme vojske.

- Nema nikakva razloga za to, hrvatska vojska jednostavno mora biti usklađena s modernim standardima, a to znači da je potrebna i redukcija broja ljudi koji su u njoj. Optimum je 25.000 ljudi. No prilagodba neće biti učinjena u jednom danu, već tijekom pet godina. Danas imamo najstariju vojsku u Europi, ne može netko biti vojnik s pedeset godina. Ljudi moraju napredovati u vojsci ili otići uz određene uvjete iz vojske. Prijedlog je stoga da se onima koji su napunili određen broj godina da pola mirovine, a nakon napunjenih godina života dobit će ostatak. U tom vremenu omogućit će im se da se zaposle, da sami vode biznis, da se udruže s drugima.

Premijer Račan je izjavio da je stanje u sigurnosnom sustavu katastrofalno i da je prije dvije godine predlagao da se to sve rasformira, no ostao je osamljen u tom stavu.

- Vojne obavještajne službe moraju se baviti vojnim stvarima, a civilne civilnim. To treba biti do kraja profesionalna služba s jakom stručnom i demokratskom kontrolom. Razgovori koje sada vodimo idu u tom smjeru, a službe više nikad ne smiju biti oslonjene na jednu stranku ili trenutačnu vlast.

U dijelu javnosti prevladava mišljenje da neki bivši obavještajci i dalje, zajedno s dijelom onih koji su ostali u službi, intenzivno opstruiraju vlast.

- Vjerojatno je dio onih koji su otišli ostao u vezi s onima koji su ostali raditi. Kolike su te veze, ne znam, ali rješenje je u tome da dobijemo pravi profesionalizam, pa će i te veze prestati. Nije mi jasno da se u medijima mogu

pojaviti transkripti razgovora Slobodana Miloševića sa sinom. Svaka ozbiljna obavještajna služba to bi morala moći zaustaviti. Za takve su stvari potrebne sankcije, a jesu li pokrenute, ne znam.

Mogli biste pomoći tajnim službama da manje rade. Prema nekim napisima, jako istražuju tko vam je pisao govor u povodu desete obljetnice priznavanja Hrvatske.

- Zaista ih to zanima? Mislim da to nije posao obavještajnih službi. Uzeo sam si vremena i otišao na Hvar, a više je ljudi dalo elemente za taj govor. Trebali su poslati obavještajce na Hvar pa ne bi morali toliko istraživati.

Budimir Lončar spasio nam je novac od Miloševića

Desetog veljače odlazite na dug put u Aziju, koji će obuhvatiti Maleziju, Indoneziju i Tajland, a možda i Brunej. Nije li to ipak samo turizam i neće li i ovo vaše putovanje, kao neka prethodna, izazvati kritike?

- Svima koji misle da je riječ o turizmu mogu reći da to nije tako kako oni zamišljaju. Od država koje posjećujem ne vidim praktički ništa osim hotela i službenih rasporeda. Cilj dosadašnjih putovanja bilo je otvaranje komunikacije sa svim zemljama koje su nam iz nekih razloga važne, a nije naše da kritiziramo režime u njima. Uostalom, neka pogledaju koliko je turista više došlo iz nekih od tih zemalja nakon moga posjeta.

Što se azijske turneje tiče, riječ je prije svega o pokušaju da se uspostave gospodarske veze, da se te zemlje zainteresira za naše luke i naše tržište i da naši gospodarstvenici imaju mogućnost pojaviti se na tom tržištu. I oni su dio delegacije.

A Budimir Lončar? Govori se da on stoji iza putovanja i da će biti dio delegacije.

- Gospodin Lončar dao mi je vrlo korisne informacije, bio je savjetnik indonežanske vlade, poznaje predsjednicu Indonezije, gospođu Sukarnoputri, i bio mi je od pomoći u pripremama za to putovanje. No, on neće ići s nama i nije dio delegacije. Lončara dugo poznajem, od početka devedesetih, i o njemu se priča niz netočnih stvari. On je svojim angažmanom koristio Hrvatskoj i dao nam niz korisnih informacija. Njegova je zasluga što su neka sredstva bila na vrijeme zamrznuta i Milošević nije mogao do njih. Tada to nisam mogao glasno reći jer bi ga bili ubili u Beogradu.

Govor je izazvao pohvale i pokude. Neki su vam prigovorili što ste i sami bili dio sustava koji ste žestoko kritizirali, a drugi da je bilo nepristojno iskoristiti obljetnicu za takvu vrstu kritike.

- Do kraja 1993. godine bio sam na isturenim mjestima hrvatske vlasti i baš zbog toga sam morao reći što nije bilo dobro u donošenju ondašnjih odluka, što činiti danas, a što ubuduće. Da sam govorio samo hvalospjeve vremenu iza nas, najveći dio mojih najžešćih kritičara s pravom bi mogao upitati zašto sam uopće napustio tako sjajnu politiku. No, ako je netko zaboravio Kordića i Matu Bobana i sve one koji su na televiziji bili više nego Oliver Mlakar, ja nisam zaboravio. Nisam mogao hvaliti ni politiku koja je Hrvatsku vodila u izolaciju, a sigurno je bilo i onih poteza vlasti koji su antagonizirali one Srbe koji sigurno nisu bili četnici. Nisam mogao pohvaliti pravni sustav kad nije bio pravni. Time nisam amnestirao Miloševića i njegovu agresivnu politiku. To mi ne pada na pamet, ali ja polazim od nas, od toga što smo mi radili.

Top-tema su prijevremeni izbori. Procjenjujete li da do njih može doći iako ste izjavili da mnogima nije u interesu da se karte ponovno preslože.

- Bilo bi preambiciozno da se zauzimam za neke od varijanti. Rekao sam da oni koji su najglatije tražili izbore zapravo nisu za njih, a sad vidim da me HCSP optužuje da sam uvrijedio Sabor, što, naravno, nije istina. No, u demokratskom svijetu izvanredni su izbori isto jedno od mogućih rješenja. Ako se ne može osigurati zajedničko funkcioniranje postojećih političkih snaga u koaliciji, može se posegnuti i za prijevremenim izborima. No, procjenjujem da do njih neće doći. Možda se u dvije protekle godine moglo i više napraviti, možda nisu sve odluke dovoljno osmišljene, ali čini mi se da će koalicija biti jača, da će se okrenuti stvarnim problemima i pojačati rezultate koji već pokazuju da se mnoge stvari kreću nabolje i da je Hrvatska na pravom putu. Ne

Vaša pisma

Čestitka povodom 100-tog broja HRVATSKE ISKRE

Primio sam 100-ti broj naše HRVATSKE ISKRE, i kao i sve prethodne sa radošću i pozornošću pročitao. Ne mogu, a da ne sjednem i da ne na-pišem par riječi povodom tog hvale vrijednog događaja, za cijelu našu hrvatsku zajednicu na ovim prostorima južnog Ontarija. HRVATSKA ISKRA, nastavak je CIRKULARA, kojeg je pokrenuo naš dragi prijatelj, sada pokojni gosp. Zvonko Mekinda. Uvjeren sam da je Zvonkec s nama, da bi i on bio vrlo ponosan i sretan za današnju ISKRU, koja je nastavila i unaprijedila njegovu ideju pisane riječi hrvatskog glasila u Kanadi. ISKRA MAGAZIN, kako ga ja zovem, uz veliki trud i mnogih materijalnih i osob-nih odricanja glavne urednice gđe. Valentine Krčmar, te njezine obitelji, kao i svih ostalih užih i daljih suradnika, postigli su veliki uspjeh za sve nas. Uvjeren sam da je taj put do stotog broja ISKRE, nažalost bio više posipan trnjem i kamenjem, nego cvijećem, no baš zbog toga jer nije bilo lako izdržati na tom putu, ISKRA je danas jedinstveni i najkvalitetniji hrvatsko-kanadski magazin.

U ISKRI možemo pročitati sve važne i aktualne događaje iz naše zajednice, popraćeno lijepim slikama i komentarima, važne događaje iz naše stare domovine Hrvatske, vijesti iz svijeta, kulture, medicine, važnih kanadskih i hrvatskih carinskih zakona i propisa, sekcija pisana engleskim

Draga naša Valentina !

6. veljače 2002.

(Kažem: naša, jer mislim, da to mogu s ponosom kazati u ime hrvatsko-torontske komune)

Kad si nakon smrti Gosp.Mekinde nastavila njegovo djelo, nitko tada nije mogao niti sanjati, da će Tvoja Iskra "zaiskriti" sa eto, već stotim brojem... !!!

Zaista ti najsrdačnije čestitam - čestitamo, na tako velikom uspjehu i trudu, velika su to odricanja, neugodnosti, financijski problemi, stresovi , te uz svakodnevne životne probleme, ne znam, kako to uopće "guraš" i pronalaziš snage..!?!??

Kak smo to nekoć doma rekli - svaka Ti čast i čest !!

Hvala Ti, budi nam zdrava i vesela s Tvojom obitelji, te nadalje hrabra u pisanju! Također, svako dobro, i toplo hvala svim Tvojim suradnicima.

Sa štovanjem i pozdravima,

Duško Abramović sa obitelji

Stepinčevo, Župa Naše Gospe Kraljice Hrvata: jedna od učesnica programa

Stavros, nastavak sa str. 32

Primjetila sam nešto lijepo i pozitivno te večeri i želim o tome i napisati. Za vrijeme sviranja himni Kanade i Hrvatske, kao i za vrijeme odavanja počasti minutom šutnje za sve pale hrvatske branitelje, posjetioci koji su se zatekli u hodniku, a to su bili gotovo svi mladi, bez pričanja, dostojanstveno su stajali i čekali završetak ceremonije, otvaranja koncerta. Čestitam našim mladima na tome. Čestitam još jednom upravi Croatia Banquet Hall, na tako dobro organiziranom koncertu, brizi za red i dobro ponašanje čak i onih mladih koji su možda popili i jednu više. (BM)

Str. 33

jezikom za one koji ne vladaju hrvatskim, motrišta, razmišljanja urednice, pjesme, recepte, šale i viceve, za svakoga ponešto.

Da, dragi moj Hrvati, da bi tako nešto imali i u budućnosti moramo se i mi odazvati i svi zajedno pomoći našu ISKRU, da se ta mala iskra pretvori u gorući plamen velikog magazina po kvaliteti i tiraži, te da se čita u svakom hrvatskom domu, barem na ovim prostorima. Stoga apeliram i koristim ovu priliku, povodom izlaska stotog broja HRVATSKE ISKRE da se javi i pretplati na ISKRU svaka hrvatska obitelj, a naši poslovni ljudi neka pomognu svojim reklamama. Samo tako ćemo biti bolje informirani, biti bliži jedan drugome, biti jači i složniji u svakom potrebnom trenutku našeg svakidašnjeg življenja i djelovanja na ovim prostorima Kanade.

U tom duhu od srca čestitamo na tako lijepom uspjehu, prvenstveno glavnoj urednici gđi. Valentini Krčmar, njeznoj obitelji koja joj daje veliku podršku, te svim vrijednim suradnicima i pretplatnicima, bez kojih ovaj uspjeh ne bi bio moguć. Još jednom puno sreće i uspjeha u Vašem budu-ćem radu, sa željom da nam ISKRA poživi još puno godina, a i mi s našom ISKROM.

Vaš prijatelj sa obitelji,

Stanko Trtanj, Mississauga

Draga gospodo Valentina,

9. veljače 2002.

Primila sam dugo očekivani časopis HRVATSKU ISKRU. Nisam imala strpljenja nego sam odmah, za vrijeme ručka otvorila kovertu i čitala. Prvo sam, jasno, pročitala članak o dvorcu Maruševac, a nakon ručka zajedno sa svojim suprugom pregledala ostale naslove. Iznenadujuće su fotografije. U uvjetima sa nedovoljno svjetla u hodniku, one su kristalno jasne.

Čestitam urednici na veličini glasila, raznovrsnosti tema i praćenju zaista vrijednih zbivanja iz domovine i Canade. Ono što ste u članku napisali, napisali ste zaista srcem, pjesnički, veoma zanimljivo. Hvala vam da ste time dali publicitet vrijednosti koja na žalost polako odlazi a ne poduzima se dovoljno da se sačuva za buduće naraštaje. Neke od rece-pata planiram isprobati. Rado bih vas pozvala na degustaciju.

Ima li komentara i zanimanja kod čitaoca Iskre za naš dvorac?

Ovog tjedna čula sam informaciju da će slijedećeg izaći natječaj za novi zakup dvorca. Ja to slušam od prije Nove godine, ali se uvijek nadam da će ovo biti stvarno. Ima ljudi zainteresiranih za zakup i obnovu dvorca. Nitko još ne zna pod kojim uvjetima će to biti i da li će biti realni ili komplicirani.

Dopisujem se i s jednim vašim prijateljem iz Argentine, koji zaista voli naš dvorac. Možda vam je već poslao Web stranicu naše Udruge. Osim teksta krasne su tamo fotografije iz dvorca i sa Božićnog koncerta. Ako inače pozivate izvođače na gostovanja u Kanadu, predlažem vam ovaj zbor. Pjevaju sakralnu i klasičnu glaznu, da- i crnačku duhovnu. Možda bi, obzirom da je to Katedralni zbor, trebalo da gostuje u crkvama.

Kako ste vi? Sjećajući se vaše dinamike i energičnosti vjerujem da su na pomolu novi izazovi i traganja za zanimljivostima. Ako vam neku pomoć u tome mogu pružiti, tu sam. Ako vam možda neki prilog ili članak i nečemu iz ovih krajeva treba, naći ćemo tko je kompetentan za to područje i zamoliti ga za članak.

Hvala još jednom za Iskru.

Srdačan pozdrav,

Zvezdana Crnogorac, Dvorac Maruševac

Draga Valentina

Čestitam Hrvatskoj Iskri na stotom izdanju. To želim popratiti iskrenim željama za uspješnu budućnost Vašem listu i Vama osobno,

Vaš J . K. Belins, Toronto

Medimursko "Valentinovo"

Jučer u restoranu "Marco Polo" dobila sam prvu valentinsku ružu! No nisam samo ja dobila, već i sve žene Hrvatskog društva Medimurje, kojima su muški dio članstva priredili "Valentinsku zabavu" Uz izvrnu hranu i dobru glazbu restoranta Marco Polo (2467 Lakeshore West, Oakville), brojno članstvo ovog društva koje zaista cijeni rad svojih članica, svojih supruga, bilo je zaista veselo, no malo se i radilo. Predsjednik je najavio proljetnu večer (4. travnja), i tražio uključivanje što većeg broja članica u rad kuhinje, koji nije lagan.

Valentinski ples Medimuraca

Zahvalivši svima na dolasku, ženama je čestitao "valentinovo" (ruže, posebno zamotane ruže donirala je "Mimi's house of flowers" iz Hamiltona. Uz domaće kolače i ples uz hrvatsku glazbu, uz sve one pjesme koje nam griju srce, posebno na Valentinovo, večer je bila zaista ugodna, no nije bilo ugodno samo za plesnom podiju, već i za stolovima. Mnogi su uživali u razgovorima u grupicama, odjekivao je smijeh - bilo je pravo Valentinovo! A kako bi slavlj bilo još i veće, upravo tog dana pred 50 godina vjenčali su se Ilka i Stanko Janžić, članovi ovog društva, koji su, svečano uređeni proslavili svoju godišnjicu vjenčanja. Želimo sve najbolje slavljenicima, koji se i danas drže čvrsto za ruku, sa sretnim pogledima upućenim jedno drugom, a Hrvatskom društvu Medimurje hvala, u ime svih članica za vrlo ugodno provedenu večer, za ruže, no najviše za onu pažnju, koje žene naše zajednice ne dobivaju uvijek. No, Medimurci su posebni, zar ne? (VK)

Sretna vam 50. godišnjica braka, gosp. i gđa. Janžić

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 101, 15. II. 2002.

JASMIN STAVROS I 'NARANČA'

Croatia Banquet Hall i njen upravitelj gosp. Dragutin Milek 2. veljače priredili su još jedan uspješan koncert. Nije to bio samo koncert, to je bila prava, pravcata fešta. Prema riječima gosp. Mileka, karte su bile rasprodane desetak dana prije koncerta, a moglo se prodati čak i dva puta više karata da je dvorana veća. Kratko sam razgovarala sa Stavrosom i doznala da je Jasmin bio u Kanadi i ranije kao dio muzičke pratnje Oliveru Dragojeviću, kao i Meri Cetinić 1982. Ovo je Stavrosov prvi nastup u Kanadi, kao i vokalno instrumentalnom sastavu "Naranča", nakon uspješnih koncerata u Vancouveru, Edmontonu i Hamiltonu. Ali prema riječima popularnog Jasmina i "Naranče", koncert u Mississaugi je ipak bio naj, najbolji. Oduševljen je našom publikom koja ga je tako srdačno primila. A da je dokazao da je pravi estradni umjetnik vidjeli smo to na koncertu u Mississaugi. Usprkos tome što je večer prije toga imao koncert u Hamiltonu, malo spavao te imao bolove u uhu, na subotnjem koncertu bio je pravi profesionalac. Pjevao je "prvu rundu" bez pauze skoro punih dva sata. Da je bilo do publike i po njenim reakcijama, Jasmin i "Naranča" pjevali bi i svirali bez prestanka do jutra.

Koliko je Jasmin popularan u Hrvatskoj neka nam potvrde i slijedeći podaci. Prošle godine na njegovom koncertu u Splitu bilo je oko sedam tisuća ljudi, na Danima piva u Karlovcu, koji se održavaju svake godine, bilo je čak do sedamnaest tisuća gledaoca. Nastupa na koncertima ali ipak najviše po diskotekama gdje mu je publika isključivo mladi ljudi. Razlog je tome, kaže Stavros, teška ekonomska situacija u Hrvatskoj. Starija generacija, oni između 40-50 tih godina zbog financijskih razloga ne dolaze na koncerte, nego ostaju kod kuće uz televizore. Uštede po 40-50 kuna, koje daju djeci za ples i odlazak u diskoteke. Tako makar mladi mogu imati neku razonodu. Iznadila sam se toj Jasminovoj izjavi, jer sam tako nešto prvi puta čula od naših gostujućih popularnih pjevača.

Volio bi Jasmin da na njegovim koncertima u Hrvatskoj ima i mješanog društva kao što je to bilo na ovom koncertu u Mississaugi. Primjetio je kako su se skladno uklopile generacije, mlada i ona malo starija, a svi u jednom zanosu i veselju, slušajući pjesme, pjevajući i plešući. To raspoloženje publike, mlade i one ne tako mlade, pjevanje, ples nastavilo se duboko u noć. A sutradan goste je očekivao i zadnji koncert na ovoj tmeji u Kitcheneru.

Izvršna grupa "Naranča" sastavljena je od četiri profesionalna muzičara, svi otočani. Vinko Didović, klavijatura, Korčulanin (sada živi u Splitu) bavi se kompozicijom, aranžiranjem te snimanjem u svojem studiju. U grupi su još i tri Bračanina: Ivica Ivanović, pjevač i gitarista, Ivica Žuvić, bas gitara i pjevač, te Dašen Martinić, bubnjar. Uz nastupe i snimanje odlaze često na turneje u Sloveniju gdje su posebno popularni.

Jasmin Stavros kao i grupa "Naranča" bili su zaista pravi estradni umjetnici koji su i ovim svojim nastupom dokazali zašto ih i hrvatska, i ne samo hrvatska publika voli. Pjesme su bile iz Jasminovog bogatog repertoara, ali i drugih hrvatskih pjevača i kompozitora. Čestitam gostima i želim mnogo uspjeha u daljnjem radu, Jasminu posebno na novoj kazeti i CD-u koji izlazi u travnju, kao i grupi "Naranča".

Nastavak na idućoj strani

POST FESTUM

Od prošle nedjelje, 10. veljače, kad je održana Godišnja skupština Kreditne zadruge, dobivam pitanja o tome da li ću išta o tome napisati.

Kao prvo, ta žalosna, razočaravajuća sjednica, dozvolite mi upotrebu tih riječi kako bih označila ono što se događalo u Litvanskoj dvorani te nedjelje popodne do kasno uvečer - ta sjednica još nije završena. Upravo sam šokirana onim što se događalo tog dana u Litvanskoj dvorani, od jezika do ponašanja, pa onda velik broj policajaca i ljudi za osiguranje, da ne kažem nedemokratskog ponašanja prisutnih, ipak za sada nećemo pisati ništa više od ovog kratkog osvrt.

Prvo, morate imati čvrste činjenice kako bi mogli napisati punu istinu, drugo, sjednica uopće nije završena, pa pričekajmo rezultate nastavka i završetka sjednice. No, možda bi vam za sada bila važna i ova informacija, koju neki od vas već i znate: u Hrvatskoj Kreditnoj Zadrugi nije dozvoljena prodaja HRVATSKE ISKRE. Zar je potrebno nešto više reći?

Valentina

Stranica 32

očekujem prijevremene izbore.

Često ste u društvu s ljudima koji ne pripadaju vlasti već prije njezinim kritičarima. Može se čuti da ste neka vrsta tihog pokrovitelja nekog novog pokreta za treću Hrvatsku i da ste ukidanje formalnih ovlasti kompenzirali širenjem neformalne mreže kojom podržavate neke ljude želeći ih dovesti na vlast.

- Moja je procjena da Vlada ima kapaciteta, da koalicija ima i stručne i intelektualne snage da svoj program realizira u iduće dvije godine, ali treba sve glave skupiti i prihvatiti se provođenja programa koji je na Saboru prihvaćen. Jer ako bude išlo kao dosad, da su najveći kritičari koalicije upravo oni iz koalicije, onda tu nema uvjerljivosti ni za hrvatsku ni za svjetsku javnost.

Žao mi je zbog Maje Freundlich

Maja Freundlich najavila je suđenje vama i Račanu, ako HDZ opet dođe na vlast. Kako procjenjujete šanse HDZ-a?

- Izjava te osobe bila bi smiješna da nije tragična. Žao mi je zbog nje, jer sam s njezinim roditeljima, koji su bili sjajni ljudi, bio jako dobar. No ona, da bi se dodvorila nekom radikalnom krilu, priča bemslice.

Očekivao sam da će se HDZ u ove dvije godine profilirati u strahu demokratskog centra koja će ostale stranke smatrati konkurentima, a ne neprijateljima. No kad vidite te mrzovoljne, namrštene i srdite istupe, onda vidite da oni sve, a možda i sebe, smatraju neprijateljima. Očekujem da će u HDZ-u prevladati ona struja koja će moći podnijeti da ima i drukčijih mišljenja. Kod nas svaka šuš može svakoga optužiti da je neprijatelj Hrvatske samo zato što ne misli kao on.

Dobili ste dvije međunarodne nagrade.

- Tri. I Obiteljski radio proglasio me najnaprednijim političarom prošle godine, što je meni jako važno jer su glasovali novinari, a to znači da su me ipak prepoznali.

Međunarodni odnosi

Kako Slovenija kani ući u Europsku uniju s diskriminirajućim zakonima

Najveća slovenska banka zaničkala je tvrdnje pravnog zastupnika dijela oštećenih hrvatskih štediša Božidara Vukasovića da njezina filijala u Trstu nije preregistrirana u Novu Ljubljansku banku. NLB je podsjetila na to da, prema ustavnom zakonu što ga je slovenski parlament donio 1994. godine, ona snosi odgovornost samo za deviznu štednju slovenskih štediša stare Ljubljanske banke, a ne onih u drugim republikama bivše Jugoslavije.

Nova Ljubljanska banka d.d. nije pravna sljednica ugovornih odnosa Ljubljanske banke d.d. koje se odnose na obveze iz naslova neisplaćenih štednih depozita štediša iz bivših jugoslavenskih republika. Podružnica NLB-a u Trstu nije samostalna pravna osoba, nego je sastavni organizacijski dio Nove Ljubljanske banke. To znači da su NLB i njena podružnica u Trstu jedna pravna osoba, navodi se u priopćenju koje je u povodu Vukasovićeve tužbe na sudu u Trstu protiv podružnice NLB-a izdala Nova Ljubljanska banka.

Slovenska banka također niječe Vukasovićeve tvrdnje da njezina filijala u Trstu nije preregistrirana u Novu Ljubljansku banku te da je to slaba točka koja bi mogla dovesti do uspjeha procesa koji počinje na tržčanskome sudu 4. ožujka, a u korist hrvatskih štediša nekadašnje Ljubljanske banke Zagreb. NLB je 1994. godine u vezi s poslovnicom u Trstu izvela adekvatne registracijske postupke na nadležnom sudu u Milanu i u milanskoj Trgovačkoj komori, a isto tako i u talijanskoj centralnoj banci (Banca D'Italia), tvrdi se u priopćenju NLB-a što su ga potpisali Simona Muc i Savo Dinjaški iz službe za odnose s javnošću.

O mogućnostima za uspjeh u tužbi protiv NLB-a pred sudom u Trstu danas je za Il Piccolo izjavu dao advokat Volli, kojega je Vukasović angažirao u najavljenom procesu. Riječ je o osjetljivom pitanju međunarodnog prava jer je došlo do razvlaštenja štediša bez odštete, što je u suprotnosti s načelima međunarodnog prava. Pored toga je došlo do diskriminacije jer su slovenskim štedišama novci vraćeni, a hrvatskim nisu. Kako Slovenija kani ući u Europsku uniju s takvim zakonima, upitao se Volli u intervjuu za tržčanski list Il Piccolo,

A bilo je nagađanja i da se sprema kandidatura za Nobelovu nagradu za mir? Jesu li nagrade prepoznavanje Hrvatske ili vas?

- Prije svega, mislim da prepoznavanje današnju hrvatsku politiku koja se opredijelila za udruženu Europu. Svijet je vjerojatno prepoznao i moje zauzimanje za individualizaciju krivnje, za korektne odnose sa susjedima.

Kakvi su odnosi sa SR Jugoslavijom? Ugledni beogradski analitičar tvrdi da ni Hrvatska ni Srbija nemaju petlje za punu normalizaciju odnosa zbog straha od svojih javnosti.

- Mislim da trebamo surađivati tamo gdje možemo, a problemne rješavati kroz suradnju. Ne možemo blokirati suradnju zato što neki problem nije riješen i reći: sad ćemo prestati komunicirati zato što nije riješen. Hrvatska ima razloga za korektne odnose sa susjedima i zbog Hrvata koji tamo žive i o kojima se trebamo brinuti, a osim toga, tržište nas neće čekati. Trebamo uklanjati jednu po jednu prepreku i uz asistenciju međunarodne zajednice i bilateralnim dogovaranjem i pregovaranjem.

Je li napokon odlučeno tko će biti hrvatski veleposlanik u Beogradu?

- To je riješeno, veleposlanik će biti Davor Božinović, koji je sada otpravnik poslova u Beogradu.

Komisiju za pomilovanja rasformirali ste, a nova nije imenovana. Slučaj izliječene narkomanke, koji je nedavno bio u novinama, pokazuje da postoje ljudi koji očekuju mogućnost da budu pomilovani i koji se obračaju izravno vama. Kad će biti formirana nova komisija?

- Uskoro će biti imenovana, i to iz kruga vrlo kompetentnih osoba i mnoge slučajeve stavit ćemo na dnevni red.

Idete li na model s više stručnjaka ili prijatelja?

- Bit će više stručnjaka i bit će vrlo kvalitetno sastavljena. (Večernji list 7. veljače)

Vijesti iz Istre

11. veljače - Istarski župan Ivan Jakovčić izjavio je na konferenciji za novinare u Puli da je Hrvatska zemlja nove demokracije i u tranziciji, gdje nije uputno često mijenjati vlade. Svjestan opasnosti za buduća ulaganja u Hrvatskoj, pozvao je članove Vlade i parlamentarnu većinu da završe mandat kako bi se ostvarili najvažniji projekti, poput gradnje ceste Zagreb - Split.

Govoreći o stranim ulaganjima u Brijune, Jakovčić je rekao kako će Vladino raspisivanje međunarodnoga javnog natječaja, za koji su brojni strani ulagači pokazali zanimanje, biti za nekoliko mjeseci odgođeno jer će Upravno vijeće Nacionalnog parka predložiti izmjene i dopune Prostomog plana kako bi se omogućilo ulaganje u vojarne na Malom Brijunu i Penedi. Izrazio je žaljenje zbog nedavnog ukidanja prava na dvojezične iskaznice slovenskoj manjini u Trstu i činjenice što hrvatska Vlada nije donijela odluku o dvojezičnim iskaznicama u Bujštini. Pozvao je Vladu da što prije razmotri to pitanje.

Odgovarajući na novinarsko pitanje, oštro je odbacio nagađanja da navodno pregovara s predstavnicima jedne njemačke energetske tvrtke i bivšim direktorom HEP-a Damirom Begovićem o mogućoj gradnji treće plominske elektrane. Također je rekao da će se, bude li poražen na unutarstranačkim izborima, povući s mjesta župana, no dodao je kako je uvjeren da će mandat župana završiti do kraja, kao što će i IDS voditi u sljedećem mandatu. (HRT)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 1001, 15. II 2002

Str. 5

U ZAGREBU ODRŽAN DESETI IZBORNI SABOR HSLS-a

ZAGREB - Danas ne biramo vodstvo stranke da bi se koptiralo u drugu stranku, niti biramo novo vodstvo sindikata ili HUP-a. Sramotna kampanja koja se vodi zadnjih nekoliko dana dosegla je vrhunac priopćenjem sindikata i udruge poslodavaca i bez presedana je u 12 godina hrvatske demokracije. Tome se moramo odlučno suprotstaviti - kazao je Dražen Budiša predstavljajući se izaslanicima desetog izbornog Sabora HSLS-a, koji je u subotu održan u Zagrebu, a replicirajući Goranu Graniću.

- Onaj tko se vezao za političku stranku ne bi se smio vezati za neku drugu stranku, sindikat ili poslodavce. Svoj politički angažman vezao sam za HSLS i ne namjeravam ga vezati za nikoga drugog - nastavio je Budiša. - Naša stranka u koaliciji nije djelovala pozicijski nego je sačuvala liberalni i slobodarski mentalitet. Ne kajem se što sam ušao u koaliciju sa SDP-om jer model kojim je HDZ vladao Hrvatskom bio je na izdisaju. Stoga ako izaberete HSLS i građani Hrvatske znat će izabrati HSLS. Sve objede koje govore o tome da ću biti prijetnja koaliciji ili smetnja ostvarenju hrvatskih ciljeva u Europi, samo su podmetanja - ističe Budiša.

Nisam u koaliciju ušao s figom u džepu ni onda ni sada, ali HSLS želi sačuvati svoju političku snagu i subjektivitet. Nećemo dopustiti da se druge političke stranke miješaju u rad HSLS-a. Nećemo birati vodstvo po mjeri drugih stranaka nego po mjeri članstva HSLS-a. I dalje moramo promicati ideju slobode i slobodnih ljudi - zaključio je Budiša.

S druge strane drugi predsjednički kandidat Jozo Radoš istaknuo je kako će dan nakon Sabora biti puno opušteniji, ali je uvjeren u svoju pobjedu.

- Ono pred čim se HSLS nalazi izmišljena je dilema i plod loših odnosa. U HSLS-u danas ima puno optužbi, netolerancije i nervoze. Danas se nameću teme o kojima smo svoje odluke donijeli pristupajući osnivanju stranke 1989. Nema u HSLS-u ni otuđenja, ni vezanosti uz fotelje, a nema ni izdaja, sve je to paravan kako bi se prikrili propusti koji su učinjeni u vodstvu HSLS-a - nastavio je Radoš.

- Nemojte davati glas onima koji su otpočeli diferencijaciju u HSLS-u - nastavio je, te dodao - Nedavno je lider HSS-a dao pravu lekciju svima nama kada je u ovoj istoj dvorani na sva usta pohvalio svoje ministre. Vjerujte mi, njihovi ministri i zastupnici nisu ništa bolji od naših ministara i zastupnika - nastavio je Radoš. Ponovio je kako se zalaže za program novoga smjera na kojem je došlo do pobjede tadašnje vladajuće koalicije.

- Dobili smo priliku da ostvarimo taj program, a sada ćemo po svemu sudeći biti optuženi kao rušitelji koalicije i opet novih izbora. Takvoj politici ovaj Sabor treba reći odlučno "ne" - kazao je Radoš. - Što se tiče aludiranja o nekakvom tutorstvu, nitko meni nije mogao i ne može biti tutor - nastavio je Radoš, dodajući da ako bi mu netko i eventualno mogao biti tutor, to je Dražen

Račan: Vlada je djelomice blokirana

Predsjednik Vlade Ivica Račan potvrdio je da su ministar gospodarstva Goranko Fižulić i potpredsjednik Vlade Goran Granić trebali ovog tjedna biti na molitvenom doručku kod predsjednika SAD-a. -Bilo je više obveza koje su otkazane kada je riječ o ljudima iz HSLS-a. Ono što mogu reći jest da je to posljedica događaja u HSLS-u te potrebe da se tamo završi jedan proces - kazao je premijer napominjući da on ne može govoriti događa li se u sklopu toga nešto posebno.

Na pitanje znači li to da je Vlada paralizirana u onom dijelu u kojem dužnost obnašaju HSLS-ovi ministri, premijer je rekao: - Žao mi je što makar dijelom moram odgovoriti potvrdno. Upozoravao sam da će ti događaji utjecati na rad Vlade, no koliko god sam se ja trudio, kao i ljudi oko mene, dok po zahtjevu drugih ne riješimo neka pitanja u koaliciji i među strankama, situacija će utjecati na neke članove Vlade - priznao je Račan naglašavajući da će se to kompenzirati pojačanim angažmanom drugih.

Od planiranih zadataka neće se odustajati, a ministri će se u Vladi ponašati kao ministri dok su na toj dužnosti, objasnio je. Izrazio je ipak razumijevanje za one koji žele sudjelovati u raspletu događaja u svojoj stranci i zbog čega su otkazali određene obveze.

- Budu li neki ministri i dali ostavke, tražit ću da do posljednjeg dana obavljaju svoje dužnosti kako to ne bi imalo velik utjecaj na rad Vlade - zaključio je Račan.

Rekao je da još nije zakazao sastanak s predsjednikom HSLS-a Budišom

Budiša, te dodao: - No, ni ja, ni on mislo takve osobe da bi nam bili potrebni tutori. Na kraju je Jozo Radoš kazao da je mir koji vlada među izaslanicima Sabora zasluga njegove racionalnosti. "Ta racionalnost i 12,5 godina koje sam dao HSLS-u urodile su ovakvom atmosferom". Na kraju je Jozo Radoš pozvao izaslanike HSLS-a da mu daju svoj glas istaknuvši kako je proteklih pola godine otkad vodi stranku ona sačuvana od rasula, te da je prema anketama i izbornim rezultatima uspjela sačuvati svoju snagu.

Inače, tijekom jutra na saboru HSLS-a v.d. predsjednik stranke Jozo Radoš podnio je izvješće o djelovanju HSLS-a između 9. i 10. sabora stranke, koje je prihvatila većina izaslanika (protiv su bila 164 izaslanika). U izvješću posebnu pozornost Radoš je dao činjenici da je HSLS na lokalnim izborima doživio opći pad. Međutim, sve slabosti HSLS-a došle su do puna izražaja prilikom postupanja o zahtjevu Međunarodnog suda u Zagrebu za izručenje dvojice generala Hrvatske vojske, kazao je Radoš.

- Umjesto da stranka afirmira doprinos svojih dvaju članova u hrvanju sa zahtjevima tužiteljstva, na tom slučaju doživjeli smo potpuni fijasko. Dakle, naša stranka u vrlo kratkom razdoblju donijela je dvije de facto suprotne odluke, tj. odluku o glasovanju protiv prijedloga predsjednika Vlade o izručenju hrvatskih generala Sudu u Haagu te odluku o glasovanju za povjerenje toj istoj Vladi. Takvim postupkom HSLS gubi političku vjerodostojnost, s pravom postaje meta napada. Razdoblje koje nakon toga slijedi samo je napor na saniranju repova preostalih nakon lokalnih izbora i učinjenih pogrešaka - kazao je Radoš.

U prvom redu takav odnos se vidi u koaliciji HSLS-a s tzv. Hrvatskim blokom u gradu Splitu, i to protivno političkom stavu Malog vijeća HSLS-a, ali i u slučaju isključenja ministra Alojza Tuška koje je pokrenula upravo splitska organizacija HSLS-a. (Slobodna Dalmacija 3. veljače)

GRANIĆ BUDIŠI: PRUŽAM VAM RUKU

Tijekom rasprave o Radoševu izvješću, svakako najzanimljivije bilo je obraćanje Gorana Granića koji je kazao da se optužnica protiv njega počela pisati još u siječnju 2000. i završila danima prije subotnjeg sabora HSLS-a. Granić je pri tome kazao kako će priznati vlastitu odgovornost, "i to zato što je napisan takav koalicijski ugovor, takav program Vlade, što je vjerovao Vladi i promjenama koje je započela". Draženu Budišu pri tome je poručio: - Budiša, ja vam opraštam sve što ste na moj račun rekli, ako sam vas na bilo koji način uvrijedio. Pružam vam ruku jer za vas i mene u stranci ima dovoljno mjesta.

Govoreći izravno, Granić je kazao kako Budiši ipak ne može povjeriti svoju budućnost i profesionalnu karijeru uz poruku kako ga u posljednje dvije godine Budiša u to nije uspio uvjeriti

i da od njega preko medija dobiva poruke, pa i onu da će mu se javiti nakon što se formira Veliko i Malo vijeće.

- Ja sam, kao što vidite miran, strpljiv i radim svoj posao - kazao je Račan. (Večernji list 7.2.)

11. veljače - Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja usprotivio se mogućoj smjeni ministra znanosti i tehnologije Hrvoja Kraljevića jer bi zbog toga moglo doći do zastoja u reformi visokog obrazovanja. Moguće smjene nisu prouzročene pogoršanjem rada Vlade, nego iza njih stoje politički razlozi, ustvrdio je na konferenciji za novinare predsjednik sindikata Zvonimir Šikić.

Predsjednik sindikalnoga Glavnog vijeća Vilim Ribić smatra rizičnim smjenjivanje ministra Kraljevića jer je on počeo rješavati sporna pitanja, poput veleučilišta koja su postala profitabilnim ustanovama i Studentskog centra nad kojim je pokrenut stečaj. Na pitanje zašto se zauzimaju za političare, sindikalisti su rekli da u nestabilnim političkim situacijama programi i kontinuitet određene politike često ovise o osobama. Tiče nas se i zamjenik premijera Goran Granić jer o njemu ovisi socijalni pakt i nacionalni konsenzus, rekao je Ribić. Optužio je predsjednika HSLS-a Draženu Budišu da je uveo Hrvatsku u političku krizu i doveo u pitanje socijalni pakt. Ribić je rekao da će ipak surađivati s Draženom Budišom ako dođe na mjesto Gorana Granića, što ovisi o njegovoj kooperativnosti i spremnosti na ozbiljan rad. (HRT)

Stepinčevo u župi "Hrvatskih mučenika"

Stepinčevo u župi Presvetog Trojstva

na dobrom druženju, prijateljstvu i dobroj zabavi, a rezultati svega što rade idu direktno u Krašić, na čemu im se zahvalio vel. Josip Balog, župnik krašićke župe, inače Međimurec.(VK)

Proslave Stepinčeva diljem naše zajednice

Godine 1960, 10. veljače u 2.15 popodne umro je kardinal Stepinac u svojem rodnom Krašiću. Hrvatski narod sjeća se svog kardinala, sada blaženika, sa posebnim svečanostima, a taj dan, Stepinčevo, posebno je obilježeno u svim našim hrvatskim župama u Torontu i okolici. Nismo posjetili sve župe, tek samo tri. U svakoj od tih župa svečano je proslavljeno Stepinčevo, dan smrti čovjeka koji je bio "sol zemlje", "svjetlo svijeta".

U Torontu je svečanost bila zaista velika: ulazak djece i odraslih u crkvu u narodnim nošnjama, svečano sv. mise, karitativni ručak u dvorani župe i predstava koju je vodio dr. Vlado Bubrin, u kojoj je prikazan igrokaz - intervju, koji je napisao gosp. Nikola Gusnić o životu kardinala Stepinca, te o životu svetaca po kojima su nazvane župe u zagrebačkoj nadbiskupiji. Ovaj igrokaz uvježbala je sestra Nikolina nekoliko župljana, i po riječima mnogih, zaista je bio izvrstan. Mješoviti pjevački zbor i tamburaški zbor pod vodstvom Lorisa Buždona zadivili su sve prisutne župljane izvanrednim izvođenjem sakralne glazbe, a u čast kardinala Stepinca i za sjećanje na njegovu žrtvu folklorashi novog folklornog ansambla "Jadran", djeca i stariji, prvi puta su se predstavili svojoj župi.

U župi Hrvatskih mučenika sjećanje na kardinala Stepinca, na našeg blaženika, bilo je dio sv. mise. Od same ulazne pjesme "Zastava nas sveta vodi pobjednika Krista..." na usuama svih prisutnih, izvršno izvedenih recitacija psvećenih svom kardinalu mladih djevojaka Marta Miškić i Dajane Krić, glazbi "Ujedinjenih tamburaša" pod vodstvom Jeannie Valetić, našeg mješovitog zbora koji je upravo prekrasno pjevao, a svakako moram spomenuti izvrsnu propovijed vel. Zdenka Spajića, koji je rekao kako će nas Hrvate iz ove sadašnje situacije izvući samo ljudi kao što je bio Stepinac, koji je bio spreman na svaku žrtvu u svakom trenutku. On je znao da bi za njega osobno bilo bolje napustiti Hrvatsku, ali to on nije mogao, jer uvijek je govorio "ljubim pravdu, mrzim nepravdu, a u ljubavi prema mojem hrvatskom narodu nedam se nadkriti" - i sve je to dokazao svojim životom.

U Oakvillu sam došla na svečanost u dvorani crkve, gdje su oba zbora, dječji i "veliki" pjesmom slavili kardinala Stepinca. Bilo je zaista uživanje slušati lijepe hrvatske pjesme, sve u čast najvećeg sina Hrvatske. I mladost "Sljemena" pridružila se ovoj proslavi, pa smo u čast našeg najdražeg kardinala slušali pjesme s tamburica, a zvonki glasovi mladih rekli su svom kardinalu kako cijene njegovu žrtvu za svoj narod. Moram spomenuti i kuharice koje su sve od sebe dale kako bi ovo Stepinčevo bilo posebno svečano: ništa im nije bilo teško, zamislite ispečeno je 230 palačinki! Otišla sam ranije, no zamnom je ostala puna dvorana župljana koji su nastavili sa svečanostima za svog kardinala. (VK)

Stepinčevo u župi "Naše Gospe Kraljice Hrvata"

NOĆAS SPEKTAKULARNO OTVORENE 19. ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE

Počeo lov na medalje!

Noćas po srednjoeuropskom vremenu u Salt Lake Cityju svečano i spektakularno otvorene su 19. zimske olimpijske igre! Čak 2531 sportaša iz 77 zemalja borit će se za 477 medalja. Među brojnim uzvanicima, i predsjednik SAD-a George W. Bush poželio je ponajprije da sve bude u redu, da se u idućih 17 dana u Salt Lake Cityju govori samo o sportu.

No, organizatorima je već na samom početku probleme zadala - zastava. Naime, bilo je predviđeno da na otvaranju zemlju domaćina predstavlja zastava koja je visjela iznad ruševina World Trade Centera, koja bi predstavljala

ENORMNI INTERES VELIKIH SPONZORA MOTIVIRAO JE NBC DA IZ IZRAVNOG PRIJENOSA SVEČANOG MIMOHODA IZBACI HRVATSKE I SPORTAŠE JOŠ NEKIH ZEMALJA

Umjesto Hrvatske - McDonald's

Nakon prijenosa svečanog otvaranja 19. zimskih olimpijskih igara Američki Hrvati su zacijelo ostali vrlo razočarani. Razlog tome jest što na ekranu nisu uspjeli vidjeti kadar s hrvatskim sportašima niti im je prikazan naš stjegonoša. Tako se osjećaju i u Americu iseljeni Slovenci, Slovaci, Česi, Danci i još neki. Niti oni nisu mogli vidjeti sliku svojih razdraganih sportaša iza državnih zastava.

Za najveću američku televiziju NBC zacijelo ništa nije sveto, pa tako niti interes etničkog dijela njihova gledateljstva kada je u pitanju novac koji su dobili za emitiranje reklame.

U vrijeme kada su naši ulazili na Rice Eccles stadion, redatelj prijenosa odlučio je ubaciti reklame. Tako su američki Hrvati umjesto svojih sportaša mogli gledati reklamu za McDonald's restoran, General Electricovu struju i za nadolazeći film s Jodie Foster naslovljen kao "Panic Room". Tek nakon propagandnog breaka reporter je usputno spomenuo da su na stadion izašli i Hrvati

oporavak i upornost SAD-a, ali su snažni vjetrovi bili prevelik izazov za već iznućenu zastavu. Tako je odlučeno da tu zastavu na stadion unese osmero američkih sportaša, da bude službena zastava domaćina, ali će se uz olimpijski plamen vijoriti druga zastava SAD-a. - Sam čin unošenja te zastave na stadion rasplakao me na probi! Emocije su me ugušile i sreća je da nisam morao ništa govoriti - rekao je predsjednik Organizacijskog odbora ZOI Mitt Romney.

u retroaktivnom kadru koji je trajao pet sekundi.

Puno je kompanija koje su bile spremne platiti 600.000 USD za pola minute emitirane reklame u nekom od 375,5 sati prijenosa na NBC-u i njemu srodnim postajama kao što su MSNBC i CNBC. Pravo prenošenja sa ZOI u Salt Lake Cityju, NBC je platio 545 milijuna USD planirajući zaraditi 720 milijuna. Osim toga, mnoge će kompanije i na drugi, izravniji, način pokušati reklamirati svoje proizvode. Tako će Bank of America nuditi besplatne sefove osvajačima medalja, dok će Campbell Soup Corporation nuditi besplatnu pileću juhu iz velikog kotla u Olimpijskom selu. Službeno mlijeko Igara dostavljat će Smith's, a službeni šampanjac Korbel.

Međunarodni olimpijski odbor i Organizacijski odbor Igara uspjeli su za ove igre od sponzora zaraditi 859 milijuna dolara u novcu, robu i servisnim uslugama. To je rekordna brojka i veliki skok u odnosu na 480 milijuna dolara prikupljenih prije Ljetnih igara u Atlanti. (Većemji list 10.2.)

HALO, SALT LAKE CITY! HRVATSKI SPORTAŠI ODUŠEVljeni OZRAČJEM PRVIH DANA U SALT LAKE CITYJU

Hebel i Mijačika nagovaraju princa

Privikavanje hrvatskih sportaša na vremensku razliku u Salt Lake Cityju još traje. Zato su se mnogo brže priviknuli na niske temperature i visoki stupanj sigurnosnih mjera, koje ih čekaju na svakom koraku.

- Pri ulasku u olimpijsko selo i izlasku iz njega pregledavaju nam torbe i cjelokupnu opremu, svuda su vojnici pod punom ratnom spremom. Tako naš put na trening na sedamdesetak kilometara udaljenu stazu traje još duže. Iako je prijevoz odlično organiziran, autobusi su stalno na raspolaganju, ne isplati nam se dvaput dnevno ići na snijeg, pa poslije podne treniramo u selu, u tere-tani - izvijestio je vođa nordijske reprezentacije Duško Zatezalo.

Još većih problema s osiguranjem ima Žarko Galjanić. On je biatlonac i, logično, uza se uvijek nosi pušku i municiju, što, naravno, u Amerikancima budi najcmje sumnje. - Na svakom koraku nova kontrola. Ponovo skidaj torbu, pušku, izvadi sve stvari iz torbe... No, to je postao način života, svakodnevica bez koje se ne može - kaže Galjanić, koji je u četvrtak iskušao stazu u kontrolnoj utrci.

- Nisam se baš proslavio, devet metaka promašilo je cilj. Još me obuzima nervoza, ali do ponedjeljka, do prvog natjecanja nekako ću je obuzdati. Bolje da sam kiksao sad nego kad bude najpotrebnije. Inače, snijeg je ovdje nekako suh, brašnast, za razliku od Europe gdje je mnogo vlažniji. Zato je mnogo teže trčati i to je još jedna pojedinost na koju se moramo posebno privikavati - opisao je Žarko uvjete na stazi.

Jedini hrvatski biatlonac može se, inače, pohvaliti da je prvi naš sportaš koji je u Salt Lake Cityju ugledao olimpijski plamen. - Baš sam se vraćao s treninga i uočio veliku gužvu na ulicama. Nisam znao što je, bojao sam se da se nije dogodilo nešto strašno. Onda sam čuo pljesak, vidio mahanje zastava i dolazak olimpijske baklje. Doista veličanstveno!

Problema sa suhim snijegom imaju i trkači Damir Jurčević, Denis Klobučar i Maja Kezele. Maja je, stoga, odlučila odbaciti nove skije, koje se

nisu pokazale pravim rješenjem u takvim uvjetima, pa će ipak koristiti one stare, malo oštećene. Ravnogorarin Damir Jurčević, pak, ne brine toliko o opremi, naprotiv, uživa u prvim danima Salt Lake Cityja.

- Sve je odlično, pa i hrana. Ne jedemo fast food, imamo doista veliki izbor - komplimentira Jurčević iznenađen američkim poznavanjem hrvatskog jezika.

- Još ima onih koji nemaju pojma gdje se Hrvatska nalazi, ali više nije neobično čuti i pokoju našu riječ. Sve nas češće pozdravljaju s "bok", pogotovu vojnici. Mnogo ih je ovdje koji su bili u misijama u Hrvatskoj i BiH.

Ipak, nemaju svi toliko razloga za zadovoljstvo. Članovi boba četverosjeda upoznali su stazu, ali prošli su je samo pogledom. Ona je toliko brza i opasna da bi prvo spuštanje u četverosjedu moglo biti pogibejno. Stoga, dečki pokušavaju iskamčiti jedno spuštanje u sigurnijem dvosjedu, ali organizatori im to i dalje ne dopuštaju. - Većina posada već se spustila niz ovu stazu, pa im ne treba opipavanje. Nama je to prijeko potrebno, ali Amerikanci žele svima omogućiti iste uvjete pa nisu previše fleksibilni - pomalo ogorčeno djeluje pilot Ivan Šola, koji je već pronašao novi način nagovaranja.

- Baš smo bili s gospodom Hebelom i Mijačikom i (predsjednik i glavni tajnik HOO-a, nap.a.), obećali su pomoć. Lobirat će na sve strane, pokušat će i preko princa Alberta od Monaka. On je utjecajan u bobu, valjda ćemo uspjeti - nada se Šola u potrazi za novim presedanom. Nekoliko su ih momci iz boba već priredili, zašto ne bi još jedan? (Većemji 9.2)

Rezultati: Skijaško trčanje:

Trkačice, 15 km: 1. Belmondo (Italija) 39.54,4; 2. Lazutina (Rusija) +1.8, 3. Neumannova (Češka) +6,9... 55. MAJA EZELE (HRVATSKA), Trkači, 30 km: 1. Mühllegg (Španjolska) 1:09.28,9; 2. Hoffmann (Austrija) +2.2,1; 3. Botvinov (Austrija) +2.3,4...63. DAMIR JURČEVIĆ (HRVATSKA)...66. DENIS KLOBUČAR (HRVATSKA) Većemji list 10.2.)

Crkva je ponovno suočena s komunizmom

ZAGREB - Svečanom svetom misom, koju je predvodio zagrebački nadbiskup Josip Bozanić, sinoć je u prepunoj Zagrebačkoj katedrali proslavljen blag dan blaženoga Alojzija Stepinca kojega je 3. listopada 1998. papa Ivan Pavao II. u Mariji Bistrici proglasio blaženikom i mučenicom Katoličke crkve. Burnim je pljeskom pozdravljena nadbiskupova propovijed u kojoj je naznačio da neki događaji posljednjih mjeseci otkrivaju da je komunistički mentalitet preživio do te mjere da se Crkva ponovno mora suočiti s pokušajima ateizacije.

Neukusna prozivanja

- Mislili smo da su neki temeljni pojmovi jasni i da će oni koji žele braniti vrijednosti suvremenog pluralnog i demokratskog društva uvidjeti da se proturkvenošću dovodi u pitanje pluralnost, a legitimna prava nekima u Hrvatskoj dokidaju. U prozivanjima kojima je Crkva izložena osjeća se velika doza neukusa... Zar nije neukusno - doduše na perfidan način - osporavati prava vjernicima, roditeljima i Katoličkoj crkvi da se brinu za svoju djecu i mladež i da ih odgajaju u slobodi svojih uvjerenja? Zar nije neukusno dovoditi u pitanje korisnost onoga što radi Crkva na raznim područjima, gurajući sve to pod krov neke nejasne privatnosti? - javno je upitao nadbiskup Bozanić te nastavio:

- Vrhunac toga neukusa svakako je osporavanje tolikoga dobra koje je učinio blaženi Alojzije Stepinac. Nije li neukus dovoditi u pitanje njegovu gorljivost za svakog čovjeka i optuživati upravo njega koji je bio glas savjesti čovječanstva dok su drugi šutjeli? Uistinu je neukusno svjetlu - bl. Alojziju, koji je tako jasno pokazivao put ljudskosti i zauzimao se za rase, narode i pojedince, bez obzira na to o kome je bila riječ, predbacivati tamu, a istodobno zanemariti posljedice ideologije koja je mnoge hrvatske i nehrvatske obitelji zavela u tugu i tamu. Možda to drugi ne primjećuju, ali mi vjernici dobro osjećamo zajedljive ugrize na našim vjerničkim osjećajima u posljednje vrijeme, kada se - nakon tolikih napora Katoličke crkve oko dostojanstva čovje-

ka - nju proziva i blati.

Zagrebački nadbiskup istaknuo je da osporavateljima smeta bl. Alojzije Stepinac te Katolička crkva "čiji ugled treba poljuljati, utjecaj umanjiti, svjetlo zatamniti".

Dobronamjerne kritike vjernike ne smetaju

- Problem im je vjera koju ispovijedamo, premda će na sva usta govoriti kako na to imamo pravo. Problem im je što i u prošlosti i u sadašnjosti moraju osjetiti na ovim prostorima okus kršćanstva koji im se ne sviđa...

Možda ćete reći da je neprimjereno govoriti o komunizmu u današnje vrijeme. Nipošto. Jer ono što je u nama vjernicima i te kako prisutno kao živo sjećanje jest način na koji je Crkva bila gurana iz javnosti; način na koji joj se podmetalo i osporavala njezina nastojanja. Svaka dobronamjerna kritička riječ vjernika ne smeta, ali ga boli kada osjeti podmetanje i osporavanje. Mi možemo i moramo živjeti i s time, ali smo se nadali da se nešto takvo više neće događati. Kada se pokušaj redovitog uređivanja odnosa u društvenoj i državnoj zajednici naziva diskriminacijom ili čak segregacijom, onda to vjernike smeta, ali mi možemo živjeti i s time. Ipak, kao što Crkva ne šuti kada su drugi u pitanju, neće biti čudno ako progovara kada je u pitanju njezino vlastito poslanje. Ne radi traženja posebnih prava, već radi poštivanja pravednosti. Možda će netko prigovoriti da se vraćamo u prošlost. Dobro je, pa čak i nužno, vratiti se u povijest svaki put kada bi se željele ispisati neke druge stranice bez nas - upozorio je nadbiskup Bozanić.

Svečanaj svetom misi pribivali su i kardinal Franjo Kuharić, apostolski nuncij Giulio Einaudi, vojni ordinarij Juraj Jezerinac, križevački vladika Slavomir Miklović te zagrebački pomoćni biskupi Josip Mrzljak i Vlado Kočić. Nadbiskup Bozanić je jučer prije podne u zagrebačkom Rakitju proglasio novu župu bl. Alojzija Stepinca. (Večernji list 11. veljače)

ISRAELSKI VELEPOSŁANIK URUČIO ODLIČJA PRAVEDNIKA MEĐU NARODIMA

Odličje Pravednika među narodima jučer je izraelski veleposlanik u Hrvatskoj David Granit uručio hrvatskim državljanima za njihovo izlaganje životnoj opasnosti pri spasavanju Židova tijekom Drugoga svjetskog rata. Medalje i povelje o priznanju u zagrebačkoj Geodetskoj tehničkoj školi primili su osobno Ante Fulgosi, Jakša Kalodera i Josip Pribilović te rodbina u ime Nevenke Barić, Agate Đerek, Ante Kalodera, Pere i Stanka Šiljega, Hedvige i Vinka Kovačića, obitelji Kapetanović te obitelji Kovačević. Svečanosti je nazočio i glavni tajnik Svjetskog židovskog kongresa Avi Beker te predsjednik Republike Hrvatske Stipe Mesić.

- Mlada generacija mora znati da je ustaški režim radio isto što i Hitlerovi nacisti, možda samo malo manje organizirano i još brutalnije. Treba reći da su u logorima završavali ne samo Židovi nego i Srbi, Romi, a i Hrvati koji su bili politički protivnici ustaštva. Tvrdnja koja se u proteklom desetljeću mogla čuti, da je to izmišljeno te da su u logore slani samo oni koji su rušili ustašku državu, čista je laž. Djeca i starci završavali su u logorima samo zato što su bili pripadnici određene vjere i nacije - kazao je Mesić te dodao: - Kao i svuda, i u Hrvatskoj je bilo poštenih i odvažnih ljudi koji su shvatili što se događa i pružili ruku spasa svojim židovskim sugrađanima. Takvi ljudi pomogli su da današnja Hrvatska može biti član demokratske zajednice naroda i država. Stoga ne smijemo zaboraviti prošlost i dopustiti tzv. povijesnim revizionistima da prošlost falsificiraju - istaknuo je Mesić.

U ime desetero odlikovanih zahvalili su Jakša Kalodera i Josip Pribilović. - Bili bismo sretniji da nije bilo razloga za osnivanje spomen-mjesta Yad Vashem, koji podsjeća na žrtve holokausta, i za kreiranje odličja koje smo primili - rekao je Pribilović.

Slavko Goldstein, kojega je Agata Đerek spasila od protjerivanja u logor Jasenovac, kazao je da je za NDH spašeno 9000 hrvatskih Židova.

- Najviše su za spas Židova učinili partizani koji su u svoje jedinice primili oko 4000 Židova. Katolička crkva i kardinal Stepinac spasili su oko 300 ljudi, no jedino su pojedinci svoj život riskirali za spas Židova - rekao je Goldstein.

Župa Naše Gospe Kraljice Hrvata, Stepinčevo

Zamjenik ministra prosvjete i sporta Ivan Vavra kazao je da je Ministarstvo donijelo odluku da od iduće školske godine jedan dan u svim školama bude posvećen holokaustu.

Govor predsjednika Mesića na dodjeli odličja Pravednik među narodima može poslužiti kao svijetli primjer i drugim europskim čelnicima, rekao je Avi Beker. (Večernji list 30. siječnja)

Događaji u našoj zajednici

Dobrotvorni banket za gradnju crkve u Norvalu

U petak, 8. veljače ove godine u punoj Litvanskoj dvorani župljana Norvala, kao i mnogih gostiju i prijatelja iz svih hrvatskih župa s ovog područja održan je već treći banket za gradnju crkve na Norvalu. Uz dobru hranu, koje su priredile Hrvatice s Norvala (njih šest stalnih) koje obično, uz veliku pomoć župljanki Norvala svaki puta priređuju odlične večere za svaku priliku, kao i za ovu, ova večer druženja, ali i svekolike pomoći Centru, Norvalu bila je uspješna.

Gosp. Bukatko je vodio program

Nakon himni i minute šutnje sve u dvorani, župljane, goste kojih je bilo zaista mnogo, posebno svećenika iz raznih hrvatskih župa Ontarija, pozdravio je gosp. Kiril Bukatko, koji je vodio program i pozvao fra Stipu Pandžića da mu se pridruži na pozomici. Fra Stipe, sretan i zadovoljan posjetom, zahvalio je svima za dolazak i veliku pomoć. Nakon večere vel. Kecerin je pozdravio sve prisutne, čestitajući na inicijativi za gradnju hrvatskog katoličkog centra na Norvalu, crkve koja će biti kopija crkve u Medugorju.

Stranica 29

Redali su se govornici: don Ilija Petković, fra Miro Grubišić i fra Jozo Grubišić, koji je rekao u svom kraćem govoru kako ima za nas dvije vijesti: jednu dobru (imamo novce za gradnju) i lošu (a novac je u Vašim džepovima). Poruka je bila vrlo jasna.

Fra Stipe Pandžić se pri kraju večeri, prije plesa, svima od srca zahvalio za pomoć, a gosp. Bukatko je objavio kako se nadaju da će gradnja crkve početi ovog proljeća. Večer je završila veselim plesom svih prisutnih uz dobru glazbu V.I.S.-a "Novi zvuk", koji je poklonio ovu večer glazbe za gradnju nove crkve. Nadamo se, da će ovaj treći banket približiti novu crkvu na Norvalu početku gradnje, koju svi župljani ove župe toliko dugo čekaju. (VK)

Večera Župljana Župe Krašić

U subotu 9. veljače u zaista premaloj dvorani mississaške župe, a prepunoj Krašićana i prijatelja, održana je večera ovog malog društva, koje evo sada već radi pet godina. Kaže predsjednik Kozlović, mladi, energičan čovjek: "Krašićana nema puno, u Kanadi (a ja tu dodajem, hvala Bogu da ste tamo ostali!, urednica) ali s našim prijateljima! uspjevamo dosta učiniti". Upravo je bilo posebno ugodno biti među Krašićanima: nekakav ponos, posebno zadovoljstvo stalno se osjećalo u zraku. Kako je rekao gosp. Kozlović, sa prijateljima mnogo možemo učiniti. Moram vam reći bilo je mnogo prijatelja, mnogo onih koji su došli pomoći. Došao je čak i gosp. Bertović, HBZ, iz Londona, a zamislite, posluživala je mlada Medimurka! Zar to nije ono što mi zovemo "Hrvatska"?

Kuharice: krašićanke i krašičke snehe

Vel. Kecerin, domaći župnik, pozdravio je sve prisutne obavijestivši ih kako je msgr. Jurica puno bolje i vratio se na dužnost i svakako bi bio ovdje na ovoj posebnoj večeri, no posao u Hrvatskoj zahtijeva njegovu prisutnost. Vel. Kecerin se sjetio s par riječi i kardinala Stepinca, s kojim je dva puta satima razgovarao. Govoreći o kardinalu Stepincu rekao je kako je kardinal bio čovjek prepun ljubavi prema Bogu, čovjeku i pun domoljublja. Rekao je prisutnim Krašićanima neka budu ponosni što su imali takvog sina u svom kraju, jer on je toliko volio Hrvatsku da ju nikad nije želio napustiti, čak ni kad je trebao dobiti kardinalsko odličje. Svakako poruka govora vel. Kecerina bila je živjeti kao kardinal Stepinac: poštuju sve oko sebe, Boga prvo, čovjeka i svoj dom.

Nakon večere don Ilija Petković, gost večeri kratko se obratio prisutnima govoreći kratko o kardinalu Stepincu i njegovoj ulozi u životu Hrvata.

Među radnicima bilo je i Medimurki

Sve je bilo dobro u subotu 9. veljače - i hrana (zamislite, imali su čak i "meso z rasola"!), društvo i ples. Otišla sam rano, negdje oko 9.30 navečer. Tada je počinjao ples i veselje. Čestitamo ovako malom društvu

Zanimljivosti

NIJE ZNAO ZA HRVATSKO PODRIJETLO KRAVATE

Proizvođač svjetski poznatih "Croata kravata", zagrebačko poduzeće "Potomac d.o.o.", dao se u potragu za turskim inženjerom Mustafom Doganom u želji da mu - kao utješnu nagradu - daruje hrvatsku kravatu! Nesretni je inženjer Mustafa, naime, izgubio ne samo šansu za osvajanje 500.000 dolara nego i dotad zarađenih 150.000 dolara na TV kvizu "Tko želi 500 milijardi lira" jer nije znao da kravata potječe iz Hrvatske. Kazao je, naime, da su kravate iz Francuske, dugo se kolebavši oko odgovora. Nakon prvotna zaprepaštenja, kad se pribrao, izjavio je da se ipak ugodno iznenadio što je taj glasoviti odjevni dodatak nastao u tako maloj zemlji poput Hrvatske. A hrvatskim je proizvođačima kravata pak to bilo dovoljno da se upuste u lov na Mustafu.

- Očito nije znao da kravata potječe od Hrvata, ali i to da su to znali sastavljači pitanja, a poslije kviza i milijuni Turaka. Stoga smo pokrenuli potragu za njim i cijela je ova igra oko hrvatskog autorstva nad kravatom fantastična promocija Hrvatske. Želimo mu gorak okus pretvoriti u sladak i razveseliti ga našom "Croata kravatom" te filmom i knjigom o kravati - priopćio je direktor poduzeća Marijan Bušić i otkrio: - Zanimljivo je da je upravo tursko veleposlanstvo jedan od najvjernijih kupaca butika "Croata" i da je naš salon u zagrebačkom Oktogonu posjetio i turski predsjednik Sulejman Demyrel za posjeta Hrvatskoj.

Vijest o Mustafi proizvođača je zatekla u intenzivnim pregovorima s turskim partnerima, koji su upoznali popularne kravate prije pet godina i žele ih ponuditi kupcima dubljega džepa. U Turskoj na stotine uspješnih poslovnih ljudi i diplomata ponosno nosi hrvatske kravate. A poduzeće "Potomac" velik hrvatski uspjeh u inozemstvu potkrepljuje i činjenicom da su identična pitanja o kravatama već postavljena na kvizovima u Japanu i Njemačkoj. Kako bilo, ne sumnjamo da će turski inženjer Mustafa Dogan biti jedan od najpoznatijih manekena svjetski popularnoga hrvatskoga modnog dodatka. (V. Grivić, Večernji list)

POVRATAK PLITVIČKE VIDRE I RAKA

Čuvari Nacionalnog parka Plitvička jezera obavijestili su ovih dana stručnu voditeljicu parka dr. Nataliju Pavluš da su na području Gornjih jezera, točnije kod slapova Prštavci vidjeli vidru. "To je, moram reći, dobar znak za Plitvička jezera kao staništa ove vrste koja ipak nije često viđena u jezerima i potocima zadnjih godina," rekla nam je dr. Pavluš. Ona je istaknula da je povratak vidre dobar znak i o čistoći plitvičkih voda. O vidri se govorilo na Plitvičkim jezerima još početkom osam-desetih godina, kada je viđena u Kozjak Rječici.

Stručna voditeljica je istaknula kako je uz pomoć Ministarstva zaštite okoliša završen projekt ornitologa za proučavanje vrsta i broja ptica koje imaju stalna i povremena staništa na području Nacionalnog parka. Voditelj ovog projekta je dr. Gordan Lukač, ornitolog iz Nacionalnog parka Paklenica. Novim je istraživanjima ornitologa utvrđeno tridesetak vrsta ptica više no što je to utvrdio ornitolog Rucner pedesetih godina kada je istraživanjima utvrđeno da u Nacionalnom parku živi oko 130 vrsta ptica, što je Rucner i objavio u prigodnoj brošuri. Na pitanje, ima li novih saznanja ihtiologa o nestanku poznate plitvičke pastreve, koja je ovih dana siječnja trebala početi izlaziti na mrijest u potoke i pritoke dr. Pavluš je istakla, kako je i taj znanstveni projekt u postupku izrade, ali da je masovnija pojava jezerskog raka u jezerima, nakon što je nestao početkom šezdesetih godina, još jedan dobar znak da će se i poznata plitvička pastrva opet vratiti u jezera.

(Trajko Grkovski, Vjesnik)

PRIGODNE POŠTANSKE MARKE "ZNAMENITI HRVATI"

Povodom šest značajnih obljetnica šest prigodnih poštanskih maraka pušteno je u promet. Na markama su likovi Ivana Gučetića (500 godina smrti), Franje Vranjanina Laurane (500 godina smrti), Đure Ratkaja (350 godina od "Povijesti hrvatskih vladara"), Augustina Kažotića (330 godina od proglašenja blaženim), dr. Matka Laginje (150 godina rođenja) i Dobriše Cesarića (100

godina rođenja). (HIC)

Posjeti Krležinu Gvozdu svakoga utorka i petka!

Rezidencijalna vila na zagrebačkom Gvozdu 23, u kojoj su posljednjih trideset godina života proveli Miroslav i Bela Krleža, za javnost će biti otvorena svakog utorka i petka od 11 do 17 sati - rekao nam je jučer, 4. siječnja, kustos Muzeja grada Zagreba Slavko Šterk, voditelj projekta "Memorijal Miroslav i Bela Krleža". Odgovorio je ujedno na upite brojnih zainteresiranih građana, koji i osobno žele razgledati stan bračnoga para Krleža nakon što je svečano otvoren na dvadesetu obljetnicu piščeve smrti, 29. prosinca prošle godine.

Stan od 200 četvornih metara, prepun neprocjenjivih predmeta koji dočaravaju atmosferu privatnoga i radnoga ambijenta čuvenoga bračnog para, a čiji je izvedbeni projekt osmislio arhitekt Željko Kovačić, moći će razgledati manje grupe od 10 do 15 ljudi, budući da je riječ o malim, usko definiranim prilaznim stazama, a ni zaštita predmeta u samorne stanu još nije dokraja riješena. Kako nam je kazao kustos Šterk, oko nekih predmeta, ili pak nekih knjiga koje su ostavljene na podu zbog izvornosti, još nisu postavljene zaštitne mrežice.

Posjetitelji će imati stručne vodiče, koji će ih provoditi kroz sve prostorije: Zlatni salon, mjesto na kojemu su Bela i Miroslav primali i družili se sa svojim gostima, veliku Krležinu radnu sobu s raskošnom bibliotekom koja broji oko 4450 knjiga, Krležinu i Belinu spavaću sobu, kao i bezbrojne detalje - bidermajerski namještaj, odjevne predmete, lustere, srebrninu, Belin klavir, umjetničke slike, portrete, kazališne plakate ... Istraživačima će pak osobito zanimljive biti rijetke fotografije (i Krležine i Beline) te piščeva prebogata korespondencija.

Za sada će se i znanstvenici, za koje se pretpostavlja da će u velikom broju pohoditi Krležin Gvozd i za čije je potrebe posebno uređena negdašnja soba za služinčad, morati pridržavati termina posjeta svakoga utorka i petka. Ovisno o interesu građana, rekao nam je Slavko Šterk, moguće je da će se povećati broj dana u kojemu će javnost moći posjećivati kultnu adresu na Gvozdu 23. (Z. Radić, Večernji list)

MLADEN TARBUK:

VRATIT ĆU WAGNERA U HNK

S novim intendantom zagrebačkog Hrvatskog Narodnog Kazališta, Mladenom Tarbukom, razgovarali smo dok je autobusom putovao u Rijeku. Prvo je pitanje bilo posvećeno programu koji je poslao na natječaj.

- Rad u HNK-u ubuduće treba točno i detaljno planirati. Godinu dana unaprijed trebali bi se znati svi termini. Mislim da prostor koji se mnogo spominje nije pravi problem. Treba povećati broj novih predstava, pa i po cijenu manje opreme. Za isti novac može se povećati broj predstava jer je i dobrobit ansambla da se radi što više. Što se tiče repertoara, valja se osloniti na svjetski repertoar, baštinu koja je po mome mišljenju zanemarena, samo joj treba dati jači akcenat suvremenosti.

* Hoće li se planirane premijere vidjeti u ovoj sezoni?

- Moram pogledati s koliko novca raspoložemo. Želja mi je izvesti ono što je planirano.

* Možete li otkriti koji premijerni naslov u sljedećoj sezoni?

- Riječ je o širokom izboru. Nisam razmišljao o konkretnim naslovima, već o željenom repertoaru za četiri godine. Od novih umjetničkih direktora tražit ću poštivanje jedinstvene dramaturgije izbora djela. Valja nam pokriti neke rupe u repertoaru koje nisu nastale samo u prošleme mandatu. U drami je tu riječ o razdoblju potkraj 19. stoljeća, dakle o nordijskoj književnosti, a u operi o djelima Wagnera i Richarda Straussa. Balet bi se trebao vratiti klasicima 20. stoljeća, dakle Stravinskom, Ravelu, Bartoku, s time da bi u izvedbama sudjelovao i orkestar.

* Mnogo se govori i o novoj zgradi opere, tj. drame. Što biste vi izabrali?

- Strateški govoreno, mislim da je ideja o novoj zgradi opere mnogo bolja, ali za duge pruge. Ponavljam, ne mislim da je osnovni problem HNK u prostoru. Uostalom, više od sto godina prilično se kvalitetno radilo i pod jednim krovom. (D. Derk, Večernji list)

ŠIRITE HRVATSKU ISKRU

Popis stanovništva u Hrvatskoj

NACIONALNI SASTAV NEPOZNAT DO KRAJA GODINE

Ni devet mjeseci nakon popisa stanovništva Hrvatske, provedena u travnju 2001. godine, osim ukupnog broja stanovnika u državi i po županijama, gradovima i općinama, nikakvih drugih podataka iz Državnog zavoda za statistiku još nema. Marijan Gredelj, ravnatelj Državnog zavoda za statistiku, kaže kako potpuniji rezultata popisa stanovništva neće biti do prosinca! To je zaista neobično, jer je njegov prethodnik, bivši ravnatelj Ivan Rusan, koji je dao ostavku na to mjesto, pri objavi prvih rezultata popisa najavio potpune rezultate u prvom tromjesečju ove, 2002. godine! Novi ravnatelj kaže kako je statistika dobro tehnički opremljena, ali je organizacija, koju sada pokušavaju poboljšati, bila jako slaba te da možda ipak uspiju objaviti tablice nekoliko mjeseci prije kraja godine. Ističe kako i u drugim zemljama obrada popisa stanovništva traje slično kao i u Hrvatskoj. U nas će to, podsjetimo, biti ukupno gotovo 20 mjeseci! U međuvremenu, nacrt ustavnog zakona o manjinama i dalje čeka, među ostalim, i rezultate popisa, unatoč pritiscima iz Europe.

Tek iz potpunih rezultata bit će vidljive sve posljedice rata, ali i proteklih deset godina od popisa 1991. godine. Da podsjetimo, u Hrvatskoj 2001. godine popis bilježi 4,381.352 stanovnika, a 1991. godine bilo je 4,499.049 stanovnika, što znači da je stanovnika 2,6 posto manje. Danas je tako u Hrvatskoj 117.697 stanovnika manje nego u godini u kojoj je počeo rat.

Valja reći i da je u međuvremenu izmijenjen način popisa prema preporukama Ujedinjenih naroda, tako da se u stanovništvo neke zemlje više ne ubrajaju ljudi koji u njoj ne žive najmanje godinu dana prije popisa. Ipak, naši su statističari u ukupan broj stanovnika od 4,38 milijuna ipak uvrstili 66.707 stanovnika koji rade u inozemstvu godinu i dulje jer češće dolaze kući. Zbog izmjene metode, broj stanovnika prema popisu od 1991. godine - 4,784.265 - neusporediv je s današnjih 4,38 milijuna dok se iz njega ne oduzmu ljudi koji u Hrvatskoj tada nisu živjeli. Uglavnom je riječ o našim gastarbajterima, a bilo ih je prema tim podacima 285.216.

RAT UBRZAO ASIMILACIJU

Smanjivanje broja stanovnika rezultat je različitih gibanja u proteklih deset godina. Tu su ratne žrtve, odseljavanje Srba, ali i oko 130.000 mladih koji su otišli na zapad u potrazi za boljim životom; natalitet bilježi sve negativnije tendencije, a stanje popravlja doseljavanje, uglavnom Hrvata iz BiH.

Posebno je zanimljivo pitanje manjina, odnosno udjela Srba u stanovništvu Hrvatske nakon rata. Prema nekim stručnim procjenama, danas u Hrvatskoj ne živi više od 220.000 Srba, što je pet posto stanovnika! Drugi stručnjaci pak procjenjuju da je Srba ipak oko šest posto, odnosno oko 263.000. Prije rata, 1991. godine, u Hrvatskoj su bila 581.663 stanovnika srpske nacionalnosti, a od tog broja, procjenjuje se, oko 50.000 ljudi radilo je u inozemstvu, što znači da je u Hrvatskoj živjelo oko 530.000 Srba, odnosno 11,7 posto. No, osim dobro poznatih uzroka smanjivanja udjela najveće manjine u Hrvatskoj - odlaska Srba uoči i za vrijeme rata te početkom Oluje - stručnjaci upozoravaju da je riječ određenim dijelom ipak i o prirodnom procesu asimilacije. I u lani ispunjenim popisnicama djeca iz mješovitih brakova uglavnom su se izjašnjavala kao Hrvati, a ima i djece iz brakova u kojima su oba roditelja srpske nacionalnosti, a dijete se ipak izjašnjava kao Hrvat. Vidljivo je to, primjerice, tamo gdje je otac Jovan, majka Milica, a sin ili kći kaže da je Hrvat. Taj je proces zasigurno ubrzan zbog rata, ali slično se događa i s djecom mnogih emigranata, pa i Hrvata gastarbajtera u Njemačkoj i drugim zemljama.

Za ilustraciju, i u mimim godinama, od 1961. do 1991., broj Čeha u Hrvatskoj gotovo je prepolovljen, sa 23 tisuće na 13 tisuća, slično kao i broj Mađara, sa 42 na 22 tisuće.

BROJ TALIJANA STALAN

Broj Talijana ostajao je stalan, osim 1981. godine, kada je - nakon Titove smrti - bilo popularno biti Jugoslaven i kada je popisano čak 379.000 Jugoslavena u Hrvatskoj, u odnosu na samo 84.000 1971. godine. No, stručnjaci kažu kako nije točna procjena da su se uglavnom Srbi izjašnjavali kao Jugoslaveni, nego da je u toj kategoriji bilo najviše Hrvata, odnosno da su udjeli odgovarali nacionalnom sastavu Hrvatske. U Hrvatskoj je rastao broj pripadnika manjina koje su se doseljavale, pa je tako broj Muslimana (danas su to Bošnjaci) gotovo udvostručen od 1981. do 1991. godine, sa 23 na 43 tisuće.

Prvi popis stanovništva nakon Drugoga svjetskog rata, proveden 1948. godine, u Hrvatskoj je zabilježio 543.795 Srba i 2,975.399 Hrvata. Pet godina poslije, u sljedećem popisu stanovništva 1953. godine, Srba u Hrvatskoj već ima 588.756, odnosno 45.000 ili 8,2 posto više. Natalitet je tada još u srpskom narodu u Hrvatskoj veći nego među Hrvatima, no masovna selidba u grad natalitet kasnije smanjuje. U razdoblju od 1948. do 1953. godine broj Hrvata porastao je 5,1 posto. Broj Srba i dalje raste na 624.991 na popisu 1961. godine, što je u osam godina 36.000 ili šest posto više. U tih osam godina broj Hrvata u Hrvatskoj povećan je u sličnom postotku, 6,7 posto.

Do popisa 1971. godine broj Srba u Hrvatskoj stagnira i pri popisu te godine 626.789 stanovnika Hrvatske izjavilo je da su Srbi, što je samo 1798 stanovnika više. Deset godina poslije udio Srba u Hrvatskoj opada s prijašnjih 15 posto na 11,5 posto ili u apsolutnom broju 531.502. Te godine, kako smo naveli, prvi i zadnji put bilo je jako puno Jugoslavena u Hrvatskoj, ali, upozoravaju demografi, već su bili počeli procesi asimilacije i odseljavanja odlaskom Srba studenata iz Hrvatske na studij u Beograd, što je često značilo da su tamo i ostali.

MILORAD PUPOVAC O PODATKU DA JE U HRVATSKOJ NAKON RATA OSTALO PET POSTO GRAĐANA SRPSKE MANJINE: NIJE USPIO PLAN ONIH KOJI SU SRBE HTJELI SVESTI NA 1 POSTO

Očekivalo se da je u Hrvatskoj nakon rata ostalo između 4 i 7 posto Srba. S obzirom na to što se određen broj onih koji su izbjegli nije mogao popisati, a dio ljudi koji žive u Hrvatskoj nije se na posljednjem popisu stanovništva izjasnio zbog straha za vlastitu sigurnost ili za budućnost svoje djece, mislim da je stvaran broj veći od šest posto - smatra predsjednik Srpskog narodnog vijeća Milorad Pupovac.

On vjeruje da u Državnom zavodu za statistiku nisu priborili Srbe koji su popisani izvan Hrvatske, odnosno u SRJ, BiH i trećim zemljama, a takvih je prema njegovoj evidenciji 1,2 posto.

- Mislim da ovi podaci nisu potpuni i da trebaju biti upotunjeni podacima iz popisa izbjeglica izvan Hrvatske. Tada bismo dobili objektivniji podatak, koji ne bi bio dramatičan kao ovih pet-šest posto. Na žalost, polovica građana srpske nacionalnosti više nije u Hrvatskoj i nema sumnje da će se o tome morati razgovarati s predstavnicima Vlade. Ne može se ipak reći da je politika etničkog čišćenja, kakva je bila zamišljena, uspješno završena jer su planeri etničkog čišćenja smatrali da postotak Srba treba biti puno manji, od 1 do najviše 3 posto. Međutim, ukupnim naporom srpske zajednice, demokratske politike u Hrvatskoj i međunarodne zajednice, plan da se srpska zajednica u Hrvatskoj potpuno očisti nije uspio - smatra Milorad Pupovac.

(Silvana Perica, Večernji list)

Za vrijeme večere Društva Župe Krašić, bivše ministranti kardinala Stepinca: gosp. Mijo Penić, Franjo Penić (sjede) i Josip Penić (stoji).

HRVATSKO ISELJENIŠTVO NEZADOVOLJNO ZAMRZAVANJEM ODNOSA S DOMOVINOM

Nedavni posjet američkim Hrvatima HDZ-ove potpredsjednice Maje Freundlich izazvao je lavinu reakcija u Hrvatskoj, ali i ponovnu raspravu o odnosima domovine i iseljeništa. Posljednjih godina, a posebice nakon 3. siječnja 2000., hrvatski iseljenici tvrde da su se počele zamrzavati telefonske linije između iseljeništa i službene politike u domovini. Donedavni gradonačelnik New Yorka Rudolph Giuliani, podrijetlom iz doseljene talijanske obitelji, izjavio je da se ni jedan pametan narod ne odriče svoga iseljeništa. S tim se mišljenjem slaže predsjednik Nacionalne federacije Hrvata u Americi John Kraljić, koji kaže da uloga iseljeništa nije samo u materijalnoj pomoći nego svojim utjecajem u gospodarskim i političkim krugovima zemlje u kojoj su nastanjeni pomažu u promicanju istine o Hrvatskoj i stvaraju pozitivno ozračje za financijska ulaganja i jačanje turizma.

Kraljić za komunikaciju s Vladom kaže da je loša i poručuje da iseljenici očekuju da iz Hrvatske stignu dva prijedloga. To su programi Vlade za iseljenišvo i poticaji za zajedničku suradnju. Kaže da što prije treba organizirati komunikaciju između Vladinih tijela i naših ljudi po svijetu koji se više osjećaju izgubljenima u rodnoj zemlji nego u Americi.

- Pozivamo Ivicu Račana da dođe među svoj narod u dijaspori. Eto, Budiša je bio dva puta i ljudi su u velikom broju došli saslušati njegovo predavanje. Možda se esdepeovci boje da će doživjeti neugodnosti, ali to nije točno. Podržat ćemo svakoga koga izabere narod u zemlji, ali nije lijepo doživjeti ignoriranje od naših političara dok se borimo i za njihove interese. Pozivam ih

"Globalna Hrvatska" - odgovor na zapostavljanje hrvatske kulture

Udruga građana "Globalna Hrvatska" održala je svoju osnivačku sjednicu u Zagrebu 20. siječnja, 2002. Udrugu su pokrenuli Lilijana Domić, vodeća hrvatska likovna i književna kritičarka, pjesnikinja i galeristica, i Dr. Vladimir P. Goss, hrvatsko-američki pisac, novinar i profesor povijesti umjetnosti. Među osnivačima i prvim članovima su Prof. Vladimir Maleković, ravnatelj Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu, uvaženi hrvatski slikar Miroslav Šutej, uvaženi hrvatsko-američki slikar Marko Spalatin, Dr.Zlatko Jurić, Profesor Filozofskog Fakulteta i Likovne Akademije u Zagrebu, Edward Damich, Sudac Federalnog Suda za potraživanja od države u Washingtonu, Nena Komarica, povjesničar umjetnosti iz New Yorka, Valentina Krčmar, urednica "Hrvatske Iskre" u Torontu, Silvija Letica, voditeljica Odsjeka za školstvo Hrvatske matice iseljenika, Višnja Boras Bedenko, arhitekt, suradnica Ureda za zaštitu spomenika grada Zagreba, Dr. Nenad Vidović, poznati zagrebački pravnik.

Prema Statutu Udruga je "dobrovoljni oblik udruživanja građana" stvorena kako bi se stimulirala, promicala i provodila suradnja između domovinske Hrvatske i Hrvata u iseljeništvu, koji zajedno sačinjavaju Globalnu Hrvatsku, na polju umjetnosti, kulture i na drugim srodnim poljima od obostranog interesa. Udruga će "poticati, promicati, organizirati, jačati i provoditi suradnju na polju umjetnosti, kulture i srodnih područja između domovinske i iseljene Hrvatske, dakle, unutar Globalne Hrvatske, koju sačinjavaju ustavne domovine Hrvatskog naroda, Republike Hrvatska i Bosna i Hercegovina, i hrvatske zajednice širom svijeta. Raditi će na međusobnom razumijevanju između domovinskih Hrvata i hrvatskih zajednica u svijetu, i poticati dobre i plodonosne odnose posebice na polju umjetnosti i kulture šireći informaciju i podržavajući naobrazbu na svim razinama kako bi se povećalo znanje o hrvatskoj kulturi i privatio globalni pristup Hrvatskim studijima.

Udruga će djelovati u duhu "međusobne stvaralačke suradnje, partnerstva i poštovanja unutar Globalne Hrvatske". Biti će pokrovitelj i promicatelj izložbi, predavanja, okruglih stolova, festivala, koncerata, predstava, pjesničkih čitanja, simpozija i sličnih djelatnosti, predstavljajući domovini hrvatske umjetnike i kulturne djelatnike iz iseljeništa, i promičući hrvatske umjetnike u inozemstvu, u zemljama sa znatnim hrvatskim zajednicama, ili u zemljama koje su zainteresirane za oblik suradnje koji Udruga nudi.

Udruga će nastojati da hrvatski umjetnici i kulturni djelatnici budu primani u profesionalne organizacije i institucije u domovini, odnosno da se domovinskim djelatnicima otvore vrata sličnih ustanova u inozemstvu. Promicati će

da financijski pomognu lobističke tvrtke u Washingtonu - poručio je Kraljić.

- Domovina kojoj smo tepali izdaleka i mislili da je to sada naša obećana zemlja u koju ćemo prenijeti svoju uštedevinu, znanje i iskustvo života u razvijenoj demokraciji, pokazala je i lice kojem se nismo nadali. Sporost državne administracije za vrijeme HDZ-a, ali i danas kad vlada petorka, pa brojne zapreke na putu od želje za ulaganje teško stečenog novca do ostvarivanja tih ideja, koje često domaći ljudi dočekuju s podsmijehom i nevjericom, dovelo je do zahlađenja na relaciji domovina-iseljenišvo - žali se predsjednik Središnjice hrvatskih društava u New Yorku Josip Knežević.

Dijaspora pita zašto među njih ne dođu i političari iz SDP-a, HNS-a i HSS-a, a ne da samo napadaju gostovanja hadezeovaca. Prva demokratska vlast nije, kažu, dokraja ispunila sva njihova očekivanja, ali pogreške im praštaju jer su stvorili državu. Novoj koalicijskoj vlasti teže će oprostiti propuste poput ukidanja ministarstva iseljeništa i pogoršanu komunikaciju. Uspješni poslovni čovjek iz Los Angelesa Steve Bubalo misli da je prošlo vrijeme velike političke retorike i da je kucnuo posljednji trenutak da se zasuču rukavi: - Pomagao sam u milijunskim dolarskim iznosima stvaranje države i pomoći ću opet ako zatreba, ali poručujem našim političarima da stvaraju uvjete za razvoj gospodarstva i otvaraju nova radna mjesta jer to je ono što Hrvatskoj treba, a ne priče o komunistima i ustašama. Ja ću uvijek podržati svakog predsjednika i svaku vladu koju izabere domovinski narod. (Večernji list 3. veljače)

veze unutar Globalne Hrvatske putem Interneta. Posebice će nastojati da se proširi znanje o resursima Globalne Hrvatske kulture potičući programe studija u ustanovama srednjeg i visokog školstva, i podukom medija, kako kod kuće tako i u inozemstvu. Namje-rava pokrenuti program publikacija i stvoriti knjižnicu, uključujući elektronske medije.

Članstvo u Globalnoj Hrvatskoj otvoreno je svim pojedincima i pravnim osobama u Hrvatskoj i izvan nje koje prihvaćaju Statut Udruge. Godišnja članarina je dobrovoljni prilog.

Zašto "Globalna Hrvatska"?

Prema riječima začetnika, u Hrvatskoj postoji stanje nedovoljnog poznavanja, gotovo potpune ignorancije, o hrvatskim umjetnicima i kulturnim djelatnicima izvan domovine. Samo u Chileu postoji 150 objavljenih pisaca hrvatskog porijekla., U Argentini, Carmen Verlichak dobitnica je velike književne nagrade. Naveliko su nagrađivani i vodeći hrvatsko-američki i hrvatsko-kanadski pisci - Josip Novakovich, Mary Helen Stefaniak, Melissa Milich, Anthony Mikotin, Alain Horić.; ili pak Amalia Batistich na Novom Zelandu. Marko Spalatin je prepoznat kao jedan od vodećih američkih slikara današnjice. Isto tako Anton Cetin u Kanadi ili Charlie Bilich u Pacifickom bazenu. Do nedavna nije bilo sustavnog pristupa izlaganju radova naših umjetnika iz inozemstva u domovini. Ustvari, dok osnivači Udruge nisu predložili jedan takav program hrvatskim izvandomovinskim piscima ostaju zatvorena vrata Društva hrvatskih književnika.

S druge strane, postoji mnogo istaknutih hrvatskih umjetnika i kulturnih djelatnika koje treba predstaviti svijetu. Nedavno je vrhunska američka muzejska ustanova predložila ključnu izložbu hrvatskog slikarstva - no u Hrvatskoj nije mogla naći organizacione partnere!

Takvi i slični slučajevi predstavljaju, po našem mišljenju, težak slučaj zapostavljanja kulture. "Globalna Hrvatske" se nada da će svojim radom pripomoći poboljšanju stanja.

Čuda hrvatske umjetnosti i kulture još uvijek su nedovoljno poznata, bilo unutar, bilo izvan Hrvatske. Činjenica da postoji globalna hrvatska kultura nešto je čega je svjesna tek šačica ljudi kod kuće i u inozemstvu. Pozivamo Vas da nam se pridružite u nastojanju da promičemo najbolje vidove hrvatske prošlosti i sadašnjosti. Smatrajte ovo pozivom na članstvo.

Vladimir P. Goss, vgoss@aol.com

Tel:919-732-7576(u SAD)091-503-0117(u Hrvatskoj)

Ivo Perić: Povijest Hrvata (Odlomak iz knjige)

INSTALIRANJE NOVOG APSOLUTIZMA (2. DIO)

U lipnju 1859. izašla je u Parizu Kvaternikova knjiga 'La Croatia et la confédération italienne', u kojoj se zalagao za sjedinjenje hrvatskih zemalja i za slobodnu hrvatsku državu. Isticao je pritom da su Habsburgovci iznevjerili očekivanja hrvatskog naroda i da zbog toga više ne mogu imati pravo na hrvatsku kraljevsku krunu.

Austrijska Carevina ratovala je u to vrijeme s Francuskom Carevi-nom i Kraljevinom Sardinijom. Pretrpjevši poraze na talijanskom tlu, bila je pri sklapanju prelininarnog mira u Villafranci prisiljena odreći se svoje dotadašnje vlasti nad Lombardijom. Taj je rat pokazao da je apsolutistička vladavina u Austrijskoj Carevini oslabila gospodarske inicijative austrijskih podanika i da su zbog toga carinski i porezni dotoci u državni budžet bili smanjeni, da je u toj multinacionalnoj državi vladalo veliko nezadovoljstvo te da su osiljena režimska birokracija i svemoćna policija postali kočnice normalnog razvitka i stvarnog jačanja države. Zbog toga je dvorska kamarila u Beču bila prisiljena razmišljati o promjeni vladavinskog sustava. Najprije je 22. kolovoza 1859. smijenjen ministar Bach. Zatim je car Franjo Josip I. sazvao Carevinsko vijeće u Beču, pojačano s 38 novih vijećnika iz svih dijelova Carevine. U tom proširenom sastavu Carevinskog vijeća, koje je, s prekidima, zasjedalo od 31. svibnja do 28. rujna 1860., našli su se i predstavnici hrvatskih zemalja: Frano Borelli - predstavnik Dalmacije, Ambroz Vranyczany - predstavnik Hrvatske i Josip Juraj Strossmayer - predstavnik Slavonije. Strossmayer i Vranyczany zagovarali su potrebu sjedinjenja 'Trojednice' - Dalmacije, Slavonije i Hrvatske, ali Borelli je držao da i Dalmaciji treba osigurati autonomiju.

Na toj osnovi: za sjedinjenje i protiv sjedinjenja Dalmacije s Banskom Hrvatskom - nastajala su u Dalmaciji dva međusobno suprotna politička pokreta. Oni, koji su se zalagali za sjedinjenje, za cjelokupnost hrvatskog naroda i za hrvatski kao službeni jezik, nazivani su narodnjacima, pripadnicima Narodne stranke. Oni, koji su bili protiv sjedinjenja, za zadržavanje talijanskog službenog jezika, zagovarajući, dakle, dalmatinsku autonomiju, nazivani su autonomasima, pripadnicima Autonomaske stranke. I narodnjaci i autonomasi iznašli su te svoje stavove krajem 1860. i početkom 1861. u zadarskom listu 'La voce dalmatica', narodnjaci i u zagrebačkom 'Pozoru' i u brojnim brošurama.

Nedugo nakon završetka rada Carevinskog vijeća, car je 20. listopada 1860. objavio Diplomom o uređenju državnopravnih odnosa unutar Carevine kao temelj za daljnju izgradnju ustavnosti u Carevini. Tog istog dana car je uputio svoje 'ručno pismo' novom hrvatskom banu Josipu Šokčeviću s nalogom da okupi najistaknutije ljude Kraljevine Hrvatske i Slavonije koji bi utvrdili prijedlog izbornog reda za Sabor te kraljevine. Ban je, izvršavajući taj nalog, pozvao 55 uglednih ljudi iz Hrvatske i Slavonije na konferenciju u Zagreb. Među tim uzvanicima bio je, dakako, i J. J. Strossmayer, biskup bosansko-đakovački i srijemski, sa sjedištem u Đakovu, veliki rodoljub, koji se iskazivao sve više i kao veliki mecena. Svoj vjerski i nacionalni program: 'Sve za vjeru i za domovinu!' - obznanio je još 1850. prigodom ustoličenja za biskupa.

Uoči početka konferencije stigao je carski reskript od 23. studenog 1860. da se na toj konferenciji utvrdi još i prijedlog uredbe o županijama. Banska konferencija - tako nazvana jer ju je ban sazvao i njoj predsjedavao - radila je, s prekidima, od 26. studenog 1860. do 17. siječnja 1861. U tom razdoblju održala je ukupno devet sjednica te utvrdila prijedlog izbornog reda za Sabor i prijedlog uredbe o županijama.

Listopadskom diplomom iz 1860. bila je u Austrijskoj Carevini uspostavljena ustavnost. Ta ustavnost konkretizirana je potom carskim patentom od 28. veljače 1861. Ovim tzv. Veljačkim patentom utvrđen je ograničeni ustavni poredak, koji je i dalje osiguravao prevlast austrijskog cara i ministra središnje vlade u Beču. U pojedinim zemljama Carevine omogućeni su uspostava i djelovanje zemaljskih sabora kao parlamentarnih tijela ograničene zemaljske autonomije. Ti su sabori donosili zemaljske (pokrajinske) zakone, koji su postajali važeći tek nakon careve sankcije. Predsjednike zemaljskih sabora nisu birali zastupnici tih sabora, nego ih je imenovao car iz saborskog zastupničkog sastava kao osobe svoga povjerenja. Zemaljski sabori sazivani su i raspuštani carevim nalogom. Jednako tako, saborski izbori provedeni na

osnovi zemaljskog izbornog reda potvrđenog od cara, raspisivani su carevom odlukom na prijedlog središnje vlade. Zajedničko državno predstavničko tijelo bilo je Carevinsko vijeće u Beču, na njemačkom zvano Reichsrat. Ono se sastojalo od dva doma: Gospodskog doma (Herrenhaus), koji su sačinjavali imenovani članovi i virilisti, i Zastupničkog doma (Abgeordnetenhaus), u kojem su bili izaslanici zemaljskih sabora.

Hrvati su željeli i nadali se da će njihove zemlje biti ujedinjene i da će one imati jedinstveni Hrvatski sabor u Zagrebu. Vladajućem austrijskom režimu to nije odgovaralo. On nije želio hrvatsku cjelokupnost koliko zbog mogućeg učinkovitijeg otpora takve hrvatske cjeline austrijskoj politici, toliko, pa i više, zbog bojazni da bi se ujedinjeni Hrvati mogli udružiti s inače moćnim Mađarima protiv Austrije. Zato je politika središnjih organa vlasti u Beču bila da hrvatske zemlje (Banska Hrvatska, Dalmacija i Istra) ostanu i dalje razjedinjene. U tom smislu ustrojena su tri zasebna zemaljska sabora: za bansku Hrvatsku - Hrvatski sabor u Zagrebu, za Dalmaciju - Dalmatinski sabor u Zadru, i za Istru - Istarski sabor u Poreču. Broj zastupnika u tim saborima izgledao je ovako:

Sabor	Broj biranih zastupnika	Broj virilista	Ukupno
Hrvatski sabor	185	77	262
Dalmatinski sabor	41	2	43
Istarski sabor	27	3	30

U Zastupničkom domu Carevinskog vijeća bila su 343 izaslanika iz zemaljskih sabora. U tom je domu Hrvatski sabor trebao biti zastupljen sa 9 svojih izaslanika, Dalmatinski sabor sa 5, a Istarski sabor sa 2.

Izbori za zemaljske sabore održani su početkom proljeća 1861. Odmah potom slijedila su i zasjedanja tih sabora, a nakon njih i zasjedanje Carevinskog vijeća.

Hrvatski sabor u Zagrebu sastao se 15. travnja 1861. Imao je dva osnovna zadatka: da razmotri nove državnopravne odnose između Hrvatske i Ugarske i da iz svog sastava izabere zastupnike u Carevinsko vijeće. Među biranim saborskim zastupnicima bio je niz vrlo uglednih ljudi, npr. Mirko Bogović, Luka Botić, Miroslav Kraljević, Dragojlo Kušlan, Eugen Kvaternik, Ivan Mažuranić, Matija Mesić, Pavao Muhić, Ivan Perkovac, Matija Mrazović, Makso Prica, Ante Starčević, Adolfo Veber-Tkalčević, Ambroz Vranyczany, Josip Torbar, Franjo Rački, Koloman Bedeković, Mirko Hrvat, Nikola Pucić, Andrija Brlić, Levin Rauch.

I među virilistima bilo je vrlo uglednih ljudi, npr. Josip Šokčević, Juraj Haulik, Josip Juraj Strossmayer, Stjepan Drašković, Dragutin Eltz, Antun Erdödy, Ivan Kukuljević-Sakcinski, Antun Jelačić, Miroslav Kulmer, Petar Pejačević, Rikard Sernage, Ljudevit Vukotinović.

Na radnom sastanku u Mississaugi

KNJIGA “SRAMOTNI SUD U HAAGU”

Više od tri stotine ljudi okupilo se sinoć, 30. siječnja, u hotelu "Panorama" na promociji knjige "Sramotni sud u Haagu" akademika Josipa Pečarića, uglednog svjetskog matematičara, koji se posljednjih godina sve više bavi političkom problematikom. Prisutna je bila i supruga Darija Kordića, kojoj je autor Pečarić predao nekoliko knjiga. O knjizi i političkoj zbilji u Hrvatskoj govorili su Ivić Pašalić, Dubravko Jelčić, Dubravko Horvatić, Slobodan Praljak te Željko Olujić. Pašalić je istaknuo da nitko nije protiv toga da se kazni svaki zločin, bez obzira na to tko ga je počinio, ali da su Kordić, Blaškić i Gotovina simboli preko kojih se sudi jednoj politici. (Večernji list)

MODERNI KAJKAVSKI RJEČNIK

Rječnik varaždinskoga kajkavskog govora autora Tomislava Lipljina predstavljen je u Hrvatskome narodnom kazalištu u Varaždinu. Rječnik je pripremio Gareštin d.o.o., tvrtka za posredovanje i usluge u kulturi. To je ne samo najveći noviji kajkavski rječnik, nego i najveći noviji hrvatski dijalektalni rječnik.

Varaždinac Tomislav Lipljin, glumac, umjetnik kajkavske riječi, predatelj dramskih tekstova na kajkavski, ljubitelj svoga rodnog grada i nje-gove riječi, izradio je kroz posljednjih 20 godina veliko djelo - rječnik na 1.280 stranica s više od 33.000 riječi. Recenzenti ovog djela su dr. Mijo Lončarić, koji je ujedno i redaktor ovog izdanja, dr. Miroslav Šicel i dr. Antun Šojat. Lipljin je izradio rječnik na poticaj i po uputama dvojice jezikoslovaca, kajkavologa i leksikografa, dr. Antuna Šojata i dr. Mije Lončarića.

"Stara je kajkavska leksikografija, kao i hrvatska uopće, bila vrlo boga-ta", ističe povodom izdanja spomenutog rječnika dr. Lončarić, te dodaje da sredinom 18. stoljeća s razmakom od dvije godine izlaze dva najpoznatija rječnika kajkavskoga narječja - Belostenčev "Gazophyla-cium" i Jambrešičev "Lexicon". Na žalost, nakon ilirizma kajkavština je zapostavljena, a to se počinje ispravljati u naše vrijeme.

"Rječničko bogatstvo obrađeno je u skladu s leksikografskim zahtjevima. Daje se značenje kod višeznačnih riječi, njihove morfološke značajke i fonološke osobine (izgovor), te potvrda za riječi u rečenici. Veliko je lingvističko - kroatističko i slavističko - značenje rječnika u tome što će to biti do sada najveće djelo kajkavskog narječja s moder-nom fonološkom transkripcijom, uključujući naglasak, koji je posebno važan za kajkavštinu, u okviru cjelokupnog slavenskog jezičnog svijeta", navodi dr. Mijo Lončarić.

Lipljinov Rječnik je i svojevrstan leksikon varaždinske kulture i tradici-je. (Večernji list)

OBLJETNICA SMRTI RANKA MARINKOVIĆA

Bi li se sam Ranko Marinković odmahujući rukom i s negodova-njem nasmijao skupu, kako se upitao Ivo Frangeš, kojim su se jučer, 28. siječnja, u Društvu hrvatskih književnika velikoga pisca uz prvu obljetnicu njegove smrti prisjetili kolege pisci, kritičari i prijatelji? Tretiramo li Ranka Marinkovića, kao i druge svoje velike pisce, poput "plišanih meda hrvatske kulture", kako se pobojavao Nikica Petrak? Zašto se falsificira i povijest čovjeka i povijest nar-oda, zamislio se nad našim hrvatskim običajima Antun Vrdoljak, podsjećajući na neka nedavna medijska osporavanja moralnoga lika velikog pisca, koji je, nasuprot tome, - iznosi Vrdoljak samo jedan visokoetični Marinkovićev potez - odbio 1972. primiti odlikovanje tadašnjega režima koji je utamničio hrvatske studente i pisce nakon sloma hrvatskoga proljeća?

Nekonvencionalna govora o piscu koji je i sam, reći će Krešimir Nemec, bio rušitelj konvencija, bilo je još mnogo na skupu što se nije želio ograničiti na nekonfiktan komemorativni diskurs. Nadahnutu analizu Marinkovićeve opusa u stihu spjevao je Tonko Maroević, Ante Stamač glumačkim je darom pročitao ulomke iz "Kiklopa" ilustrirajući svoju tezu o Marinkovićevim inter-vencijama u samu jezičnu supstanciju, a Velimir Višković, nakon sjećanja Nikole Batušića, Jakše Fiamenga i Milana Vukovića, zaključio je da nema u hrvatskoj književnosti tako komprimirana djela s "najvišom koncentracijom visoke kvalitete" kakvo je Marinkovićevo. (Večernji list)

GLAZBU U FILMU "GOSPODAR PRSTENOVA" MONTIRALA HRVATICA

O "Gospodaru prstenova", koji je nakon samo dva tjedna prikazivanja poharao i hrvatska kina, poznat je u javnosti svaki, pa i najsitniji detalj - osim jednog - da je u njemu glazbu montirala Hrvatica Suzana Perić.

Najuspješnija Hrvatica u Hollywoodu, koja već godinama živi u New Yorku, u svojoj karijeri upisala je, uz ostalo, montažu glazbe u filmovima: "Kad jaganjci utihnu", "Doba nevinosti", "Philadelphia", "Ludilo", "Dvojnici", "Prokletnici rata", "Nadine"... Radila je tako s najprestižnijim američkim redateljima, Romanom Polanskim, Davidom Cronenbergom, Brianom de Palmom, Mikeom Nicholson, Jonathanom Demmeom, Robertom Bentonom, surađivala je s legendom filmske glazbe maestrom Enniom Morriconeom. Suzana Perić u SAD-u živi od 1976., kad se nakon završetka studija engleskog i talijanskog s roditeljima odselila u Chicago i na Columbia Collegeu upisala na Odsjek za film. Danas je jedna od najtraženijih glazbenih urednica u američkoj filmskoj industriji. (Večernji list)

HRVATSKA SAČUVALA STARE ORGULJE

Predavanje u okviru glazbenih tribina u Centru za kulturu i film "August Cesarec" u Zagrebu ovoga je puta bilo posvećeno temi gradi-teljstva orgulja, odnosno tvrtki koja se u Hrvatskoj time jedina u kontinuitetu bavi od druge polovine devetnaetog stoljeća, Atelieru Heferer. Umjetnička radionica Heferer, kako je danas naziv te obiteljske manufakture, sagradila je na području Hrvatske oko 200 instrumenata, a s orguljama u Austriji, Mađarskoj, Bosni i Sloveniji ukupno 263. O umijeću i zanatu gradnje orgulja govorili su graditelji Ivan Faulend Heferer i njegov sin Tomislav, a razgovor je vodio Petar Tocilj.

Uz objašnjenja o mnogostrukosti i raznorodnosti znanja potrebnih da bi se jedne orgulje izgradile, o najbitnijem aspektu, razlikovnosti i specifičnosti svakoga pojedinog instrumenta, mogli smo se uvjeriti slušajući snimke ost-varene na različitim orguljama. Osim o gradnji novih orgulja, govorilo se i o konzerviranju, popravcima, restauraciji i rekonstrukciji instrumenata, pose-bice starih, povijesnih orgulja, očuvanje čijih autentičnih karakteristika je u takvim radovima najvažnije postići. Radionica Heferer do sada je obnovila tridesetak takvih glazbala, nakon što se taj vid njegovanja baštine u Hrvatskoj počeo zauzeti je provoditi sedamdesetih godina XX. st., zahvaljujući nastojan-ju prof. Ladislava Šabana. Činjenica da se kod nas s tom obnovom počelo razmjerno kasno, uvjetovala je i visoki postotak očuvanosti autentičnosti star-ih glazbala te bolji uvid u načine kako su nekada bila građena. Tribina o Atelieru Heferer i gradnji orgulja bila je i zanimljiva i poučna, budući da nam je predstavila jedno od zaboravljenih i javnosti slabo poznatih umijeća, koja čine neke od temeljnih razina i značenja kulture u cijelosti. (Vjesnik)

TROGIR KROZ STOLJEĆA

U sklopu manifestacije "Trogir u Zagrebu" već postojećoj izložbi "Iz tro-girskih riznica" u Klovičevim dvorima dodaje se danas izložba koju je prire-dio Muzej grada Trogira. Grad Trogir kao zaštićena povijesna cjelina koja je onedavno u prestižnom društvu spomenika na svjetskoj listi baštine UNESCO-a predstavlja svoje osnovne spomenike u glavnom hrvatskom gradu, nakon niza sličnih izložbi posljednjih godina priredenih u Klovičevim dvorima.

Autorica izložbe Fani Celio Cega nizom fotografskih panoa s fotografi-jama koje je snimio Zoran Alajbeg prikazat će glavne gradske motive i detal-je spomenika ovoga jedinstvenoga grada u kome su umjetnički pečat ostavili brojni anonimni autori od antičkih vremena, Grka i Rimljana, preko bizantskih vladara, hrvatskih doseljenika, posebno atraktivnoga srednjega vijeka od 13. do 15. stoljeća kad su svoj pečat i potpise ostavili likovni umjet-nici od majstora Radovana, Duknovića, Firentinca, Blaža Jurjeva i ostalih.

Ova fotografska izložbena cjelina, dostupna do konca veljače, dati će još potpuniji kontekst vezan uz grad Trogir jer je dodana originalnim spomenici-ma koji su zabljesnuli u novom sjaju nakon pomne restau-racije koju je proveo splitski Konzervatorski zavod Državne uprave za zaštitu spomenika kulture. (Večernji list)

Gospodarstvo

CROATIA GRUPA NAJAVILA 120 MILIJUNA KUNA BRUTO DOBITI

ZAGREB, 29. siječnja - "Novi vlasnik Croatia osiguranja znat će se 1.srpnja. Osim konzorcija domaćih ulagača te europskih i američkih osigurateljnih i financijskih institucija, zanimanje za kupnju 51 posto dionica ovih je dana slanjem pisma namjere pokazao i slovenski osiguratelj Triglav", najavio je u utorak na konferenciji za novinare dr. Marijan Čurković, predsjednik Uprave tog osiguravajućeg društva. Ponude u kojima će potencijalni kupci iskazati samo ozbiljan, ali i dalje neobvezujući interes za kupnju, očekuju se do 8. veljače. Zatim će Vlada ograničenom broju ulagača podastrijeti sve relevantne podatke o poslovanju Croatije i pozvati ih na sudjelovanje u drugom krugu pri-vatizacije u kojem će se primati obvezujuće ponude.

Prema preliminarnim podacima o poslovanju, Croatia osiguranje d. d. je u 2001. godini ostvarila 2,48 milijardi kuna bruto premije, što je šest posto više nego u ranijoj godini, a njezini ukupni bruto prihodi dosegli su 2,58 milijardi

PODRAVKA POTPISALA 3,5 MILIJU-NA EURA VRIJEDAN UGOVOR S LATVIJSKOM TVRTKOM

ZAGREB, 29. siječnja - Koprivnička Podravka potpisala je 3,5 milijuna eura vrijedan ugovor s tvrtkom Kora iz Latvije. Ugovor su potpisali zamjenik pred-sjednika Kore Valerij Kapustin, član uprave Podravke Davor Čimas i Podravkin izvršni direktor za tržišta srednje Europe Zoran Bakliza.

Kora je strateški partner Podravke na baltičkom tržištu i distributer Podrav-kinih proizvoda za tržišta Latvije, Litve i Estonije, a potpisivanje ugovora nastavak je osmogodišnje suradnje koja se bazira na distribuciji i prodaji uz provođenje određenih marketinških aktivnosti. Podravka je na baltičkom tržištu tržišni lider u dodacima jelima i juhama u vrećici, a ondje prodaje i dječju hranu marke Lino. Posljednjih godina na tom je tržištu sve veći utjecaj multinacionalne konkurencije, što je dovelo do promjena u sustavu trgovine. Zbog toga je lani donešena odluka o otvaranju predstavništva u Rigi koje stvara uvjete za bolju poziciju Podravke na tom tržištu.(Vjesnik 30. siječnja)

SINDIKATI SE BOJE DALJNJEG RASTA NEZAPOSLENOSTI

ZAGREB - Na polovici Vladina mandata većina sindikata smatra da Vlada uglavnom nije ispunila predizborna obećanja jer se previše bavila kadrovskim križaljkaма umjesto rješavanjem životnih problema građana. Sindikalcι ocjenjuju da Vlada nije kapitalizirala pristup Svjetskoj trgovinskoj organizaci-ji i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju pa se učinci integracije u svjetske gospodarske i političke asocijacije ne osjećaju na životnom standardu. Pred-sjednik Nezavisnih hrvatskih sindikata (NHS) Krešimir Sever očekuje dalji porast nezaposlenih zbog najavljenih otpuštanja viška radnika u državnoj u-pravi i tvrtkama u državnom vlasništvu. "Vlada nije vodila samostalnu gospo-darsku i socijalnu politiku, nego je na tome području nekritički ispunjavala zahtjeve Svjetske banke i MMF-a", kaže Sever. (Večernji list 11. veljače)

- specijalna izradba nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415

kuna. Istodobno, za štete je isplaćeno 1,54 milijarde kuna (porast od samo 2,6 posto) dok su ukupni rashodi iznosili 2,505 milijardi kuna. Uz to, reorganizaci-jom poslovanja te smanjenjem plaća zaposlenih ključujući i management) smanjeni su troškovi poslovanja, pa će bruto dobit osiguravajućeg društva iznositi 75 milijuna, što je povećanje za 14,2 posto.

Kako Vjesnik saznaje, procjenjuje se da će dobit na razini cijele Croatia grupe iznositi 120 milijuna kuna. U tu brojku uračunata je dobit Croatia osig-uranja d. d., Croatia Lloyda za reosiguranje i tvrtke Croatia Mostar koja poslu-je u susjednoj državi. Croatijin udio na hrvatskom tržištu osiguranja u 2001. godini iznosio je između 52 i 53 posto, a porast udjela, ističe Čurković, povećan je u svim grupama osiguranja osim u obveznom osiguranju od auto-mobilske odgovornosti, za što u Croatiji okrivljuju "nered na tržištu". (Vjesnik 30. siječnja)

Hrvatsko gospodarsko izaslanstvo putuje u Washington

ZAGREB, 10. veljače - Hrvatsko gospodarsko izaslanstvo, predvođeno zam-jenicom ministra gospodarstva Majom Brinar, boravit će od 12. do 14. veljače u Washingtonu, priopćeno je u nedjelju iz Ministarstva gospodarstva. U Washingtonu će 13. veljače biti održana Hrvatska energetska konferencija na kojoj će biti predstavljena energetska reforma u Hrvatskoj i planovi Vlade u privatizaciji Ine, HEP-a i Janafa, stoji u priopćenju. Predviđeni su i susreti hrvatskih i američkih energetskih tvrtki. Između Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) i Ex-Im banke bit će potpisan sporazum o suradnji. (Hinna)

U Hrvatskoj 411.115 nezaposlenih osoba:

Branitelji glavni uzrok porasta nezaposlenosti

ZAGREB - Krajem siječnja u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje bilo je evi-dentirano 411.115 nezaposlenih osoba, što je za 16 tisuća više nego li prethodnog mjeseca, odnosno gotovo 25 tisuća više u odnosu na siječanj prošle godine, rekla je jučerašnjoj konferenciji za novinare Sanja Crnković-Pozaić, ravnateljica HZZ-a.

Prema njenim riječima, glavni uzroci ovakvog porasta su povećani priliv nezaposlenih branitelja, povratak u evidenciju osoba prethodno zaposlenih u javnim radovima te povećanje broja osoba koje su ostale nezaposlene zbog prestanka rada poslodavaca. "Donošenjem Zakona o pravima branitelja na evidenciju se javilo više od šest tisuća osoba koje prethodno nisu tražile posao, tako da možemo reći da je upravo to najviše utjecalo na porast broja nezaposlenih. Naime, broj nezaposlenih branitelja kontinuirano se smanjivao od veljače do studenoga 2001., da bi se u prosincu povećao za oko 2,5 tisuća, a u siječnju za 5,7 tisuća novoevidentiranih", kaže Crnković-Pozaić.

U odnosu na 2001., broj nezaposlenih u svim je županijama osim Primorsko-goranske u porastu, a najviši porast zabilježen je u Sisačko-mosla-vačkoj, Virovitičko-podravskoj i Požeško-slavonskoj županiji. No, u isto vri-jeme zabilježen je i porast zaposlenih iz evidencije Zavoda od 19,6 posto, a u HZZ-u upozoravaju da je povećanje moglo biti i veće u slučaju dovoljnog broja kvalificiranih radnika u deficitarnim zanimanjima, prije svega u brodogradnji.

Na novinarsko pitanje je li HZZ već poduzeo određene pripreme za zapošljavanje oko 35 tisuća radnika u cestogradnji koju je za ovo ljeto najavio premijer Račan, Crnković-Pozaić je odgovorila kako Zavod još nema nikakvih konkretnih podataka, a kako je riječ o dužem vremenskom razdoblju, za sada se nisu poduzimale nikakve radnje oko ovog pitanja.(Glas Slavonije 7. veljače)

HAAŠKI SUD

DANAS POČINJE SUĐENJE BIVŠEM JUGOSLAVENSKOM PREDSJEDNIKU ZA RATNE ZLOČINE U HRVATSKOJ, BiH I NA KOSOVU U JEDINSTVENOM PROCESU

Milošević: krunski proces Haaškog suda

Posebne mjere osiguranja oko zgrade Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju podsjećaju da je Slobodan Milošević nekad bio važna i moćna osoba. Čini se da one ipak više služe naglašavanju značenja su-đenja, koje danas počinje u Haagu, nego što su izraz stvarnih sigurnosnih potreba.

Milošević danas malo koga zanima, osim na razini "slučaja" - prvi je europski predsjednik države kojem međunarodni kazneni sud sudi za ratne zločine. Suđenje Miloševiću krunski je proces Haaškog suda, goto-vo razlog njegova postojanja. No kruna je već okrnjena Miloševićevom odlukom da ne imenuje obranu jer ne priznaje taj sud. Bez obrane nema spektakla ni privlačnosti u suđenju pred Haaškim sudom koje, zapravo, počiva na dvobojima optužbe i obrane, uz diskretnu sudsku arbitražu. Bez obrane upitna je uvjerljivost suđenja. I napokon, ovo je suđenje tre-balo poslužiti i utvrđivanju istine o političkoj pozadini ratova u Hrvat-skoj, BiH i na Kosovu.

Ali i bez obrane suđenje počinje, sukladno pravilima Haaškog suda, uvodnom riječju tužitelja. Šef tužiteljskog tima u postupku protiv Miloševića Geoffrey Nice predstaviti će, zapravo, ukratko svoj dokazni postupak, kojim namjerava uvjeriti suce da su izvan razumne sumnje optužbe za zločine u Hrvatskoj, BiH i na Kosovu. Nakon toga i Milošević ima pravo na svoju uvodnu riječ, koju će, kako su najavili njegovi pravni savjetnici, i iskoristiti za jednodnevno izlaganje. Potom slijedi izvođenje tužiteljevih dokaza i svjedoka za Kosovo.

Milošević je u trima različitim optužnicama, koje su spojene u isto suđenje, optužen za zločine protiv čovječnosti i kršenje ratnog prava u Hrvatskoj, BiH i na Kosovu, a usto je optužen i za zločin genocida u BiH. Sve tri optužnice sadrže ukupno 66 točaka. Ali, od puke statistike bitniji je način na koji su optužbe postavljene. Nakon prvobitne optužnice za Kosovo, koja je, tako tipično za Haaški sud, krenula rasvjetljavati odgovornost za zločine od kraja, glavna tužiteljica Carla del Ponte optužnicama za Hrvatsku i BiH vratila je slučaj na početak. U središte tužiteljeva postupka stavila je plan stvaranja velike Srbije, "kriminalni pothvat" koji je uključivao i podrazumijevao ratne zločine, a koji je provodila kriminalna organizacija na čelu s Miloševićem.

Suđenje još slabo pripremljeno

"Zločini u Hrvatskoj, BiH i na Kosovu dio su iste kriminalne tran-sakcije", bilo je ključno obrazloženje tužitelja kada su tražili spajanje svih postupaka u jedno suđenje. "Vrlo je važno za žrtve da imamo objedinjeno suđenje kako bismo mogli u istom postupku čuti sve činjenice i vidjeti pravdu na djelu u isto vrijeme", ponavljala je Carla del Ponte. Uspjelo im je ishoditi odluku o objedinjavanju postupaka tek prije desetak dana pred žalbenim vijećem.

U takvom vremenskom tjesnacu pitanje je, zapravo, kako će uopće izgledati to suđenje i koliko će nelogičnosti ostati u postupku zbog tako očite želje Suda da baš na Miloševićevu primjeru pokaže da se u Haagu sudi brzo i pošteno. Milošević je dopremljen u haaški pritvor prije jedva sedam mjeseci i rekorder je po kratkoći razdoblja provedena u pritvoru do početka suđenja. Samo se djelomično to može pripisati neimenovanju braniteljskog tima, što je skratilo prelsudsku proceduru. U prosjeku je čekanje na suđenje godinu i pol. Zbog nepripremljenosti slučaja za Hrvatsku i BiH tužitelj će početi s izvođenjem dokaza za Kosovo, za što mu je Sud odobrio 90 svjedoka i dao rok do 1. srpnja.

Svjedocima se prijeti smrću

RIM - Svjedocima koji svjedoče protiv Miloševića prijeti smrću Siniša Vučinić, šef najekstremnije frakcije JUL-a, stranke Miloševićeve supruge, izjavila je Carla del Ponte za jučerašnji broj Republike.

"Premijer Srbije Zoran Đinđić mi je zajamčio da će poduzeti sve potrebne mjere da zaštiti svjedoke", kaže Del Ponte i dodaje da će proces trajati najmanje dvije godine.

Zasad ima više od 300 svjedoka koji će dati iskaze protiv Miloševića. Svi će do 10 dana uoči svjedočenja biti anonimni i zaštićeni.

Predsjednik Srbije Milan Milutinović neće biti izručen Međunarodnom sudu

u Haagu jer ga štiti imunitet dok je na toj dužnosti, izjavio je jučer Đinđić. Upitan za "vukovarsku trojku" i Miloševićeve suoptuženike, Đinđić je rekao kako je "bolje i za njih i za nas" da što prije odu u Haag.

Kako će izgledati izvođenje dokaza o zločinima kao sastavnom dijelu plana stvaranja velike Srbije, koje počinje s Kosovom 1999. godine, da bi se potom u srpnju ove godine vratilo na naoružavanje hrvatskih Srba i osvajanje Hrvatske 1991. godine? Izgledat će vjerojatno zbrkano i za same suce, koji na kraju trebaju donijeti presudu. No i to je još uvjerljivije nego što bi bilo da se Miloševiću najprije sudi za Kosovo, za koje je, smatraju pravni analitičari, optužnica vrlo tanka, da ga se eventualno oslobodi ili djelomično oslobodi krivnje te potom krenu nova suđenja za Hrvatsku i Bosnu.

Haaški sud danas više gotovo nitko ne uspoređuje s nümberškim, kao što se to prije nekoliko godina pretenciozno činilo. Istina, danas počinje suđenje bivšem predsjedniku države kojega optužnice povezuju s najvećim zločinima počinjenim u Europi nakon holokausta. I to jest određena zadovoljština. Ali nümberški je proces počeo šest mjeseci poslije Drugog svjetskog rata, bio je pripremljen i tužiteljstvo je bilo spremno. U krunski proces Haaškog suda tužiteljstvo ulazi bez pripremljenih svjedoka za Hrvatsku, u kojoj su zločini počinjeni prije deset godina, i Bosnu, u kojoj je rat završio prije šest godina. Kao da ih prije dolaska Carle del Ponte Miloševićeva odgovornost za zločine u Hrvatskoj i BiH uopće i nije zanimala. (Večernji list 12.veljače)

Mira Marković nije tražila vizu

DEN HAAG - Supruga Slobodana Miloševića Mira Marković nije od nizozemskih vlasti zatražila vizu da bi mogla biti nazočna na suđenju svome suprugu, objavile su nizozemske vlasti.

Time je opovrgnuta izjava D. Ognjanovića, jednoga od jugoslavenskih odvjetnika bliskih S. Miloševiću, koji je kazao da M. Marković neće biti na početku suđenja zato što joj "nizozemske vlasti nisu dale vizu". (Hinna)

NEMA ŠANSE DA BLAIR I CLINTON SVJEDOČE NA MILOŠEVIĆEVU SUĐENJU

LONDON, 6. veljače (Od Vjesnikove dopisnice) - "Milošević bi mogao pozvati Billa Clintona i Tonyja Blaira da svjedoče nasuđenju za ratne zločine", ... "Američki i britanski dužnosnici tvrde kako nema šanse da bi se (pred Haaškim sudom) pojavili Clinton i Blair", navodi u srijedu Guardian. List citira i mišljenje organizacije Human Rights Watch: "Obrana bi morala uvjerljivo dokazati da bi Clinton ili Blair mogli pružiti ključne dokaze o Miloševićevoj krivici ili nevinosti. Sud bi morao uzeti u obzir i njihov položaj u javnosti,imajući na umu svoju dužnost da spriječi prerastanje suđenja u cirkus". (Vjesnik 7. veljače)

HRVATSKA ISKRA

1137 Centre Street

Thornhill, Ont. L4J 3M6

Tel: (416) 894-9235, (905) 738-4797

Fax: (905) 738-9853

Email: iskra1@look.ca

Naš lijepi hrvatski jezik....

Hrvatski jezik je bez pogovora, jedan od najbogatijih jezika na svijetu. Dokaza za ovu tvrdnju ima mnogo, no danas ne ćemo o tome razgovarati. Danas vam predstavljamo jedan interesantan članak o nazivima životinjskih glasova. Mislim da je ovaj članak zaista vjerodostojan dokaz bogatstva našeg hrvatskog jezika.

Životinjski glasovi

Goveda buču (goveda su bukala; stoji, stade buka goveda); vo muče (vo je mukao), kad je ranjen, ruče (stoji ruka ranjenih volova); krava riče (stoji rika krava za teladma); tele meči (tele je mečalo); ovca bleji (bleka ovaca); jagnje meči ili mekeče (jagnje je meketalo, stade meket jagnjadi) - koza veči ili vekeče (koza je večala, veketala), stade vek, veka, veket koza, dreči (stoji dreka koza, kad jako veči); jarac se drekenja (oko kuće) - Prasac rokće, grokće, guriće (prasac je roktao, groktao, guritao, gurikao, ne trpim praščji gurit), kruli, a kašto i skviči (stoji skvika prasaca); udi (kad predveče kao ciči polako ili stenje) - Konj rže (rzao je), a kašto i vrišti (vrisme, višti, hišti, njišti (stade vrisaka, njiska, njisak bijesnih hatova). - Magarac reve, njače (njakao je) - Pas laje (Pas se razlajao t.j. stao je jako lajati. Pas se izlajao, t.j. svršio je lajati. Dolajao je pas do mene, t.j. došao je lajući. Da Bog da dolajao! t.j. svršio zauvijek lajati. Pas kako je dolajao, tako je i odlajao, t.j. kako je došao, tako je i pošao lajući, ali nije ništa izlajao, t.j. nije ništa stekao lajući. Stoji lavež ili lav pasa). Pas i reži (pas je režao, regnuo; stade rega ljutog pseta). Mladi pas škamuće (kao kad ciči.) Pas u lovu kevče (kevtao je), štekće ili šteče (štehtao je), čevka, ževkari - Kad psa podrepiš (t.j. udariš nogom pod rep), skviči (skvikne, stoji ga skvika). Pas još cvili, pa tuli, zavija (a kad zubima muhe hvata, veli se da zvoca). Mačka prede, kvrči, vrči (vrčala je) ili mauče (maukala je), mijauče, kрмаučе, kašto i jauče (kad mnogo mijauče), i takoj se mački kaže jaukava mačka. - Vuk vije (kad družinu sviје, t.j. da skupi vijući), zavija, tuli urliče. - Lisica, kao i pas, laje ili kevka. - Medvjed mumonji, riče, ruče; mladi medvjed meči (mečao je) mekne. - Zec se krivi, a kmeči kad ga pritisne pas; mladi zečić kveči (kvečao je, stade kvek, kveka mladih zečića). - Vjeverica dreči. - Jazavac skiči (skičao je). - Kuna reži. - Srna i divokozu brekeću (breke-tale su) - Miš kmeči kad ga mačka pritisne (škrbota, čagrlja kad štogod pri-grize) - Kad ima da svane, pijetli začeste, učestaju, t.j. stanu često (kukurijekati). - Kokoš kad hoće da snese, onda se rakoli (razrakoli); a kad snese, kakoće, kokodače (raskokodače se). Ne snese kokoš jaje, a da ga ne okakoće. Kokoš kašto kreči. Kvočka kvoca, raskvoca se pa se i otkvoca (t.j. svrši kvocat) Pile pijuče (propijuče), pišti (propišti) kad izade iz jajeta (stoji pijuk pila-di). - Pure kauču (kaukale su, stoji kauk pura i purana). - Guska šiće (šikala je; stoji šika gusaka). - Guska i patka skriči i kloca kad je, na pr. goniš (a bobaće kad zagnjuri i po vodi što traži). - Golub guče, guguče (stoji guk, gugut bijelih goluba). - Grlica guče (grkala je), grguče (grgutala je) stade grgut grlica). - Paun kriješti. - Soko klikće (zakliktao je), pišti (zapištao je, pisnuo je), zavrće (stoji zvizga sivoga sokola). - Djetlić klikće, pokliktao je. (Kaže se da djetlić s jezika gine, jer ga po klicktanju poznaje lovac). - Svraka kreči (stoji kreka brbljavih svraka). - Kreštalica krešti, kriješti, kreči. - Ždral grče. - Gavran grakće. - Vrana gače (gakala je) graje, grače (grakala je, stade gaka, graja crnih vrana). - Prepelica pučka, pućpurice (pućpurikala je), potpodiče (podpodikal je). - Jarebica čirika, četverika, čegrče. - Orao štekće (štektao je) - Čuk čuče (čukao je). - Kukavica kuka (zakukala zimi kad joj roka nije). - Pupavac pupa (zapupao je). - Žunja tottrče (kad udara kljunom u šuplje drvo). - Roda (kljunom zvoca (zvocene). - Lastavica previja. - Vuga podvija. - Ševa žubori. - Češljugar čiruka. - Kos fičuka, previja. - Trtak potresa. - Vrabac skvrči (skvrčao je) dživdžara. - Slavuj čiruka, čurlika, biglišе, gigoće, prebira, izvija, previja, potresa, priželjkuje, pripjeva, poje. - Ptice pjevaju (Moja ptica nije još propjevala, a tvoja je već dopjevala pošto je svu noć prepjevala. Ala se ona ptica živo raspjevala!), poju, cvrkuću, cijuču, žubore, žvrgolje (stoji cvrkut, cijuk, žubor ptica). - Žaba krekeče, kvrkoče, hropiče, kreči (stoji kreket žaba i žabica). - Zmija šiće; kad je u procijepu ili u požaru, onda pišti (Pišti kao u procijepu zmija; stoji piska u procijepu zmije), ciči (cičala je), cvili. - Zmaj brekće (t.j. dišući nadimlje se). - Pčela zuji, zuči, zuca (stoji zuka pčela); u košnici pčele bruje (brujale su). - Muha brenca (to je muha brenculja), a zvrči (zvrčala je) na pr. po praznu loncu; velike muhe breče (brečale su). - Cvrčak (krijes) cvrči, kriješti (dok ne pukne). - Crv pišti (pod korom).

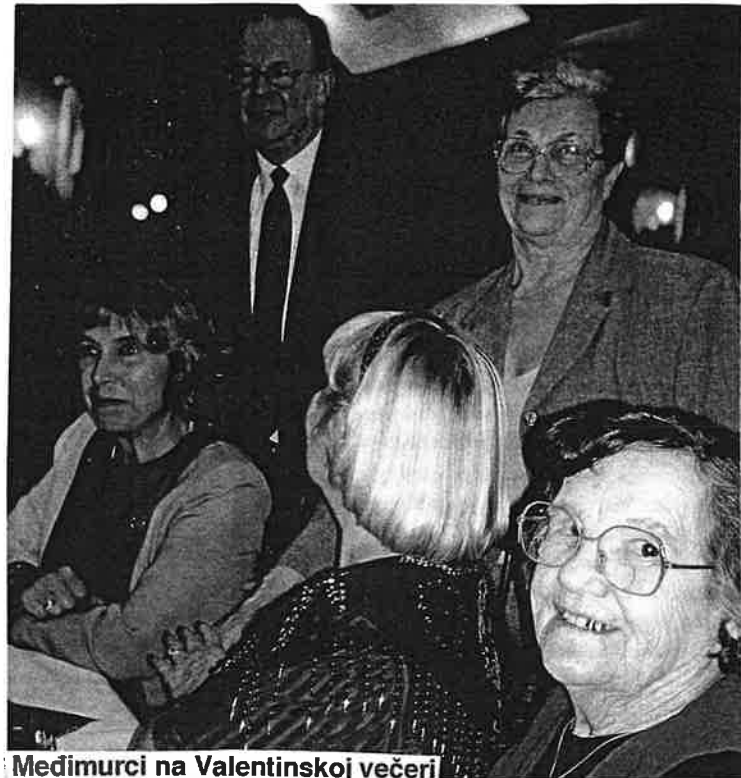
Marcel Kušar "Narodno blago"

Malo o piscu:

Marcel Kušar rođen je 16. siječnja 1858. u Rabu od siromašnih roditelja. Život Marcelov bio je izvanredno težak, ali i u tim teškim prilikama, kada nije bilo ni petroleja, a kamoli elektrike pohađao je Marcel na Rabu talijansku osnovnu školu, a hrvatsku gimnaziju polazio je na Rijeci. Već u trećem razredu gimnazije zagrijao ga je za hrvatski jezik prof. Tade Smičiklas. Već tada počinje suradnju svojim pjesmama i pričama u "Smilji" i u "Viencu", gdje su je godine 1878. objavljen prijevod De Amicisovih "Sličica iz vojničkog života". Nakon gimnazije upisuje se na Sveučilište u Beču, gdje sluša predavanja iz slavistike i germanistike. Iako u vrlo teškim materijalnim uvjetima završio je sveučilište s vrlo dobrim uspjehom i odmah po završetku studija dobiva prvo mjesto službovanja - Kotor. Tu odmah započinje znanstveni rad, te objavljuje razna djela. Posebno treba istaknuti da je za Maticu hrvatsku, zajedno s Petrom Kasandrićem priredio novo izdanje Marulićeve Judite, izradivši popis rijedih riječi koje se javljaju u Marulićevu djelu, dakle manji riječnik s napomenama. Za Maticu Kušar je priredio i Mariju Konavoku popularnog dubrovačkog književnika i biskupa Mate Vodokapića, prikazavši uz to djelo i njegov život.

Prešavši u Zadar na tamošnju talijansku gimnaziju, gdje je podučavao hrvatski primljen je s otvorenim podozrenjem. Tada se na hrvatski gledalo s prezirom, no profesor Kušaru uspjelo je ipak da se njegovu predmetu pridaje ista vrijednost kao i drugim predmetima. Godine 1909. otvorena je hrvatska gimnazija u Zadru i prof. Kušar je imenovan prvim direktorom te gimnazije. Teško je bilo raditi, a još teže kad je počeo Prvi svjetski rat. Jednom je prilikom dalmatinski namjesnik Atens službeno posjetio gimnaziju, a daci su, pored obavezne državne himne, zapjevali i "Lijepu našu", i zbog toga je prof. Kušar umirovljen 1914. godine.

Uz normalnu službu prof. Kušar obavljao je mnoge počasne poslove, tako je bio predsjednik Matice dalmatinske, član ispitne komisije za kan-didate za dobrovoljačku i jednogodišnju službu, član Kazališnog vijeća, član uprave Narodne čitaonice itd. Četiri i pol godine živio je prof. Kušar u mirovini u Zadru, a godine 1921. bude opet reaktiviran za profesora gimnazije u Šibeniku, i sa te pozicije odlazi u mirovinu u rodni Rab, gdje je proživio posljednje godine svog života u krugu svojih najmilijih. Umro je godine 1940.

Medimurci na Valentinskoj večeri

Peta knjiga Hrvatskog biografskog leksikona

Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža"

U Zagrebu je 1. veljače javnosti predstavljeno kapitalno djelo hrvatske znanosti i izdavaštva - peta knjiga u nizu, od ukupno deset, Hrvatskog biografskog leksikona Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža". Ova peta knjiga znanstveno utemeljenog, faktografski pouzdanog i leksikografski sažetog priručnika nezaobilazni je izvor podataka svim istraživačima hrvatske povijesti, znanosti i kulture. Knjiga obuhvaća slova Gn-H te donosi životopise 1.338 pojedinaca na ukupno 775 stranica, s 314 crno-bijelih i 64 fotografije u boji.

Činjenica je da su doprinosi pojedinaca sveopćem znanstvenom i kulturnom napretku od neprocjenjive vrijednosti te da su za svako utemeljeno znanstveno istraživanje povijesti, znanosti ili pak kulturne baštine nekoga naroda važna ona djela koja objedinjuju podatke s gledišta djelovanja pojedinaca. Zbog toga su već tijekom povijesti bili brojni hrvatski entuzijasti koji su samostalno i samoprijegorno pristupali izradi biografskih leksikona, specifičnih djela koja u jednom ili više sviezaka abecednim redom nižu te sažeto, s osnovnim podacima, donose životopise znamenitih osoba i ličnosti. Već je napr. 1726-1744., u četiri knjige, Serafin Crijević, abecednim redom, obradio živote i djela 435 znamenitih Dubrovčana, a 1767. Sebastijan Slade-Dolci 200 dubrovačkih pisaca. Adam Baltazar Krčelić je pak 1774. biografski obradio 42 slavonskih pisaca, dok je god. 1858-1860. Ivan Kukuljević Sakcinski objavio pet sveščića Slovnika umjetnikah jugoslavenskih s čak 800 biografija (od A - Strahinjić). U XIX. stoljeću Šime Ljubić sastavlja Leksikon znamenitih Dalmatinaca, a Milan Grlović Album zaslužnih Hrvata XIX. stoljeća, biografski leksikon u tri knjige. Prvi nacionalni biografski leksikon i prvi sveobuhvatni bio-grafski rječnik s 2000 životopisa Znameniti i zaslužni Hrvati te pomena vrijedna lica u hrvatskoj povijesti 925-1925. objavljuje Emilij Laszowski o tisućgodišnjici hrvatskog kraljevstva. I u novije se vrijeme javljaju slična djela, tako napr. Ivica Golec objavljuje 1999. godine Petrinjski biografski leksikon.

Međutim, sustavnom i temeljitom istraživanju nije se pristupilo sve do posljednje četvrti XX. stoljeća, kada u Leksikografskom zavodu Kruno Krstić sastavlja prvi nacrt za izradu sveobuhvatnog nacionalnog biografskog leksikona. Glavnu pak zaslugu za konačno pokretanje ovog kapitalnog projekta pripada Miroslavu Krleži, ondašnjem direktoru Leksikografskog zavoda.

Od samoga početka rada na leksikonu uspostavljeni su strogi znanstveni kriteriji koji su poticali primarna istraživanja, sistematizaciju podataka, vrednovanje i odabir te njihovo leksikografsko oblikovanje okupljajući na tome projektu stotine istraživača i stručnjaka. Tada je utvrđeno da će Hrvatski biografski leksikon donositi životopise istaknutih i znamenitih Hrvata, pojedina i obitelji, potom životopise onih ljudi hrvatskog podrijetla koji su živjeli i djelovali diljem svijeta, kao i životopise istaknutih pojedinaca pripadnika drugih naroda, koji su rođeni na tlu Hrvatske bez obzira na to gdje su kasnije boravili, te onih znamenitih stranaca koji su živjeli i djelovali na tlu Hrvatske. Potom, da će biografije biti poredane abecednim slijedom, s provjerenim podacima o rođenju i smrti te struci svakoga pojedinca, da će se kronološkim redoslijedom navesti potpuni podaci o životnom putu (završenom školovanju), eventualnom podrijetlu i rodbinskim vezama koji su neophodni za razumijevanje životnog puta svakoga pojedinca. Osobita će se pažnja posvetiti podacima koji su bitni za razumijevanje uloge i važnosti određene osobe u javnom, znanstvenom, političkom ili umjetničkom radu, te o napisanim djelima i njihovu značenju, o održanim samostalnim izložbama, o arhitektonskim projektima, o kazališnim i filmskim ulogama. U životopisima će se pak književnika, publicista ili znanstvenika navoditi podaci o suradnji u časopisima, pa čak i u novinama te u ostaloj publicistici. Svi oni pojedinci stranog podrijetla detaljnije će biti obrađeni u onom dijelu života koji su proveli u našim krajevima. Objektivna će ocjena života i rada, kao i podaci o nagradama i priznanjima svakoga pojedinca biti sastavni dio biografija.

Od ovih se kriterija nije odustajalo usprkos raznim političkim i društvenim mjenama, kritikama, osporavanjima i nastojanjima da se spriječi, pa čak da se nakon prve objavljene knjige obustavi daljnji rad na ovome kapitalnome projektu hrvatske leksikografske znanosti. Glavni je urednik prve knjige (A-Bi, 1983) bio dr Nikica Kolumbić, druge dr Aleksandar Stipčević (Bj-C, 1989), a od treće knjige glavni je urednik dr Trpimir Macan (III. Č-Đ, 1993; IV. E-Gm,

1998).U prve četiri knjige objavljeno je ukupno 7.762 životopisa, sa 2.216 crno-bijelih i 447 fotografija u boji.

Pri izradi V. knjige Hrvatskog biografskog leksikona o stručnoj i znanstvenoj razini tekstova brinulo je 36 urednika struka - od kazališta, iseljenništva, gospodarske povijesti, starije književnosti do filozofije, šumarstva ili pak geologije, te 22 stalna urednika u Leksikografskom zavodu. Zbog brojnih bibliografskih podataka posebna se pozornost u ovakvome djelu mora posvetiti verificiranju podataka pa je na tim zadacima radilo čak 11 jezičkih stručnjaka.

Kao i sve dosadašnje knjige i u ovoj su knjizi zabilježeni oni istaknuti Hrvati, ili pojedinci hrvatskog podrijetla, koji su živjeli ili djelovali diljem svijeta, te suvremenici (rođeni do 1945. godine), pa se tako u ovoj knjizi nalaze biografije mnogih naših ljudi koji su svoje djelovanje vezali uz sjevernoamerički kontinent (Goss, Vladimir, Govorchin, Gerald Gilbert; Grđina John David; Grgić, Miljenko; Grčković, Niko; Hajdić Pavao; Halusa, Branko; Hitrec, Josip) odnosno za Kanadu (Godler, Zlata; Gorjup, Branko; Grlica, Đuro Veljko; Grubišić, Vinko; Grünwald, Davor).

Višnja Milas-Matutinović

Malo humora.....

PITANJA POSTAVLJENA SLUŽBI 981 - INFORMACIJE

-Dajte mi službu koja izbacivaju ljude i stvari iz stana.

-Dajte mi neku željeznariju koja reže na metar.

-Trebam jednu poljoprivrednu informaciju, gdje mogu nabavit minerale, znate, imam problema.

-Tko u gradu iznajmljuje manje avione, tako do 10 sjedala.

-Dobar dan. Trebam tepih 5 na 4 za dnevni boravak, dajte mi broj.

-Molim vas koliko ima kilometara od Zagreba do Milana, kad se ide, ovako, malo boljim autom.

-Znate kaj, recite vi mene, ja i moj prijatel se raspravljamo, kak se zove on veter kaj puše, jel tajfun ili tajkun?

-Tajfun.

-A-ha, hahaha, ja sam njemu lepo rekel da je tajfun, pa ne bu valda Todorić puhal.

-Zovem jedan broj i automat mi govori da je linija u kvaru. Možete mi reći što to znači?

-Molim vas broj od pozivnog broja za broj...

-Kak se zvala ona mršava športašica, ona je bila dugo prva, znate možda na koju mislim?

-Dobar dan! Ja sam nekad radila u Ilici, gdje su sada moji papiri?

-Gdje mogu nabaviti bicikl za po doma?

-Molim vas neku službu u HT-u

-Kuju službu konkretno trebate?

-A ŠTO VAS BRIGA ŠTO TREBAM!???

- Kad jaše crna kobila pod rednim brojem 7 ??

-Tko prodaje plastične poklopce za tegle u Vukovarskoj?

-Dobar dan! Kod mene u kvartu ima plakat na kojem su jakne,onak više drap, gdje se to može kupit?

-Gdje se nalazi ulica Pokojnoga (Pokornoga), veliju ljudi da je kod Kvatrića.

-Imate vi broj telefona Privredne banke u Pentagonu u Ilici?(misli na Oktogon)

-Dajte mi neku pizzeriu u Dubravi.

-Ima Paprika...

-Ma, ne, ne s paprikom, ja bih jednu miješanu... (Razni izvori)

Interview

Braća po krvi i braća i sestre u vjeri

U župi Hrvatskih mučenika, u Mississaugi 28. siječnja ove godine imali smo kraći razgovor s uzoritim kardinalom Vinkom Puljićem, gostom ove župe, kojeg je vodio naš dopisnik Stanislav (Batan) Dodig. Razgovor je u cjelosti objavljen 30. sječnja na radio postaji "Zvuci Hrvatske", a danas vama, dragi čitatelji prenosi-mo razgovor koji je tonski zapisan tom prigodom.

S. Dodig: Dobar dan, cijenjeni slušatelj "Zvukova Hrvatske", cijenjeni čitatelji HRVATSKE ISKRE, a vama je vaš Stanislav (Batan) Dodig. Una-pri-jed vam se ispričavam ako osjetite podrhtavanje u mom glasu, jer prema našem gostu osjećam neograničeno poštovanje, možda i izvjesnu dozu strahopoštovanja. S nama je danas naš dragi gost uzoriti Vinko, kardinal Puljić. Dobar Vam dan, uzoriti kardinale.

Kardinal: Dobar dan Vama i dobar dan svima koji nas preko radio valova čuju.

S.D.: Uzoriti kardinale, prvo pitanje koje ću Vam uputiti naravno je koji je razlog Vašem dolasku ovaj put u našu sredinu?

Kardinal: Ovo je nakon osam godina ponovni moj dolazak u Kanadu. Dva su posebna razloga, zapravo ima i treći. Jedan je pohod naših svećenika i vjernika u Kanadi i pastoralni pohod i ohrabrenje i povezivanje našeg naroda u ovoj zemlji s rodnim krajem. A drugotna dva razloga, poziv je župnika iz Mississauge, koji zajedno s vjernicima otvara dvadesetpetu godišnjicu kanonskog osnutka ove župe, te da budem ja onaj koji će otvoriti proslavu župe "Hrvatskih mučenika". Treći razlog je upravo proslava blaženog Alojzija Stepinca u Vancouveru. Tu ću zapravo ostati sve do proslave blaženog Alojzija Stepinca u ovom kraju i onda se vraćam doma.

S.D.Uzoriti kardinale, evo ja već dva dana pokušavam, što preko Vašeg osobnog tajnika, što preko kapelana Zdenka doći u kontakt s Vama. Satnica Vam je nabijena. Danas smo to pokušali učiniti uživo, međutim jednostavno nije išlo. Ja Vas neću zbog toga opravdavati, jednostavno zato što je to Vama suđeno, jer ste najmlađi kardinal!

Kardinal: Pa evo, nit' mi je zasluga, nit' mi je krivnja. Sada sam jedini aktivni hrvatski kardinal, a u kardinalskom zboru najmlađi sam kardinal. Godine 1994. postao sam kardinalom, i još sam najmlađi kardinal u kardinalskom zboru.

S.D. Naravno, naši slušatelji i ja osobno želimo Vam svaku sreću na Vašem putu, za koji znamo kako nije lagan, i nosi veliko breme.

Kardinal: Za mene ovaj pohod Kanadi i našem narodu hrvatskome u Kanadi je radost i on me neće toliko umoriti. Jasno je da ću često sve skupa doživljavati - stremljenja svih onih koji su daleko od svog kraja i svog zavičaja i na neki način svih onih posljedica koje se nose dolazeći u daleku zemlju, a ipak noseći u srcu uspomenu i vezu sa svojim krajem, svojim zavičajem.

S.D. Uzoriti kardinale, imao sam sreću par ratnih godina biti u Vašoj blizini, pokušavajući zajedno s nekim dobrim ljudima, na čelu kojih ste Vi stajali, učiniti neke stvari kako bi taj život bio malo humaniji, koliko on to može biti u ratnim uvjetima. Recite nam danas, Vi obilazite župe po BiH, kako Vi vidite današnju situaciju, današnji položaj Hrvata po župama?

Kardinal: Pa, pokušati ću što kraće rezimirati život koji je vrlo bogat, na neki način bremenit. U prvom redu najveći problem jest problem povratka naših prognanih Hrvata katolika iz Bosne i Hercegovine. Možda bih ovdje naglasio: na dio Bosne i Hercegovine koja je po Daytonu pripala vlasti - Srbima, u taj dio koji se zove Republika Srpska. Tu vrlo teško ide povratak ljudi na svoja ognjišta i još je možda problematika opstanka u tim mjestima, jer je to pitanje izvora života. Samo ću jednu brojku reći: u banjalučku biskupiju u Vrhbosansko sarajevsku nadbiskupiju treba se vratiti 220 tisuća Hrvata katolika. To je onaj kraj Bosanske Krajine i Bosanske Posavine. Na žalost, od tih 220 tisuća, vratilo se svega 3.000 ljudi na svoja ognjišta. Prva problematika je što lokalna vlast, srpska, poprilično stvara probleme oko povratka. Drugo, što

Uzoriti kardinal Vinko Puljić

nemamo podrške oko povratka, niti od hrvatskih čelnika u BiH, niti od hrvatskih čelnika u Hrvatskoj, a pogotovo nemamo podrške od Međunarodne zajednice. Trebalo bi poći u podatke koje ima UNHCR, dakle Međunarodna organizacija za izbjeglice, koliko je odvojila sredstva koje prima za pomoć Hrvatima katolicima da se vrate na svoja ognjišta. To su vrlo porazne brojke i jasno tu je jedna velika poteškoća kako pomoći povratnike. Druga poteškoća je pitanje zapošljavanja. Ljudi moraju od nečega živjeti. Premalo je programatske gospodarske linije da se istinski otvaraju radna mjesta, da ljudi mogu raditi. A sigurno da je i treće pitanje političkog rješenja,a to je jednakopravnost u BiH, da Hrvati budu konstitutivni, bolje reći da se ostvare kao konstitutivni narod zajedno sa Srbima i Bošnjacima muslimanima u BiH. Tu poteškoću je teško ostvariti iz političkih razloga, što nemamo niti strateški razrađenih programa, a pogotovo jer Međunarodna zajednica prema nama nema jednaka mjerila kao što ima prema druga dva naroda, bilo da se radi sa strane OHR-a. Na žalost u

BiH ima pet predstavnika međunarodne zajednice, ni oni nisu koji put -ne koji put, već više puta - jedinstveni. To je OHR Visoki predstavnik, to je OSC, organizacija za sigurnost, pa APTF: policija ili gosc. Klein u ime UN-a, pa onda SFOR, dakle NATO i EU promatrači. Svih tih pet organizacija često prema nama nemaju jednaka mjerila, i tu zapravo proživljavamo koji puta jednu diskriminaciju u ostvarenju prava i ostvarenju jednakosti na području BiH.

S.D.Uzoriti kardinale, dotakli ste Republiku Srpsku i položaj Hrvata u tom dijelu, odnosno nemogućnost povratka. Recite nam kakva je danas trenutačna situacija u BiH, onom dijelu koji pripada Bošnjacima i nama Hrva-tima iz BiH?

Kardinal:U Federaciji je jedan, na neki način pomak na bolje u smislu povratka, ali nije isti pristup Međunarodne zajednice. Kao da žele ispred

Međunarodne zajednice dati prednost Bošnjacima, da Federacija bude na neki način u rukama Bošnjaka, a da se Hrvati ostvare kao narod samo na području jednog dijela. Time zapravo forsiraju treći entitet, protiv čega sam inače, protiv svih entiteta. Ja sam za jednu jedinstvenu državu, demokratski uređenu, etnički izbalansiranu, bez tih entiteta, nego regionalno organiziranu, a u središtu države da bude jednakopravna, paritetna vlast, konzensusom riješena, rotacijom upravljana. Time bi zapravo, počevši od Predsjedništva, Vijeća Ministara, Doma Naroda, trokomponentna vojska, sudstvo, policija, banke, bili na neki način prepoznatljiviji za sva tri prisutna naroda,a tamo da ne bude tih entiteta, nego da bude uključeno etnički, prema izborima kako ljudi izaberu svoju vlast. Međutim, vrlo teško to provode jer Međunarodna zajednica nema jednaka mjerila u pristupu ostvarenja onoga što je proklamirano da su tri konstitutivna naroda u BiH.

S.D.Uzoriti kardinale, evo dali ste pregled situacije, koja naravno najviše interesira ljude u ovom dijelu. Mi smo prije dva mjeseca ovdje osnovali 63. podružnicu Hrvatskog kulturnog društva "Napredak". Bio sam dijelom uključen u taj rad, ljudi su se javljali, masa njih dobronamjerno, a jedan broj ljudi na drugi način. Recite mi, što Vi mislite, jer znam da ste Vi bili doista uključeni u taj rad. Bilo je nekih zajedničkih akcija ispred Ordinarijata kad je u pitanju radio postaja "Vrhbosna" u Sarajevu. Što Vi mislite o Napretku, što je on u ovih desetak godina od obnove dao za hrvatski narod?

Kardinal: Moj prečasnik slavne uspomene nadbiskup Stadler bio je jedan od onih koji je podupirao osnivanje "Napretka", prije 100 godina, jer ova je godina stota godišnjica osnutka "Napretka". U Crkvi su itekako shvatili kako je potrebno jedno društvo koje će odgajati kulturu i hrvatsku baštinu i

hrvatsku povijest. Smatrali su da je najbolje da to učini kulturno društvo, da bi se Crva mogla posvetiti duhovnim vrednotama, a podupirala je kulturne vrednote, koje treba prenositi na pokoljenja. Počevši od nadbiskupa Stadlera, preko nadbiskupa Šarića koji je spasio "Napredak" u vrijeme Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, posebno kada je svu imovinu zaštitio i ponovno kasnije vratio "Napretku". Time Crkva osjeća na neki način "Napredak" jednom vrednotom za koju se treba boriti. Zato Crkva i te kako podupire i na neki način gaji jednu simpatiju prema razvoju Hrvatskog kulturnog društva "Napredak". Od kada se Društvo obnovilo, ono je do danas jako puno napravilo. Smatrali smo da zajednički možemo neke stvari poduprijeti, počevši od osnivanja radio postaje "Vrhbosna", pa podupirući osnivanje "Gospodarske banke", koja je bila jedan veliki znak za gospodarski razvoj. Hvala Bogu da je to krenulo. Danas želimo da se upravo kroz "napredak" hrvatski narod uveže u svoju kulturnu baštinu, bilo da se radi u domovini, Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj, bilo da se radi u dijaspori, neka upravo to bude jedan prepoznatljiv znak uvezivanja hrvatske kulture. Zato se radujem osnivanju ovdje jednog hrvatskog kulturnog društva, a i želim da se to uveže na svim prostorima, radujem se tome udruživanju i tome stvaranju i čuvanju i prenošenju hrvatske kulturne baštine.

S.D. Uzoriti kardinale, vrijeme nam nažalost odmiče. Na kraju htio bih Vas upitati, moram Vas to pitati, što možemo mi odavde? Znam da Bosni i Hercegovini i Hrvatima Bosne i Hercegovine treba svega, treba pameti. Znam reći ćete treba se vraćati, treba novaca. Koji je najbolji način, što mi možemo odavde učiniti?

Kardinal: Pa u prvom redu htio bih da ljudi, koji su ovdje došli i pla-nira-

VLASTI BIH TRAŽIT ĆE OTVARANJE DOSJEA RAZGOVORA TUĐMAN-IZETBEGOVIĆ

Bosanskohercegovačke institucije vlasti mogle bi uputiti službeni dopis predsjedniku Stipi Mesiću i ministrima u Vladi RH o ustupanju svih stenograma s razgovorima koje su vodili Alija Izetbegović i Franjo Tuđman o pripajanju Hercegovine državnom teritoriju Hrvatske. Pokaže li analiza stenograma da je Izetbegović otvoreno nudio pripajanje Hercegovine Hrvatskoj, pokrenuo bi se sudski proces ne samo protiv Alije Izetbegovića nego i svih njegovih suradnika koji su u takvim i sličnim pregovorima sudjelovali.

Iz nekoliko političkih stranaka u BiH s kojima smo kontaktirali ponuđen je sličan prijedlog, koji bi kao zajednički dokument trebalo proslijediti institucijama vlasti u BiH i Hrvatskoj. Bivši predsjednik HDZ-a BiH i aktualni predsjednik Republikanske stranke Stjepan Kljuić otvoreno se založio za taj prijedlog. Kad bi BiH i Hrvatska postigle takav dogovor, prema Kljuićevim riječima, bila bi to najveća usluga svim njezinim narodima, kao i budućem razvoju dobrosusjedskih odnosa između dviju država.

- Otvaranjem tajnih dosjeda Tuđmana i Izetbegovića u kojima se spominjala podjela BiH razjasnila bi se nekoliko godina stara dvojba tko je i iz kojih razloga htio podjelu BiH? Moram reći da su se često okrivljavali samo Tuđman i hrvatska strana, a istodobno su prešućivane ideje velikog broja političkih čelnika u BiH iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda da se BiH podijeli radi nekih drugih političkih interesa. Izjava Alije Izetbegovića da je on teritorijalnim ustupkom dijela BiH htio testirati Tuđmana o tomu koje su mu teritorijalne inspiracije smiješna je - smatra Kljuić.

Jelavić poziva na potporu Hrvatima u BiH

MOSTAR, 6. vVeljače - Predsjednik HDZ BiH Ante Jelavić pozvao je u srijedu hrvatskog predsjednika Stjepana Mesića, premijera Ivicu Račcana i predsjednika Sabora Zlatka Tomčića da se "u skladu s ustavnim obvezama Republike Hrvatske i njezinim pravima kao supotpisnice Daytonskog mirovnog sporazuma aktivnije uključe u procese koji će dugoročno odrediti ustavnopravni i stvarni položaj hrvatskog naroda u BiH". Poziv je uputio i čelnicima hrvatskih političkih stranaka. Jelavić smatra da je usklađivanje ustava entiteta s Ustavom BiH "povijesna prilika za postizanje ideala ravnopravnosti naroda Bosne i Hercegovine", što je zajamčeno ustavom zemlje. (Hina)

ju se ovdje ukorijeniti, da presadeni ovdje sačuvaju onu hrvatsku kulturnu baštinu i vjeru otaca koju su ponijeli sa svoga kraja, iz svog zavičaja. Drugo, htio bih sve ohrabriti da ne zaborave svoje korijenje, kolijevku koja ih je zanjihala, niti grobove svojih predaka. Zbog toga treba ostati uvezan. Treće, želio bih da budete našim ambasadorima i veleposlanicima. ljudima koji će znati reći riječ u obranu upravo ljudi, koji su tamo nikli i tamo su živjeli i žele živjeti. Hrvati katolici u BiH ne mogu ostati sami, bez potpore cjelokupnog korpusa hrvatskog norda, bilo da se radi u hrvatskoj državi, bilo da se radi u hrvatskoj dijaspori. I upravo tada, ako budemo složni, bit ćemo jaki i ostvariti svoja prava. Na žalost, to pravo nije poklon, nego dar Božji, ali ga moramo izboriti kako bi ga ostvarili na tim prostorima. Zato mislim da možete pomoći višestruko. U prvom redu, politički, boreći se da se ta naša istina probije u svijet. Drugo, moralna podrška, bilo da se radi o pohodima, bilo da se radi o povezanosti s domovinom, a treće i materijalno. Svaka pomoć materijalna automatski je i moralna podrška, jer se time ne osjećamo usamljeni, odbačeni ili zaboravljeni. Da osjetimo, mi smo braća po krvi i braća i sestre u vjeri i da nas to povezuje bez obzira gdje se nalazili.

S.D. Uzoriti kardinale, kao što rekoh, vrijeme je isteklo. Ja Vam od srca želim zdravlje, dođite nam ponovno, družite se s nama, s Vama će nam biti lakše.

Kardinal:Hvala lijepo na željama. I ja isto želim svima koji nas čitaju obilježiti Božjeg blagoslova, i ne zaboravite na tu međusobnu povezanost!

Stanislav (Batan) Dodig

Kleinove izjave o davanju Hercegovine Hrvatskoj te odgovor Alije Izetbegovića, koji je uslijedilo, da je nudenjem Hercegovine "Tuđmana samo testirao", u HDZ-u BiH smatraju neprimjerenima, pogotovu u vrijeme kad hrvatski predsjednik Franjo Tuđman nije među živima. Bilo bi mnogo bolje da o tim vremenima govore dokumenti i zabilješke kako bi se na taj način realnije prikazalo to vrijeme i tadašnje političke ideje. Tim stajalištem i HDZ BiH, čiji su pojedini članovi sudjelovali u različitim pregovorima između Izetbegovića i Tuđmana, priklonili su se ideji o otvaranju stenograma. U središnjici SDA, čiji je počasni predsjednik Alija Izetbegović, ovakva stajališta pojedinih stranaka nisu željeli komentirati. Prema riječima glasnogovornika stranke Elvira Hadžiahmetovića, izjava njihova počasnog predsjednika je dovoljna, a kad osjete potrebu nešto komentirati, javno će se oglasiti. Posebni izlasnik UN-a za BiH Jacques Klein našao se na udaru brojnih kritika ne samo političkih stranaka nego i institucija vlasti. Zbog izjave da BiH nikada nije bila država i da je Izetbegović Tuđmanu nudio Hercegovinu ministarstvo vanjskih poslova poslalo je prosvjednu notu Vijeću UN-a.(Glas Slavonije 7.2.)

HDZ BiH osudio Izetbegovićeve izjave

HRVATSKA demokratska zajednica BiH osudila je nedavne izjave bivseg predsjedatelja Predsjedništva BiH Alije Izetbegovića kojim je optužio pokojnog hrvatskog predsjednika Franju Tuđmana da je dijelio BiH. HDZ u priopćenju navodi kako Izetbegoviću ne služi na čast davati takve izjave o čovjeku koji više nije među živima.

"Sama činjenica da Tuđman nije prihvatio Izetbegovićev prijedlog da Hrvatskoj pripoji zapadnu Hercegovinu najbolje govori tko je i kako htio dijeliti BiH", navodi se u priopćenju HDZ BiH. Prema Izetbegovićevoj nedavnoj interpretaciji svojih razgovora s pokojnim hrvatskim predsjednikom Tuđman je želio više teritorija BiH uključujući i Mostar i Stolac.

Voditelj misije UN u BiH Jacques Paul Klein nedavno je također izjavio da je Izetbegović nudio Tuđmanu pripajanje Hercegovine Hrvatskoj te da su mu to osobno potvrdili i Tuđman i Izetbegović.

HDZ BiH tvrdi kako se Tuđman zauzimao da svaka republika (bivše Jugoslavije) "postane država u AVNOJ-skim granicama".

HDZ BiH zamjera sadašnjoj vlasti u Hrvatskoj da se, kako se navodi u priopćenju, maćehinski odnosi prema Hrvatima u BiH. (HINA, 8. veljače)

Katolička je crkva imala odvažnost, da u bližoj (kao uvijek kad je trebalo) digne ovdje svoj glas protiv zakulisnog rata internacionalne masonerije, protiv moralne depravacije naše omladine putem plaćene nearijske štampe, protiv zločina pobačaja dirigiranih sa strane ncsavjesnih lovaca za imetkom i užicima; imala je odvažnost, da kaže mušku riječ i u obrani naših hrvatskih nacionalnih prava, čak i okrunjenim glavama. Ali ona bi se izneverila svojoj zadaći, kad ne bi s istom dosljednošću dizala i danas glas na obranu sviju, koji se žale na nepravde, kad mu na svoju ruku tko ubija ili na koji mu drago način oštećuje pripadnike druge rase ili narodnosti. To može samo zakonita vlast, ako je nekome dokazana krivica, radi koje zaslužuje kaznu.

To traže i pravo shvaćeni interesi i pravo shvaćena ljubav prema vlastitom narodu, koja za katolike jest i ostaje ne prazno slovo nego moralna dužnost, za koju je odgovoran Bogu.

Katolički muževi i žene! Katolički vjernici! Blagdan je danas Krista Kralja. Ne kralja, čija je vlast od danas do sutra, nego vladara vjekova! A za toga vladara stoji pisano: 'Narod i kraljevstvo, koje Ti ne bi služilo, izginut će, takvi narodi sasvim će se zatrti.' To je povijest dokazala već mnogo puta. To će ona dokazati opet, ako današnji narodi budu otklonili zakon Evandenja i odbacili Krista.

Vaša je sveta dužnost raditi na tome, da se duh istinskoga Evandenja unosi

STRIP KNJIGA O KARDINALU STEPINCU

Trogir, 4. 2. 2002. (IKA) - Uz 42. spomen dan smrti blaženog Alojzija Stepinca trogirska izdavačka kuća "Naklada Vukman" objavila je prvu strip knjigu "Znak vremena" o životu i mučeništvu zagrebačkog nadbiskupa kardinala Alojzija Stepinca. "Stepinac je obranio Crkvu i svoj narod, ali je branio i pravednu savjest i ljudsku slobodu pred nehumanom logikom dvaju totalitarizama, komunizma i fašizma. Njegovo pouzdanje u Boga nakon protekla četiri desetljeća pokazalo je u povijesnoj i duhovnoj punini da svjetlo Istine, čak i ako ga netko stavi pod trijem, ali pokuša utnuti, uvijek na kraju zasja svojom mističnom snagom", piše autor teksta Zoran Vukman, koji je u scenariju oživio lik kardinala Stepinca, proživši životopisne činjenice s romansiranim epizodama iz njegova mučeništva, otvarajući i pitanja je li Stepinac bio žrtva masonske, a ne samo komunističke zavjere. Tekst na svakoj stranici prati jedan ili više crteža našega mladog i u svijetu poznatog strip crtača i karikaturista Nikole Listesa, koji je dostupne fotografije iz života zagrebačkog nadbiskupa i montiranog procesa u komunističkoj sudnici vjerno i vješto pretočio u jedinstvenu likovno-literarnu monografiju u kojoj će pouku i utjehu naći najširi vjermički krug čitatelja, a životopis Stepinca pretočen u "devetu umjetnost" posebno će biti zanimljiv mladima.

Knjiga "Stepinac Znak vremena" bit će predstavljena na tribinama diljem Hrvatske.

Sestra Marcela s jednom od malih gošći na banketu za gradnju crkve u Norvali

u naš javni i privatni život. A u Evandlju uz Boga prvo mjesto zauzima i zapravo jedino mjesto ljudska ličnost. Čovjek je od Boga postavljen da bude kruna svega stvorenoga, da bude vladar stvorenja: Rastite i množite se i napunite zemlju i vladajte njome i budite gospodari riba morskih i ptica nebeskih i svih životinja, što se miču po zemlji. I ta ljudska ličnost, koju je ovo naše moderno doba degradiralo na nivo roba stvorovima, ima opet postati centrumom, oko kojega se kreće sve stvoreno prema planu određenom od Stvoritelja svijeta. Jer i najzadnja ljudska ličnost, zvala se kako mu drago i pripadala kojoj mu drago rasi ili narodu, nosi u sebi utisnut pečat Boga živoga, neumrlu dušu.

Jedan od razloga, koji je duboko vjernoga Kristofa Kolumba tjerao preko oceana, bila je i želja, da nove narode privede Kristu. Kad su ga nakon njegova povratka zapitali o novim zemljama, opisao je blago i čudesa te nove zemlje ushićenim riječima. No, završio je svoj govor riječima: 'Indija (kako je on mislio za Ameriku), Indija je lijepa i bogata zemlja, ali najljepši biser Indije to je duša Indijanaca!' Da! To je najljepši biser svakog čovjeka, kojega izgubljenoga da nade, nije se žacao sam Sin Božji Isus Krist, da side s nebesa, da preda ne samo sve što ima, nego da položi i svoj vlasiti život na križu, da taj biser, čovječju dušu, izvadi iz blata grijeha, pridigne i spasi."

"Stepinac", Aleksa Benigar

Povorka folklorša pred župon Naše Gospe Kraljice Hrvata, Stepinčevo

Preporučujemo Vam

TRAVEL SERVICE LTD.

Special agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS
IN CROATIA

GeneralTurist Travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvtrke je obitelj Lončarić. Professionalnim uslugama ove agencije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- IVICA (JOHN) LONČARIĆ -

3045 Southcreek Road Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6
(905) 602-8900 Generaltourist@ICA.net www.generaltourist.com Fax: (905) 602-8899

CHIN Radio is now broadcasting LIVE on the internet 24 hrs a day! Check out our new and improved website: chinradio.com and listen to FM 100.7 and AM 1450 live on your computer! email us your comments at: promotions@chinradio.com. We would like to hear from you!

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 1001, 15. II 2002.

Uz Stepinčevo...

Za vrijeme Stepinčeva biskupovanja bilo je, bez sumnje, jedno od naj-osjetljivijih pitanje: Kakav stav mora zauzeti katolik prema nacističkom učenju o rasi? Već prije rata nadbiskup je u tom pogledu dao jasno smjernice. Godine 1938., na svršetku duhovnih predavanja u korizmi, dotaknuo se i toga pitanja. "Moderni rasizam", kazao je on, "zanijera npr. Crkvi što neće pasti na koljena pred njegovim kumirom i pokloniti se."

Ali zar je narodnost najviše dobro čovječje? Nije, jer bi inače moralo biti u stanju, da ispuni težnje čovječje i učini ga blaženim na zemlji. A da to ne može, jasno je. A na koncu konca, sa smrću prestaju i sve rasne razlike. Zato se čovjek na sudu Božjem neće opravdati pripadnošću ovoj ili onoj rasi, nego poštenim životom i dobrim djelima.

Ako, dakle, ljubav prema narodnosti prijeđe granice zdravoga razuma, onda to nije ljubav, a strast niti je od koristi niti je od trajnog opstanka. Zato Crkva i u nacionalnom pogledu postavlja načelo: "Što nećeš, da tebi drugi čini, ne čini ni ti drugome."

Ljubav prema svojoj narodnosti ne smije čovjeka učiniti divljom životinjom, koja sve ruši i izazivlje osvetu, nego je mora oplemenjivati tako, da svome narodu pribavi poštovanje i ljubav drugih naroda. Zato ljubav prema vlastitom narodu ne stoji u nikakvoj opreci s ljubavlju prema čitavom čovječanstvu, nego se međusobno dopunjuju. Svi su, naime, narodi djeca Božja i zato svi vape k Bogu: 'Oče naš, koji jesi na nabesima'.

Prvu, dakle, istinu i zlatnu sredinu i u ovom pitanju naučava Crkva, a ne kojekakvi rasizmi.

Vi, dakle, nećete nikada ispravnije i korisnije ispoljiti svoje ljubavi prema Hrvatskom Narodu, nego ako slijedite nauku Crkve. Ona vas odvrća od ekstrema, koji u narodnosti vidi kumir, kojemu moraju pasti žrtvom najsvetija prava čovjeka i njegove osobe.

Ali Crkva vas s druge strane upućuje, da je grijeh biti ravnodušan prema svome narodu, kako to učini razorni i krvavi komunizam. Moralna je i etička dužnost čovjeka, da svoj narod ljubi. I zato svak pravi katolik cijeni svoj narod, radi oko njegova moralnog i materijalnog pridizanja i brani njegova prava.

Ako biste pak prezreli glas Crkve i poslušali novovjeke proroke, budite uvjereni, da ne ćete biti ne spasioci, nego grobari i svoje i hrvatske narodne sreće. Ponesitu tu zavjetnu misao s ovih konferencija i recite svojim kolegama i kolegicama: grobar je svoje i naše narodne sreće onaj, tko u Hrvatskoj ruje protiv Katoličke crkve."

Za vrijeme rata, kad su nacisti imali odlučnu riječ, nadbiskup se nije bojao podići glas protiv poganskog učenja o rasi. Načelne i snažne dvije su propovijedi, iako se on i u drugim zgodama znao dotaknuti toga važnog pitanja. Temeljiti obračun s rasizmom učinio je on 25. listopada 1942., tj. na

blagdan Krista Kralja. Ova njegova propovijed, kao i neke druge, nisu još nikada bile objavljene u tisku radi prilika. Govoreći o Kristovoj kraljevskoj vlasti, pošto je odgovorio na pitanje što su pojedinci pred Kristom, on postavljao novo pitanje:

"A što su pred Bogom rase i narodi na zemlji? Vrijedno je, da se i o tom upitamo u doba, kad su klasne, rasne i narodnosne teorije postale prvim predmetom raspravljanja među ljudima.

Prva stvar koju tvrdimo, jest, da su svi narodi bez iznimke pred Bogom ništica. 'Svi su narodi' - govori prorok - 'kao ništa pred njim i smatra ih za ništa i ništavilo.' Te riječi prorokove našle su već mnogo puta u povijesti svijeta

svoju potvrdu, kad je Božja ruka iz raznih razloga pomela pojedine narode s lica zemlje. Ona je to u stanju činiti i danas sa svakim narodom, jer 'malo i veliko stvorio je Gospod', ako se kao narod ne bude ravnao po zakonima od Boga postavljenim.

Drugo, što tvrdimo, jest, da svi narodi i rase potječu od Boga. Stvarno postoji jedna rasa, a to je Božja rasa. Njezin rodni list nalazi se u knjizi Postanka, kad je ruka Božja iz gliba zemaljskoga sazдалa prvoga čovjeka i udahнула mu životni dah. Na sličan način načinio mu je i družicu, a onda ih blagoslovio govoreći: 'Rastite i množite se i napučite zemlju'. Svima pripadnicima te rase sasvim je jednak i ostatak do konca svijeta i dolazak na ovaj svijet i odlazak sa ovoga svijeta, jer je bez iznimke zapisano prstom Božjim: 'Prah si i u prah ćeš se pretvoriti.'

Pripadnici te rase mogu biti više ili niže kulture, mogu biti bijele ili crne boje, mogu biti odijeljeni oceanima, mogu živjeti na sjevernom ili na južnom polu, ali bitno ostaju rasa, koja od Boga proizlazi i Bogu ima da služi prema normama naravnog i pozitivnog zakona Božjeg, zapisanog u srcima i dušama ljudi i objavljenog po Sinu Božjem Isusu Kristu, vladaru svih naroda.

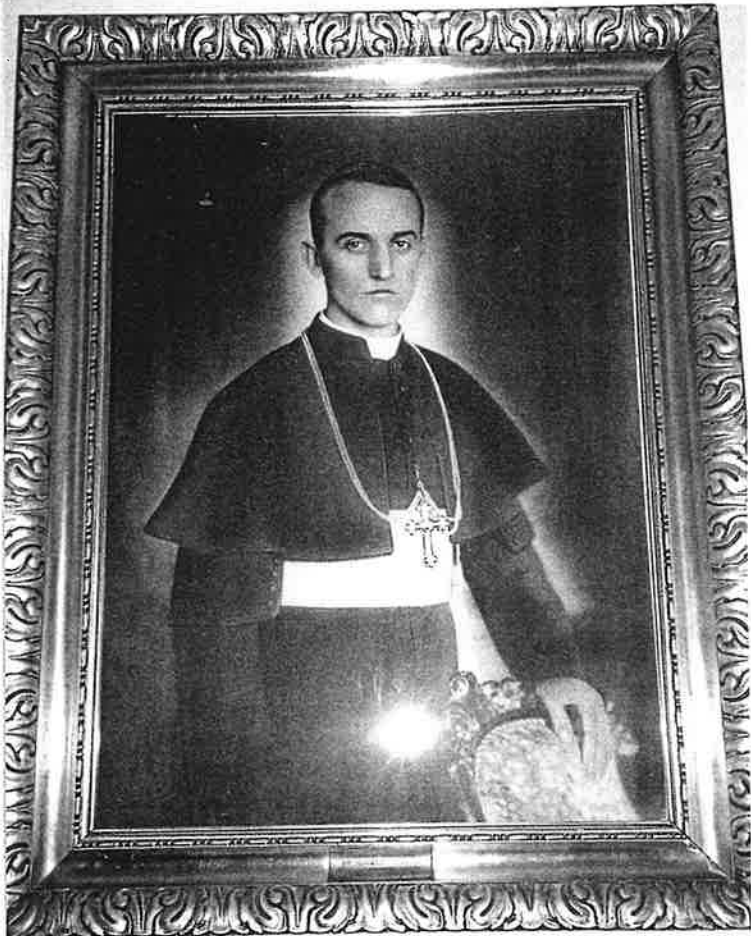
A čemu onda razni narodi i koja im je funkcija? Oni su tu svi bez razlike, zato da služe proslavi Boga. Jer i ako je Bog u sebi biće jednostavno, nama ljudima mnogo više odskaka njegova veličina i ljepota iz raznolikosti stvorenih stvari. Kako divan mora da je Bog, kad je u stanju stvoriti tako šaroliko biljno carstvo! Tako šaroliko rudno carstvo! Tako raznoliko životinjsko carstvo! Tako golemi broj nebeskih zvijezda! Tako goleme oceane! A zar ne odskaka vanredno njegova veličina,

mudrost i snaga, kad je stvorio i tolik broj naroda na zemlji s tako raznolikim jezicima! Zbog te raznolikosti jezika i naroda može biti mnogo plemenitog natjecanja među narodima i unaprijeđivanje kulture kao što je i mnogo življi život u obiteljima, gdje je više djece.

Konačno narodnost kao takva može biti kao jaka ogradba od moralne pokvarenosti, koja se širi iz drugog naroda. Imao je Bog, dakle, velikih i mudrih razloga, kad je stvorio šarenilo naroda i dao zapovijedi iskrene ljubavi prema vlastitom narodu u srca i duše ljudi.

No, ta raznolikost ne smije biti izvorom međusobnog uništavanja. Jer treće, što tvrdimo, jest, da svaki narod i svaka rasa, kako se danas odrazuje na zemlji, imade pravo na život dostojan čovjeka i na postupak dostojan čovjeka. Svi oni bez razlike, bili pripadnici ciganske rase, ili koje druge, bili Crnci ili ugladeni Evropejci, bili omraženi Židovi ili ponositi Arijci, imadu jednako pravo da govore: 'Oče naš, koji jesi na nabesima.' A ako je Bog svima podijelio to pravo, koja ga ljudska vlast može nijekati? Svi narodi bez razlike, kako se zvali, imadu jednaku dužnost, da se udaraju u prsa i da govore: 'T otpusti nam duge naše, kao što i mi otpuštamo dužnicima našim.'

Zato je Katolička crkva uvijek osuđivala, a i danas osuđuje svaku nepravdu i nasilje, koje se počinja u ime klasnih, rasnih ili narodnosnih teorija. Ne može se istrijebiti s lica zemlje inteligencija, jer to možda prija radničkoj klasi, kao što je učio boljševizam. Ne može se istrijebiti s lica zemlje Cigane ili Židove, jer ih se smatra inferiornom rasom. Ako se budu na laku ruku primjenjivali principi raznih teorija, koje nemaju temelja, da li uopće postoji za bilo koji narod još kakva sigurnost na zemlji?

Damir Borovčak: Hello Toronto - ovdje Zagreb

PRIVILEGIJE I NEOSJETLJIVOSTI

Jeli politička borba doista za opće dobro ove države i ovog naroda? Ili je to samo ostvarivanje osobnih - sebičnih ciljeva pojedinaca, bez sažaljenja na sveopće stanje

STANJE U PRAVOSUĐU

Kada se danas upitamo u kojem mi to vremenu i sustavu živimo, teško možemo odgovoriti bez pogleda u svakodnevni tisak. Novine, osim što donose novosti, uveliko kreiraju današnje javno mijenjenje. To je jasno izrekao i Ivica Crnić, sadašnji predsjednik Vrhovnog suda Hrvatske u intervjuu Večernjem listu od 11. veljače 2002. On kaže: "Ne mislim da novinari imaju manju moć od političara. Novinari imaju strašno veliki utjecaj. Morali bi razmjeriti tome imati i veliku odgovornost za svoja djela." Koliko je sudstvo u krizi, kao jedan od korektora svakog pa i hrvatskog društva, govori i slijedeća Crnićeva misao: "Možda bi sudu trebalo dati mogućnost i da odvjetnika koji zloupotrebljava pravo, na neko vrijeme, smjesti čak i iza rešetaka". Ustvrdio je kako i bivša HDZ-ova vlast nije tome poklanjala pažnju, a za sadašnju vladajuću koaliciju Crnić je rekao da je "probleme u pravosuđu počela rješavati tek na polovici mandata", te je zatražio i više sudaca i više opreme. Crnić je inače neko vrijeme bio ministar u HDZ-ovoj vladi, ali je nezadovoljan dao ostavku iz stručno - načelnih razloga. Ipak zaboravio je da se HDZ-ova vlast trudila potaknuti sudstvo na bolji i učinkovitiji rad te podigla plaće u pravosuđu za sto posto, ne bi li stimulirala suce na brže i učinkovitije rješavanje problema. Ipak, bitnije poboljšanje se nije dogodilo, iako su se očekivala rješenja koja bi došla upravo iz bolje plaćenih pravosudno-sudačkih struktura. No i koalicijska vlast, i pored velikih predizbornih obećanja pod krilaticom "Pošteno, pošteno", pokazala se posve neučinkovitom po pitanju rješavanja problema iz mnogih područja, pa i iz područja pravosuđa.

SOCIJALNA NEOSJETLJIVOST

Odras sveopćeg društvenog stanja, a ponekad i raznih medijskih utjecaja, o kojima na neki način govori i Crnić, potvrđuje glavni naslov na naslovnici istog broja Večernjeg lista od 11. veljače 2002. koji glasi: "U deset godina ubilo se 10.000 Hrvata" i matematički razrađen podnaslov "Na dan se ubiju tri osobe". U tom broju je i znatan udio hrvatskih branitelja - preko 1.000 - točan podatak nije do kraja stručno istražen. Radi li se o sveopćem razočaranju, bolesti našeg društva, nepravednim odnosima u društvu, iznevjerenim očekivanjima o prošloj ili sadašnjoj vlasti, radi li se o bolesnim pojedincima, o morahu i socijalnom stanju društva ili o nečem posve drugom? U svakom slučaju to je grozna činjenica, koja bi svaku vlast trebala duboko zabrinuti. Sam podatak velikog broja suicida u tako malom narodu, strašan je do krajnosti. U jeku novih političkih kriza i novih previranja u pojedinim strankama koalicije i oporbe, u stalnoj borbi za vlast, trebalo bi se u stvari zapitati u kakovom mi to društvu živimo. Jeli sva ta politička borba doista za opće dobro ove države i ovog naroda? Ili je to samo ostvarivanje osobnih - sebičnih ciljeva pojedinaca, bez sažaljenja na sveopće stanje.

O tome razmišlja i Marica Plančić iz Splita, koja se nedavno u Slobodnoj Dalmaciji obraća i don Ivanu Grubišiću s riječima: "Vi ste u Dnevniku HTV-a komentirali pismo biskupa, upućenoga hrvatskoj Vladi zbog socijalne neosjetljivosti i sve težeg stanja u našem društvu. Rekli ste da biskupi imaju pravo, da je u nas sve gore i gore, bijeda sve veća i veća, ali da bi bilo daleko uvjerljivije da to Crkva pokaže svojim primjerom s obzirom na to da je i ona na državnom proračunu. Tu ste u pravu, ali zašto niste pozvali sve strukture vlasti - od Predsjednika države do saborskih zastupnika, ministara i drugih - da daju svoj primjer: da svi primaju prosječni osobni dohodak, da se u saborskom restoranu obrok ne plaća 10-20 kuna, nego 100-150, da saborski zastupnici ne spavaju po skupim hotelima, nego po prihvatilištima, da ih ne voze vozači u službenim vozilima, neka se voze sami tramvajima i autobusima, da se ne služe službenim mobitelima, nego telefonima, itd. Tako bi se prikupila značajna svota novca za sirotinju koje je sve više, a da ne govorim kako bi narod dušom i tijelom bio uz takvu vlast. Bijeda bi bila lakša, onda bi se znalo da je vlast za domoljublje a ne za koristoljublje." Doista ovo društvo i naš narod vapi za izraženijim oblicima pravde i socijalne osjetljivosti političara. I doista, što je

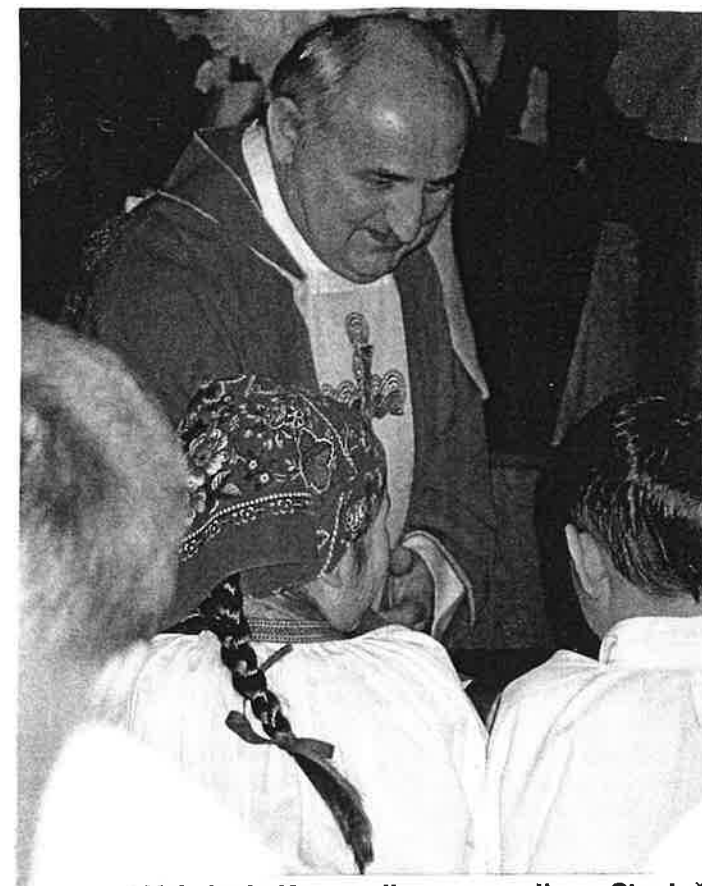
onda ostalo od svih predizbornih obećanja, pa i one krilatice "Pošteno, pošteno"?

PRIVILEGIRANI POLITIČARI

Po povijesnom iskustvu, tek kad političar dođe na vlast pokaže se njegova prava vrijednost. U opasnosti je društvo u kojem političari nemaju smisla za istinu. Nedostojno je poštenog političara, tvrditi i obećavati više nego što zna da će u konkretnim prilikama moći poduzeti i učiniti. Brz uspjeh na stranačkim kao i državnim izborima, ali na štetu istine, vrlo se brzo pretvara u gubitak povjerenja i na koncu u poraz. Već dulje vrijeme, suočeni smo s teškom moralnom i socijalnom krizom društva, iz koje izlaz neće biti nimalo lak i bezbolan. Političar mora imati snagu reći i zastupati istinu i onda kada je ona možda mnogima neugodna, pa i uz opasnost da ne dobije neke glasove. Politika je previše važna, da bi se u ključnom trenutku prepustila isključivo profesionalnim političarima. Oni, naime, mogu postati taoci ali i manipulatori svojih lakih obećanja, naročito kada se radi o njihovim osobnim interesima. Nema nikada dovoljno samoodgovornosti, kod onih koje zanosu osobna korist i želja za vlašću. Svaka prilika za demokratskim promjenama u ovom vremenu, zahtijeva etički odabir samo onih političara koji dokazuju viši stupanj socijalne, a time i nacionalne osjetljivosti, te pokazuju osjećaj za pravičnost i opće dobro. Uspostava kvalitetnog pravosudnog sustava je pri tome samo jedan oblik brige za čestito i pravednije društvo, a osobni primjeri zajedničkog podnošenja tere-ta socijalnih nepravilnosti (na koji ukazuje čitateljica u 'Slobodnoj Dalmaciji'), drugi oblik brige za ozdravljenje društva. Doista, čini se da bi hrvatska politika bila puno zdravija, kada bi političari i saborski zastupnici živjeli bez privilegija i s primanjima prosječnog osobnog dohotka.

Damir Borovčak

damir.borovcak1@zg.tel.hr

Vel. Josip Kos sa djecom za vrijeme Stepinčeva

Marina Vuković: Za čavrljanje uz šalicu kave, ili nešto drugo...

Gledajući neki dan našu dalekovidnicu, čula sam izjavu pomošnika ministra za rad i socijalnu skrb vezanu uz ukidanje dosadašnjih otpremnina koje su poslodavci bili dužni isplaćivati radnicima prilikom otpuštanja (što ne znači da su to i radili, jer je sve ovisilo o poslovanju pojedinačnog poduzeća); izjava glasi doslovno: "Troškovi otpuštanja radnika opterećuju poslodavce." Ostala sam tez teksta, zapanjena na tako bezosjećajnu i besmislenu izjavu iz resora koji bi, ako to već ne čine ostali, trebao poduzimati sve kako bi toj osiromašenoj, nezaštićenoj sirotninji koja se naziva radnicima, osigurao kakvu-takvu socijalnu sigurnost i mogućnost preživljavanja. Nitko nikoga ne traži nikakvu nezaslužnu socijalnu pomoć, već samo ono ljudsko, zaradeno nakon dvadeset, trideset, četrdeset i više godina rada, što će im omogućiti da žive koliko-toliko dostojanstveno i ponosno, bez traženja milostinje od obitelji, rodbine, prijatelja, poznanika, humanitarnih institucija, Caritasa, javnih kuhinja i na koncu - kontejnera za smeće!

Iako i iznos dosadašnjih otpremnina nije bio Bog zna kakav, ipak je koliko-toliko upotpunjavao mizeriju koja se kod nas milozvučno zove -mirovina. (Često se pitam: odakle taj izraz - mirovina ili umirovljenje?, ako je korišten riječi - mir - onda nema nikakvog smisla, jer sama pomisao na mirovinu kod osoba koje ju čekaju ili ju već primaju izaziva sve druge osjećaje, a najmanje - mir, najčešće su tu strah, strah od svakog novog dana u kojem će nešto neizostavno manjkati, strah od bolesti i potrebe odlaska liječniku kod kojeg već samo otvaranje vrata košta stotinjak kuna najmanje; strah od osamljenosti; strah od nemoći; od najbanalnijih potreba koje neće moći podmiriti, poslova i poslića koje sam neće moći obavljati i obaviti, a u nemogućnosti si nekome platiti da to učini umjesto tebe; strah..... nabranje bi moglo ići u nedogled.)

Za staračke domove 20% umirovljenika kad bi i željeli i mogli, nemaju dovoljno prihoda. Prosječna mirovina se vrti sada negdje iznad tisuću kuna (nisam sigurna, moram provjeriti) a smještaj u domu iznad je 2 tisuće kuna. To je najniža tarifa uz napomenu da se čeka po nekoliko godina, a ako nemaš veze i poznanstvo, ni čekanje puno puta ne pomaže.

Ušparati je jednom dijelu nemoguće ako se zna da ima puno onih koji rade još uvijek za najnižu plaću, ako se to uopće može nazvati plaćom, koja pokriva tek trećinu minimalnih troškova jedne prosječne obitelji. Ne smijemo zaboraviti niti one čija je plaća manja i od najniže, znači od bjednijih 1.400 kuna.

Čini mi se da bi crnih misli bilo dovoljno za danas pa pređimo na nešto veselije. Eto, recimo, od danas se u domovini lakše diše i mirnije spava jer je HSLŠ konačno izabrao novog, odnosno starog predsjednika - Dražena Budišu, koji je, kao što znate pobijedio svog najvećeg takmaka, Jozu Radoša, kojeg, inače, u domovini zovu (ne sjećam se da li sam vam to već rekla, ali od viška, kažu, glava ne boli) zbog sličnosti (tako barem kaže velik broj poznatih Hrvata) s poznatim glumcem Jozo Banderas. Puno je toga rečeno lijepog i ružnog, a najdijmljiviji je bio (ali sa dobrom dozom ironije) Goran Granić koji je gosp. Budišu javno zamolio za oprostjenje ako ga je ikada povrijedio, pružio mu ruku pomirenja, uz napomenu da za njih obojicu ima mjesta u stranci. Kakva će biti njegova sudbina, kao i sudbina Jozu Radoša, saznat ćemo uskoro, jer je u predizbornoj kampanji puno prljavog veša izneseno na površinu, pa će to valjda netko trebati oprati, osušiti i na kraju ispeglati.

Uskoro nam predstoji još jedan čini mi se još zanimljiviji izbori, oni u HDZ-u, čemu je pridonijela podpredsjednica te stranke novinarka Maja Freundlich, lamantirajući po dijaspori, točnije po Americi gdje je izjavila da će se kad HDZ dođe na vlast suditi predsjedniku države, jer ga smatraju izdajicom domovine i generala, a ni Račanu neće biti lako jer je on ipak izvršna vlast, a on je po njezinom mišljenju nepopravljiv komunist, prevarant, lažac i krvnik. Izjava je digla pravu prašinu pa je reagirao čak i Vladimir Šeks, ogrativši se izjavom da su to njezini stavovi, a ne službene politike HDZ-a. Naljutio se i Ivo Sanader poručivši svojoj zamjenici:"To neće ići!" Možda su se Majini stranački kolege više uzбудili i naljutili zbog njezine želje da postane predsjednica HDZ-a, o čemu se je sada i javno očitovala, priznavši da je i njezin put preko bare bio provjera valjanosti njezinog predsjedničkog programa. Zanimljivo je kako dobar dio političkih autsajdera voli otići u Ameriku, pa i kod vas, prodavati pamet. Dok sam živa neću shvatiti umišljenost u vlastitu veličinu i ambicioznost nekih osoba, jer to ipak nema veze sa samopouzdanjem, iako sam dobrih osoba sretala i srećem još uvijek.

Podsjetilo me to na jednog poznatog karlovačkog stranačkog člnika koji je inače bio vozač kamiona (nemojte misliti da podcjenjujem tu profesiju ili

bilo koju sličnu - dapače) i koji je sam sebe predložio za gradonačelnika, kad to nije prošlo tražio je mjesto pročelnika, načelnika i na kraju direktora bilo koje tvrtke. Na kraju je i postao direktor velike trgovačke kuće, koja je nedavno potpuno propala, radnici su završili na ulici i na burzi, a gospodin direktor u zasluženju mirovini. A vjerujte mi da mu je netko slučajno ponudio mjesto ravnatelja bolnice, on bi i to prihvatio! Najžalosnije je ipak to da takvi slučajevi u domovini nisu iznimka, već pravilo. Zanemarivanje i neuvažavanje struke uskoro će, ako već nije, porasti u novi, mogao bi to nazvati 'hrvatski sindrom.

I dok bi tako pčelica Maja sudila predsjedniku on je ovih dana dobio ovogodišnju nagradu američke odvjetničke komore koja okuplja oko 420 tisuća sudaca i odvjetnika - Inicijativa za Srednju i Istočnu Europu, a primit će je na svečanosti u kolovozu u Washingtonu.

Služaj Milana Bandića uveden je kraju, ali će tek sada početi problemi jer ako se u roku od 30 dana ne izabere novi gradonačelnik, morat će se imenovati povjerenik koji će morati provesti izbore u roku 60 dana. I kad sam se već poveselila da je dobro nam poznata priča o Zagrebu, izborima i gradonačelniku stvar prošlosti, sve opet počinje iz početka. Bandić je otišao ispraćen pljeskom, pa čak i suzama, nakon kratkog i impresivnog oproštajnog govora. Sada kad su se duhovi smirili, shvatilo se da je Zagreb izgubio dobrog gradonačelnika, zbog nekakvog nam ne baš urođenog morala. Biramo kriterije - kako nam kada paše. Kad bi se radilo o pijanstvu kao predispoziciji onda Jeljcin nikad ne bi postao predsjednik Rusije, jer on uglavnom ne samo što često nije mogao stajati, već su ga barem dvojica kršnih dečkih morala pridržavati. I nikome ništa. Ne kaže se uzalud: pijan k'o Rus. Neki pak europslki ministri često završe u rukama atraktivnih starleta i tada im obično poraste popularnost. Amerikanci bi ih vjerojatno pribili na stup srama. Da li zbog morala ili lažnog morala?

Ušli smo u veljaču, vrijeme maškara i karnevala. Mnogi su navukli maske, a neki ih nisu ni skinuli. Samoborci su već tradicionalno među prvim privremeno preuzeli vlast od onih lojalnih i odmah pozvali u goste, kako to protokol i nalaže predsjednika države riječima:"Dođi k nama, dragi Stipe, ne treba ti niti lipe."

Usljedio je munjeviti odgovor s Pantovačaka: "Ne mogu vam doći, dobre duše,ovlasti mi ukinuše."

Srdačan pozdrav,vaša
Marina

MUP: U PROŠLOJ I PRETPROŠLOJ GODINI NA CESTAMA POGINULE 1.302 OSOBE

ZAGREB, 11. veljače (Hina) - U prošloj i pretprošloj godini na hrvatskim su cestama poginule 1.302 osobe. U 2001. poginulo je 647 osoba, osam manje nego godinu prije navodi MUP u pisanom odgovoru na zastupničko pitanje Ivice Tafre (HDZ), koji je tražio podatke o poginulima i posljedicama prometnih nezgoda.

S obzirom na činjenicu da je u prošloj godini poginulo manje osoba, nego godinu prije, MUP sa zadovoljstvom konstatira da je time nastavljen trend smanjenja broja poginulih u odnosu na prethodnu i prijašnje godine. U odgovoru se navodi da je 1990. u prometnim nezgodama poginulo 1.360 osoba.

Od 647 smrtno stradalih u prošloj godini njih 417 poginulo je na mjestu prometne nesreće, 65 pri prijevozu u zdravstvene ustanove, dok je 165 osoba preminulo u razdoblju do 30 dana od dana prometne nezgode.Smrtno je stradalo 335 vozača, 170 putnika i 142 pješaka.

HRVATSKA ISKRA
Vaše zadovoljstvo

Mojim očima (i srcem)....

MEŠTROVIĆEV ZDENAC

Nemamo fontane, al imamo želje,i po koji novčić dali bi za sreću...

Koliko puta na Zdencu života čekam da se smiri vode krug, da vidim svoj novčić, svoj poklon za sreću kako blješti sam na dnu.

Jednoga dana još jedna je ruka svoju toplu želju dala snu, i dok se u vodi odrazilo nebo još jedan novčić sjao je na dnu.

sjajan ko zvijzda bljesnuo u noći

U njenom oku kupao se grad....

spomenik života dao nam je nadu da će nam se snovi nać'....

Koliko nade polažem u novčić, što ga opet bacam sad u krug, I čekam da smiri se voda u noći, da tvoje oči ugledam na dnu...

Danas sam, eto, opet u mislima u Zagrebu. Stalno mi danas stoji pred očima Zdenac života..... Vjerojatno me je na razmišljanje o Zdencu života navela pjesma Gaby Novak, koju upravo slušam, no možda i ono što ovih dana proživljavam. Neki dani života su nam lakši, neki teži, i čini mi se kad dođu oni malo teži, vraćamo se, bar u mislima onom, što nam je bilo lijepo, dobro, drago, ono što nam je davalo nadu ili mogućnost nečeg boljeg.

Ja sam vam jedna od onih koja je gotovo stalno po cestama ovog našeg Toronta. Koji puta sam i u gradu, u samom centru Toronta i iako je ovo prekrasan grad, nije to Zagreb, jasno. Neki djelovi Zagreba mi uvijek nedostaju i iako je život ovdje jednom kad se snadete zaista ugodan, neke dijelove Zagreba ništa mi ne može nadoknaditi ili zamijeniti. Jedan od takvih svakako je Zdenac života, kojeg ništa i nigdje ne može zamijeniti. Puno je toga što možemo nekako "nadomjestiti" s nečim drugim, no Zdenac je nemoguće nadomjestiti nama Zagrepča-nima, koji smo svoje mlade dane proveli tamo kraj njega sanjareći, želeći, tamo smo čekali na rendese, razgovarali s prijateljima i redovno je svatko od nas - i tu nema iznimke - bacio po koji dinar (jer tada su bili dinari kad sam ja bila mlada), a danas kunu - u Zdenac života. Mislim da nitko to bolje nije opisao nego V. Čaklec u svojoj pjesmi "Meštrovićev zdenac"u svojoj pjesmi o Zdencu života. A Gaby Novak, pjevačica naše mladosti, prva dama hrvatske glazbe, ovu je pjesmu izvela upravo izvrsno i svaki titraj njenog glasa podsjeća na drhtaje mladih, ali i onih starijih, u času bacanja novčića u Zdenac. Zamislite, ta je pjesma napisana pred kojih 40-etak godina. Kako vrijeme leti ... Čini mi se danas kad slušam tu pjesmu kako je to bilo baš jučer kad sam stajala kraj Zdenca i sanjarila s dinarom u ruci. A danas, skoro 30 godina kasnije - tu u Torontu, ne znam što bih dala da imam tu mogućnost ubaciti koju kunu u Zdenac. No, danas sam

vam ja jako "pametna" i svjesna sam kako od toga ne može biti puno, no ono jače u meni i dalje stoji - ah, kako bih rado danas imala Zdenac života u Torontu! Kunu imam - jer netko je platio ISKRU kunom, umjesto CDN \$2.00. No, kako rekoh, ima nas raznih, neki vole plaćati HRVATSKU ISKRU i u kunama! - A Zdenac je samo u Zagrebu, i "bara" je između nas!

Moram priznati malo je riječi napisano o ovom važnom spomeniku svakog Zagrepčana (koliko god oni bili sramežljivi i rekli kako to nije istina, jer oni tobože nisu predavali svoje snove Zdencu i ubacivali novčiće kad je "zagustilo"), o spomeniku na kojem se zaustavljaju svi "sentimentalni" turisti - a da ne spomenem njihove vodiče koji iskorištavaju svaku šansu kako bi prozirno vodi Zdenca povjerili svoje potajne želje, kao i svi Zagrepčani, koji u žurbi života protrče kraj Zdenca, spuste novčić i - idemo dalje. Jasno, često kad sam u Zagrebu, promatram ovakve kao ja (recimo nešto "mlađe), koji s podsmjehom gledaju mlade kako duboko zamišljeni ili nasmjijani od uha do uha bacaju novčiće u vodu, nadajući se uvijek pozitivnom ishodu, i gotovo čujete kako govore ti "mladi": "Kaj su to bedasti ljudi! Misliju kak im se buju želje ispunile! A, kaj ćeš, mladost je luda..." i potpuno zaboravljaju sebe u mladosti kad su toliko puta stajali kraj Zdenca života, želeći da im se ispune snovi, često puta nemogući.

Razmišljajući o ovom članku potražila sam što je napisano o Zdencu života i zaista rijetko je tko napisao malo više od onih šturih informacija: "U prvom planu ovog trga nalazi se seceonističko djelo velikog hrvatskog kipara Ivana Meštrovića "Zdenac života" iz 1905. godine pred glavnim pročeljem Hrvatskog narodnog kazališta". To je uglavnom sve. Podataka ima tako malo, a to je ipak, jedan od središnjih spomenika Zagreb, da ne kažem života mladih, ali i nas starijih. Tko zna što nas i danas tako jako vuče tom mjestu, da li uspomene, da li ono nešto neopipljivo što vam niti danas ne daje mira u noćima?

I tako vam ja danas stojim kraj Zdenca života, u ruci mi je kuna koju mi je tako "darežljivo" jedan od vas darovao pred koji tjedan. I već dotičem hladnu čistu vodu Zdenca prstima, kuna samo što nije pala u vodu i zasjala kao zvijezda u tamnoj zagrebačkoj noći.... i onda se probudim.....

Tu sam u Torontu, moja želja će možda biti ispunjena. Tko zna, možda će i ovog puta Zdenac "proraditi" preko velike bare.....

Valentina

Naša vrijedna radnica gđa. Ankica Zoretić je zaista svestrana. Ovaj prekrasni ručni rad djelo je njenih ruku.

Sumartin

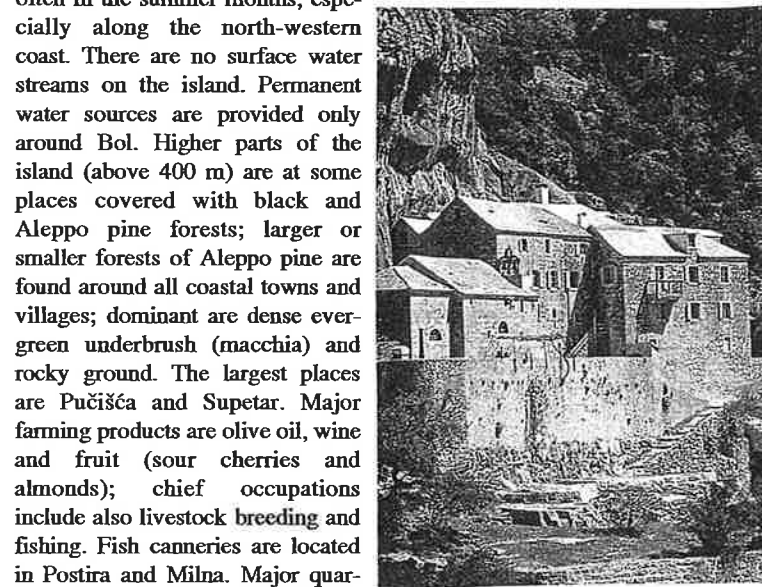
summer exultation of Nazor who recognizes the melody of his island in the chirping of the crickets.

One must penetrate into this landscape, the blood-red rutted terra rossa which clings to the stone walls in order to keep out of the gullies and stay on the terraces. One must understand the stone heaps scattered all over the island, soaked in the sweat of labour and the blood of blistered hands and woven harmoniously into the unique architecture of the karst expanse like monuments to work. How can one experience the island without understanding the sorrow underlying the frequent departures of sons, brothers and lovers who seek their daily bread across the seas, on voyages from which there is no return? How can one remain indifferent to the enduring faith of the woman who says farewell to a husband to whom she has barely had time to donate her virginity and awaits his final return from strange lands, when he will bring her old age and infirmity in return? How can one love the island and not feel sympathy for the grief an the tears dried in the wrinkles, and in the weeds of mothers and widows donned with the first death in the family and only cast aside at their own passing away.

No camera can record such scenes. Their image and meaning has changed by rapid post-war transformation. But they are worthy of acquaintance. Not as a melancholy return to one's childhood before the second war, but for the sake of comparison with present-day Brač and its development, as a starting point and measure of its growth.

Brač is the largest island of the central Dalmatian group of islands, the third largest among the Adriatic islands; area 394.57 sq km; population 13,824. It is separated from the mainland by the Brač Channel, from the island of Šolta by the so-called Splitska Vrata (Split Gate) and from the island of Hvar by the Hvar Channel. The highest peak of the island, Vidova Gora (Vitus' Mount) (778 m), is also the highest peak of all Croatian islands. The limestone part of

the coast is rocky and steep, while the rest is rather low and sandy (on the southern side from Farska to Bol, and on the northern side from Sutivan to Supetar). The island landscape is dominated by a karst limestone relief, with numerous gullies, crevices, cavities, round valleys and coves. Milder forms of the relief, with brown Primorje soils (the most fertile on the island), are found mostly in the interior (especially between Ložišća and Nerežišća, as well as between Selca, Novo Selo and Sumartin). Average air temperatures in January range between 4.9°C (Pražnice) and 7.2 °C (Sutivan), and in July between 22.9 °C (Nerežišća, elevation 360 m) and 24.7 °C (Sutivan). Rainfall occurs mostly in the winter months. The annual rainfall in Pražnice reaches 1,450 mm and in Sutivan about 830 mm. The climate on the island is mostly moderated by winds, i.e. warm jugo (the sirocco) and cold bura (the bora, the so-called "vruljska bura" between Pučišća and Povelja). The landward breeze occurs quite often in the summer months, especially along the north-western coast. There are no surface water streams on the island. Permanent water sources are provided only around Bol. Higher parts of the island (above 400 m) are at some places covered with black and Aleppo pine forests; larger or smaller forests of Aleppo pine are found around all coastal towns and villages; dominant are dense evergreen underbrush (macchia) and rocky ground. The largest places are Pučišća and Supetar. Major farming products are olive oil, wine and fruit (sour cherries and almonds); chief occupations include also livestock breeding and fishing. Fish canneries are located in Postira and Milna. Major quarries, where the famous Brač building stone is excavated, are located near Pučišća, Selca, Postira, Splitska and Donji Humac (this kind of building stone was used in the construction of the White House in Washington and the Palace of Diocletian in Split). A road network has been constructed throughout the island; ferry lines Split - Supetar, Makarska - Sumartin; ship lines with Supetar and Bol. Airport (for smaller aircraft) above Bol.

Blaca

Towns and tourist spots on Brač are: on the southern coast - Bol, Zlatni Rat, Murvica, Blaca Hermitage; on the western coast - Milna, Bobovišća; in the interior of the island - Ložišća, Dračevica, Donji Humac, Nerežišća, Pražnice, Gornji Humac; on the eastern coast - Sumartin, Selca, Povelja; on the northern coast - Sutivan, Mirca, Supetar, Splitska, Postira and Pučišća. (From the book "Brač")

Heart of Croatia Gifts, www.croatiagifts.com. Many other fine Croatian products available!

Roses are the scent of the heart, lavender is the scent of the soul!
(Kao što su ruže miris srca, tako je lavanda miris duše)

Melissa Pintar Obenauf
obenaufm@alink.com
Toll Free: 877-906-8314

HRVATSKA ISKRA

1137 Centre Street
Thornhill, Ont. L4J 3M6
Tel: (416) 894-9235, (905) 738-4797
Fax: (905) 738-9853
Email: iskra1@look.ca

What Budisa's Victory May Mean for Croatia, and for the Croats Abroad

The Tenth Electoral Assembly of the HSLS (Croatian Social Liberal Party) has handed Drazen Budisa an overwhelming victory. In a contest for the presidency of the party, Budisa defeated Jozo Rados, minister of defense in the current Coalition Government, by 759 to 333! Whereas Budisa's victory may not come as a surprise, its size is a crushing blow to that section of his party which has systematically worked on appeasing the senior coalition partner, the SDP (Social Democrats), and equally so to the Coalition Government's policies.

In the weeks coming up the election, the Croatian left-leaning media had tried to create a picture of Budisa as being doomed. A few days before the elections, a friend from Zagreb, herself a top Croatian politician, e-mailed me her fears that "Rados was catching up". She was also the first to break what I consider good news in another e-mail, a few hours after the election.

Why "good news?"

In mid-January I had a half-hour talk with Drazen whom I have known for more than three decades, having met him at the Founding Convention of the Matica hrvatska in Trogir in Summer of 1971! I had asked to see him in my capacity as Chair of the Committee for Relations Between the Homeland and the Croats Abroad of the Forum hrvatske sloge (Forum of Croatian Unity). We had an extremely pleasant and constructive conversation centering on those relations, and Budisa disclosed that he has remained almost alone among Croatia's top politicians who still cares for the diaspora. He even presented to me with a detailed plan for future representation of the diaspora in the Croatian political life (a new electoral law is about to be prepared). I presented him with mine. We agreed to work together to make sure the Croats abroad have a legitimate say in Croatia's future. This is good news.

In the Fall of 1999, Budisa asked me to be one of his party candidates on the list for the diaspora for the Sabor elections of January 3, 2000. I accepted it knowing that the list would be defeated, but I hoped that by "coming into play" I may have some influence on the diaspora policy of the new government. I was totally disappointed. After January 3, nobody in the new government wanted to hear about the "emigrants," a state of affairs which still prevails today. Budisa lost his Croatian presidential bid, and his political fortune kept on sinking. He was, no doubt, also disappointed. Many expected that he would act as a moderating factor on the

left-leaning coalition, but he did not, while a number of his own party members, now holding high governmental positions, seemed to go out of their way to accommodate the policies of the SDP. When the crisis over Croatia's relations with the Hague Tribunal broke into the open last summer, Budisa resigned his own party chairmanship. Many wrote him off forever, as an eternal loser in Croatia's political circus.

The good news is that Budisa is back, with a bang, at the moment when we need him most. It is obvious to everybody that with the exception of a few foreign policy kudos (one is tempted to say too few) which Croatia was granted just as a "reward" for changing to "democracy," the policies of Coalition have done little to improve be it the life of the ordinary citizen, be it the standing of Croatia in the world of today. Now a group of politicians, about one thousand of them, has overwhelmingly said that Budisa was right. That Croatian policies should revert to the center, that revisionism concerning the Liberation War should stop, that we must be proud of being what and who we are, and that only as such, as a subject - not as an object - we should enter the Euro-Atlantic integration. A majority of the HSLS electors have done what seems "unpopular" to the media, and maybe to foreign observers, but also something which should be very popular with the people. And, so also with us, abroad.

More good news!

Budisa is a seasoned politician and I would not be surprised if he makes some compromises with the losers in his own party, and even with the ruling Coalition. It is a question, after all, of strengthening the HSLS which may not be a political giant, but I hope is not any more going the way of a political midget. A new, reinvigorated party again under Budisa's leadership, may become a core of a centrist option which Croatia badly needs to insure stability and prosperity. More good news, albeit yet in the making.

Finally, I may not have agreed with Budisa's every political move since the creation of the modern, sovereign Croatian state, but I have never had any doubts of his honesty and sincere love of Croatia and Croatian people. Having such a person return to the focus of Croatia's political life is, in my opinion, the best news of all.

Vladimir P. Goss

News from Bosnia

Saudi 'charity' troubling to Bosnian Muslims

SARAJEVO, Bosnia and Herzegovina - Saudi Arabian charities have spent millions of dollars to help rebuild Bosnia. But their generosity comes with a catch: The Saudis are also promoting a fundamentalist version of Islam here that is anathema to most Bosnian Muslims, who practice a more tolerant form of the religion. The activities of Saudi and other Islamic charities in Bosnia have come under increased scrutiny since Sept. 11, and specifically since the arrest in October of six Algerians suspected of being part of a terror network plotting attacks against US interests here. Five of the six, who US officials say are tied to Osama bin Laden's Al Qaeda network, worked for various Muslim charity organizations.

Western and Bosnian officials say they suspect some of these relief agencies may be front organizations for terrorism. Whether or not the terrorism allegations prove accurate, officials and analysts here say Saudi-funded aid groups in Bosnia are spreading an intolerant and anti-Western form of Islam, undermining the country's rich and diverse religious heritage, and provoking conflict with Serb and Croat minorities.

"We have a big problem with the Saudis," a senior Bosnian official said. "They are spreading around huge amounts of money to help rebuild Bosnia. But they are also building mosques and spreading a version of Islam that is alien to our Bosnian Islam."

That different version of Islam was on display here earlier this month, when hundreds of angry Muslim protesters, many in veils and

headscarves, tried unsuccessfully to prevent the six Algerian suspects from being turned over to US authorities. Chanting "God Is Great," the protesters pounded cars and blocked streets around Sarajevo's Central Prison before riot police dispersed them. Some called the US-led war on terror a war on Islam and claimed that Israel was behind the Sept. 11 attacks in New York and Washington.

Officials here said they strongly suspect a fundamentalist group called Active Islamic Youth organized the demonstration and bused in the protesters. The group's leaders, while allowing that their members may have participated in the two-day protest, deny they organized the demonstration.

"Active Islamic Youth did not organize the demonstration," Almin Foco, head of the group told the weekly Bosnian newsmagazine Slobodna Bosna. "We try to invite people to Islam."

Active Islamic Youth, which local media say has Saudi ties, was founded in 1995 to spread a stringent version of Islam called Wahhabism. The Wahhabis are a strict Islamic movement founded in the 18th century by Abdul-Wahhab. He converted the Saud tribe, which now rules Saudi Arabia.

Bosnian officials announced last week they would begin investi-gating about 120 relief organizations here for possible terror ties. At the top of the list, officials say, is an organization called the Saudi High Commission for Relief of Bosnia and Herzegovina. Sabir Lamar, one of the six Algerian terror suspects turned over to the United States last week, worked for the High Commission.

"Nobody here supports terrorism,"Fahd Al-Zakari,the High Co-mmis-sion's director,recently told the Associated Press. But the group is spreading around a lot of money to promote its version of Islam.

The High Commission was founded in 1993 by Saudi Prince Selman bin Abdul-Aziz and says it has spent more than \$600 million in aid to Bosnian Muslims. It has been caring for 500 war orphans, and paying the utility bills for many Bosnian families impoverished by the country's 1992-95 war. Its Sarajevo headquarters cost an estimated \$9 million,and includes a massive mosque that accommodates 5,000 people, modern classrooms, a library, restaurants, and a sports hall. But according to a report by the International Crisis Group, an international think tank, "female beneficiaries were required to cover their head, and their children to attend classes in their faith."

Bosnian officials say Saudi-sponsored Wahhabism is more widespread in Bosnia's rural areas than in its cosmopolitan capital, Sarajevo. "This is destructive to Bosnia morally and culturally," said Rusmir Mahmutcehajic, a

Sarajevo-based sociologist.

Mahmutcehajic and other Bosnian intellectuals say everything from the Wahhabis' strict dress codes for women to the severe architectural styles of their giant mosques, and their claim to be the sole true Islamic faith, contradicts - and even offends - Bosnian tradition. The new Saudi-built mosques, huge, boxy structures, stand out from the centuries-old Ottoman-style mosques that characterize the urban and village landscape in Bosnia.

"There is a conflict here between a Saudi-sponsored Wahhabi interpretation of Islam and an Ottoman perception," said Jacques Paul Klein, head of the UN mission in Bosnia.

Bosnian officials also say the Saudis are provoking conflict with Serbs and Croats as well. In the city of Mostar, local media reported graffiti reading: "Bin Laden, brother, send a 767 against the Croats." And the Bosnian Foreign Ministry recently sent a formal protest to the Saudi Embassy over anti-Croat statements in one of the Saudi High Commission's brochures distributed in the northern Bosnian town of Bugojno.

Mahmutcehajic called the attraction to fundamentalism, specifically among rural youth, "an emotional reaction to social problems" caused by decades of communism and the trauma of war. "You will find among many Muslims in Bosnia a great need to reconstruct their lost identity," Mahmutcehajic said. "Young people have found them-selves in an empty space after the moral destruction of nationalism and communism."

The fundamentalist influence, Mahmutcehajic added, is as deadly to Bosnia's diverse multireligious culture as the destruction wrought by Serb and Croat militias during the war. "All our experience in Bosnia is living with other traditions,"Mahmutcehajic said. "This kind of epistemic modesty is the basis for the Bosnian experience. What we have is valuable." (The Boston Globe, 1/27/2002.)

CLINTON - MILOSEVIC WIRETAPS SURFACE

Belgrade - Slobodan Milosevic had cordial relations with Bill Clinton and was apopleptic when the newspaper meant to be his mouthpeace savaged the then U.S. president, according to the transcripts of his telephone calls.

Croatian defence ministry sources in Zagreb yesterday said the transcripts, published by the weekly Globus, were authentic excerpts of calls recorded by the Croatian military intelligence service in 1996.

Milosevic, far from being a raging, mad dictator, is quoted as saying he is "sick and tired" of seeing himself on television. He is also exasperated by the hillbilly antics of the Bosnian Serbs and fondly sarcastic with members of his dysfunctional family.

Newspapers say "the Americans are furious" at the intelligence leak, especially the Clinton quotes.

Milosevic is due to go on trial next week before the U.N. tribunal at The Hague on charges of crimes against humanity and genocide.

His main legal adviser said yesterday Milosevic is going to call a number of Western leaders, including Clinton, British Prime Minister Tony Blair and French President Jacques Chirac, to testify at his trial.

In one taped call from Air Force One at the end of a New Year's visit to U.S. troops newly installed in Bosnia in 1996 Clinton tells Milosevic, "It's nice to hear your voice".

"We support normalization of relations and I know I cannot go ahead

without you," the U.S. President said during their brief conversation about implementing the Dayton peace accord, which Milisevic helped clinch to end the war in Bosnia.

The Serbian leader also admitted to a top aide he was jealous that Clinton made a stopover at Zagreb airport to meet Croatian President Franjo Tudjman but did not visit Belgrade.

"He spoke rather nicely," Milosevic at one point tells his sidekick Milan Milutinovic, an indicted co-conspirator who is serving as Serbia's president. Milutinovic quips that Clinton must have hid in the plane's bathroom to make the call, to avoid being overheard by Secretary of State Madeline Albright, whom he calls "real bitch".

The next day, Milosevic is stunned to see Politika, the leading pro-government daily in Belgrade, denouncing Clinton as scandal-tainted draft dodger looking for photo opportunities.

When he rings up to blow a fuse, the editor, Dragan Antic, has not even read his own paper. "For Christ's sake! You can't let them do as they please. Politika is considered the mouthpeace of the government and there you go and insult Clinton! Milosevic complains.

Correcting calls drastically, Politika prints an extremely positive editorial about the U.S. President on the following day..... (The Toronto Star, Feb. 7.2002, page A18)

ate.

"The Appeals Chamber unanimously allowed the appeal and ordered that the three indictments be tried together in one single trial," the International Criminal Court for the former Yugoslavia (ICTY) said in a statement.

Milosevic, who was handed over by Belgrade to the court in June by opponents who defeated him in 2000 elections, does not recognize the court and has spurned advice to appoint defense counsel.At earlier

hearings he refused to plead to any of the charges against him and the court entered not guilty pleas on his behalf. The charges include responsibility for massacres of civilians, torture and sexual assault by his Serb forces.The ruling means charges that Milosevic spearheaded a Serb campaign to remove non-Serbs from large swathes of Croatia, Bosnia and Kosovo during his 13 years in power will be tied together in what is likely to be a marathon trial.The proceedings, slated to begin on February 12, will be Europe's most significant war crimes trials since Adolf Hitler's Nazi henchmen were tried at Nuremberg after World War Two.

MILOSEVIC DREAMED OF GREATER SERBIA

Prosecutors say the conflicts were linked and that Milosevic coordinated a drive to create a "Greater Serbia" after the Yugoslav federation of six multi-ethnic communist republics came apart at the seams with the fall of the Iron Curtain. "We have the same modus operandi in Croatia, then in Bosnia and in Kosovo. We have the same (Milosevic) goal from the beginning to the end," prosecution spokeswoman Florence Hartmann told CNN after the landmark appeals court ruling.

Five appeals judges on Wednesday debated the issue for 2-1/2 hours with prosecutors and independent lawyers appointed by the court to

Come and visit Croatia:

SPRING ON ISLAND OF BRAČ

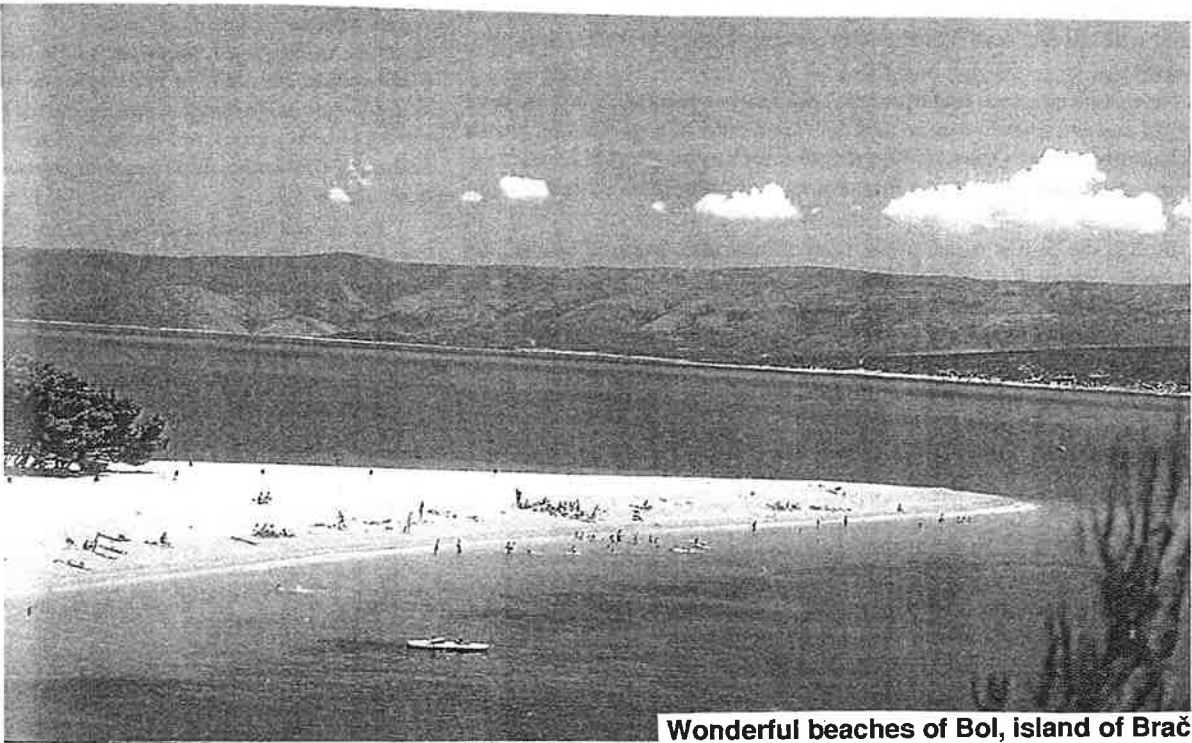
"O island of vines and olives, you give me daily drunkenness of summer days and ever-burning light in all the winter nights of my life."

(Vladimir Nazor)

In spring Brač is full of lambs and wild asparagus. I will never forget the springs in the rocky pastures when, as a shepherd I used to drowse on dry jasmine leaves bathed by the warm May sun, with lambs and horned vipers as my neighbours.

Spring is most beautiful in the coves of Brač, particularly on the unpopulated western coast of the island, where the steep wooded slopes are overgrown with wild Mediterranean pine and the small beaches resemble strings of pearls.

The coves are drowsy in the morning as dreams and melancholy abandon them for a while, and they are awakened by the dawn and the trembling breeze in the pine needles, and flurried by the fishermen who haul in their nets on the promontories. The silvery riot of the frightened sardines ruffles the morning calm, blue like the molten vitriol in the small eye-like troughs in the vineyards. They are sombre at noon, dazed by the sunshine, the fragrance of pines, heather, thistle... and by the deafening chirp of the crickets in the jasmine, spruce and chaste-tree bushes. They are in love in the late afternoon, when the maestrale gives way to calm and ceases to caress their pearly pebbles, whose solitary whiteness is exposed and washed like the naked skin of a sleeping girl who abandons herself to the caress of the midday sun, the breeze and sea. And when they finally quieten down in the violet dusk, the shadows of the pines grow longer, the caves become mysterious and the sea dark and full of sparks. They say that fairies and satyrs meet then on these lone-

Wonderful beaches of Bol, island of Brač

ly beaches, and dance until the moon goes out and dawn drives them away.

Brač is not inclined to reveal itself to superficial visitors who have no feeling for the wrinkled cracks in the rock, the dales, and bottomless chasms in the karst where pigeons perch around the edge; to people who show no interest in its pools, its vast terraced slopes and lonely little churches on the ridges, in the writhing of the olives and sadness of the cypresses on the stone graves. How can one love this rocky landscape and these people without a deliberate effort to feel in the stone of this complex mosaic, the fleshiness of Rendić's thoughtful marble fairies on the graves, the autumn sadness of Tin Ujević, and the